

Úřední věstník

Evropské unie

C 122 E

České vydání

Informace a oznámení

Svazek 53

11. května 2010

Oznámení č.

Obsah

Strana

III Přípravné akty

Rada

2010/C 122 E/01	Postoj Rady (EU) č. 4/2010 v prvním čtení k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady o právech cestujících v autobusové a autokarové dopravě a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 Přijato Radou dne 11. března 2010 ⁽¹⁾	1
2010/C 122 E/02	Postoj Rady (EU) č. 5/2010 v prvním čtení k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady o právech cestujících při cestování po moři a na vnitrozemských vodních cestách, kterým se mění nařízení (ES) č. 2006/2004 Přijato Radou dne 11. března 2010 ⁽¹⁾	19
2010/C 122 E/03	Postoj Rady (EU) č. 6/2010 v prvním čtení k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady o nových potravinách o změně nařízení (ES) č. 1331/2008 a o zrušení nařízení (ES) č. 258/97 a nařízení Komise (ES) č. 1852/2001 Přijato Radou dne 15. března 2010 ⁽¹⁾	38

CS

⁽¹⁾ Text s významem pro EHP

III

(Přípravné akty)

RADA

POSTOJ RADY (EU) č. 4/2010 V PRVNÍM ČTENÍ

k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady o právech cestujících v autobusové a autokarové dopravě a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004

Přijato Radou dne 11. března 2010

(Text s významem pro EHP)

(2010/C 122 E/01)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

plně přihlédnout k požadavkům ochrany spotřebitele obecně.

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 91 odst. 1 této smlouvy,

- (2) Jelikož je cestující autobusem nebo autokarem slabší stranou přepravní smlouvy, měla by být všem cestujícím zajištěna určitá minimální míra ochrany.

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

- (3) Opatření Unie za účelem zlepšení práv cestujících v autobusové a autokarové dopravě by měla zohledňovat zvláštní povahu tohoto odvětví, v němž převažují malé a střední podniky.

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

- (4) Vzhledem ke zvláštní povaze zvláštní linkové dopravy a dopravy pro vlastní potřebu by tyto druhy dopravy neměly být do oblasti působnosti tohoto nařízení zařazeny. Zvláštní linková doprava by měla zahrnovat vyčleněné spoje pro přepravu osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí, přepravu pracovníků mezi bydlištěm a pracovištěm a přepravu žáků a studentů mezi bydlištěm a vzdělávacími institucemi.

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Opatření Unie v oblasti autobusové a autokarové dopravy by se měla zaměřit mimo jiné na to, aby byla vždy zajištěna vysoká úroveň ochrany cestujících, která je srovnatelná s jinými druhy dopravy. Mimoto je třeba

- (5) Vzhledem ke zvláštní povaze městské, příměstské a regionální linkové dopravy by členské státy měly mít právo vyjmout tyto typy dopravy z použití významné části tohoto nařízení. Za účelem vymezení městské, příměstské a regionální linkové dopravy by členské státy měly zohlednit kritéria, jako je vzdálenost, četnost spojů, počet zastávek podle jízdního řádu, použitý druh autobusu či autokaru, systémy prodeje přepravních dokladů, výkyvy v počtu cestujících v období dopravních špiček a mimo ně, označení autobusů a jízdní řády.

⁽¹⁾ Stanovisko ze dne 16. července 2009 (Úř. věst. C 317, 23.12.2009, s. 99).

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 23. dubna 2009 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a postoj Rady ze dne 11. března 2010. Postoj Evropského parlamentu ze dne ... (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku).

- (6) Cestující a přinejmenším osoby, vůči nimž cestující měl nebo by měl zákonem stanovenou vyživovací povinnost, by měly požívat odpovídající ochrany v případě nehody, k níž došlo v souvislosti s autobusovým nebo autokarovým provozem, a to při zohlednění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/103/ES ze dne 16. září 2009 o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontrole povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění⁽¹⁾.
- (7) Při výběru vnitrostátních právních předpisů použitelných pro odškodnění v případě úmrtí nebo zranění cestujících, jakož i ztráty či poškození zavazadel v důsledku nehody, k níž došlo v souvislosti s autobusovým nebo autokarovým provozem, je třeba zohlednit nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 ze dne 11. července 2007 o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy (Řím II)⁽²⁾ a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I)⁽³⁾.
- (8) Kromě odškodnění podle platného vnitrostátního práva v případě úmrtí nebo zranění cestujících či ztrátě či poškození zavazadel v důsledku nehody, k níž došlo v souvislosti s autobusovým nebo autokarovým provozem, by měli mít cestující nárok na pomoc, pokud jde o okamžité praktické potřeby po nehodě. Tato pomoc by mohla zahrnovat první pomoc, ubytování, stravu, oblečení a dopravu.
- (9) Přeprava cestujících autobusy a autokary by měla sloužit všem občanům. Proto by měly mít osoby se zdravotním postižením a osoby s sníženou pohyblivostí v důsledku zdravotního postižení, věku nebo jiného faktoru možnost využívat autobusovou a autokarovou dopravu, která je srovnatelná s možnostmi ostatních občanů. Osoby se zdravotním postižením a osoby se sníženou pohyblivostí mají stejná práva jako všichni ostatní občané, pokud jde o volný pohyb, svobodu volby a nediskriminační zacházení.
- (10) S ohledem na článek 9 Úmluvy Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením a s cílem poskytnout osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí možnost cestovat autobusy a autokary, která je srovnatelná s možnostmi ostatních občanů, je nutné stanovit pravidla týkající se nediskriminace a pomoci během cesty. Tyto osoby by proto měly být přijímány k přepravě a ta by jim neměla být upírána z důvodu jejich zdravotního postižení nebo snížené pohyblivosti, kromě případů odůvodněných bezpečností nebo konstrukcí vozidel či infrastrukturou. V rámci příslušných právních předpisů na ochranu pracovníků by osoby se zdravotním postižením a osoby se sníženou pohyblivostí měly by mít právo na pomoc na terminálech a ve vozidle. V zájmu sociálního začlenění by dotyčné osoby měly tuto pomoc obdržet bezplatně. Dopravci by měli stanovit podmínky přístupu, nejlépe s využitím evropského systému normalizace.
- (11) Při rozhodování o uspořádání nových terminálů a v rámci významnějších modernizací by provozovatelé terminálů měli pokud možno zohlednit potřeby osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí. Provozovatelé terminálů by v každém případě měli určit místa, na nichž mohou tyto osoby oznámit svůj příjezd a potřebu pomoci.
- (12) Personál by měl být vhodně vyškolen, aby mohl reagovat na potřeby osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí. S cílem usnadnit vzájemné uznávání vnitrostátních kvalifikací řidičů by mohlo být školení zaměřené na zvyšování povědomí o problematice zdravotního postižení poskytováno jako součást výchozí kvalifikace nebo pravidelného školení podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/59/ES ze dne 15. července 2003 o výchozí kvalifikaci a pravidelném školení řidičů některých silničních vozidel pro nákladní nebo osobní dopravu⁽⁴⁾. S cílem zajistit soudržnost mezi zavedením požadavků na školení a lhůt stanovených v uvedené směrnici je třeba povolit možnost výjimky během omezeného časového období.
- (13) Při organizaci školení zaměřeného na problematiku zdravotního postižení by měly být pokud možno konzultovány nebo zapojeny organizace zastupující osoby se zdravotním postižením a osoby se sníženou pohyblivostí.
- (14) Práva cestujících autobusy a autokary by měla zahrnovat právo na obdržení informací o daném spoji před cestou i v jejím průběhu. Všechny nezbytné informace poskytované cestujícím autobusy a autokary by měly být poskytovány rovněž v alternativních formách přístupných osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí.
- (15) Toto nařízení by nemělo omezit práva dopravců požadovat náhradu škody od jakékoli osoby, včetně třetích stran, v souladu s použitelnými vnitrostátními právními předpisy.
- (16) Potíže způsobené cestujícím z důvodu zrušení nebo významného zpoždění spoje by se měly rovněž zmírnit. Za tímto účelem by cestujícím odjíždějícím z terminálů měla být poskytnuta přiměřená péče a měli by být náležitě informováni. Cestující by rovněž měli mít možnost svou cestu zrušit a nechat si nahradit jízdné, nebo za uspokojivých podmínek pokračovat v cestě či dosáhnout přesměrování.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 263, 7.10.2009, s. 11.

⁽²⁾ Úř. věst. L 199, 31.7.2007, s. 40.

⁽³⁾ Úř. věst. L 177, 4.7.2008, s. 6.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 226, 10.9.2003, s. 4.

- (17) Za přispění zúčastněných stran, profesních sdružení a sdružení spotřebitelů, cestujících a osob se zdravotním postižením by měli dopravci prostřednictvím svých profesních sdružení spolupracovat za účelem přijetí opatření na vnitrostátní nebo evropské úrovni, s cílem zlepšit péči o cestující, zejména v případě zrušení spoje a významných zpoždění.
- (18) Tímto nařízením nejsou dotčena práva cestujících stanovená směrnicí Rady 90/314/EHS ze dne 13. června 1990 o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy⁽¹⁾. Toto nařízení by se nemělo použít, jsou-li souborné služby pro cestovní ruch zrušeny z důvodů jiných než zrušení autobusového nebo autokarového spoje.
- (19) Cestující by měli být plně informováni o svých právech podle tohoto nařízení, aby mohli tato práva účinně uplatňovat.
- (20) Cestující by měli mít možnost uplatňovat svá práva prostřednictvím vhodných postupů podání stížnosti zavedených dopravci, nebo případně podáním stížnosti subjektu nebo subjektům určeným za tímto účelem příslušným členským státem.
- (21) Členské státy by měly zajistit soulad s tímto nařízením a určit příslušný subjekt či subjekty k provádění úkolů v rámci jeho kontroly a prosazování. Tím nejsou dotčena práva cestujících obrátit se na soud v souladu s vnitrostátním právem.
- (22) S přihlédnutím k postupům stanoveným členskými státy pro podávání stížností by stížnosti týkající se pomoci měly být podávány přednostně subjektu nebo subjektům, které jsou k prosazování tohoto nařízení určeny v členském státě, na jehož území se nachází místo nástupu nebo výstupu.
- (23) Členské státy by měly stanovit sankce za porušení tohoto nařízení a zajistit, aby tyto sankce byly uplatňovány. Tyto sankce by měly být účinné, přiměřené a odrazující.
- (24) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž zajistit rovnocennou úroveň ochrany cestujících a pomoc cestujícím v autobusové a autokarové dopravě ve všech členských státech, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jich může být z důvodu rozsahu a účinků tohoto nařízení lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (25) Tímto nařízením by neměla být dotčena směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů⁽²⁾.
- (26) Prosazování tohoto nařízení by mělo vycházet z nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 ze dne 27. října 2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele („nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele“)⁽³⁾. Uvedené nařízení by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.
- (27) Toto nařízení dodržuje základní práva a zásady uznané zejména Listinou základních práv Evropské unie, jak je uvedeno v článku 6 Smlouvy o Evropské unii, a zohledňuje rovněž směrnici Rady 2004/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ⁽⁴⁾, a směrnicí Rady 2004/113/ES ze dne 13. prosince 2004, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s muži a ženami v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování⁽⁵⁾,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

Toto nařízení stanoví pravidla pro autobusovou a autokarovou dopravu, pokud jde o:

- a) zákaz diskriminace cestujících, pokud jde o podmínky dopravy, kterou nabízejí dopravci cestujícím;
- b) práva cestujících v případě nehody, k níž došlo v souvislosti s autobusovým nebo autokarovým provozem a jejímž důsledkem je úmrtí nebo zranění cestujících či ztráta nebo poškození zavazadel;
- c) zákaz diskriminace osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí a povinnou pomoc těmto osobám;
- d) práva cestujících v případech zrušení nebo zpoždění;
- e) minimální informace, které mají být cestujícím poskytnuty;

⁽²⁾ Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽³⁾ Úř. věst. L 364, 9.12.2004, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 180, 19.7.2000, s. 22.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 373, 21.12.2004, s. 37.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 158, 23.6.1990, s. 59.

f) vyřizování stížností;

g) obecná pravidla pro prosazování.

Článek 2

Oblast působnosti

1. Toto nařízení se vztahuje na cestující v linkové dopravě:

a) pokud se místo nástupu cestujícího nachází na území členského státu; nebo

b) pokud se místo nástupu cestujícího nachází mimo území členského státu a místo výstupu cestujícího se nachází na území členského státu.

2. Kromě toho se s výjimkou kapitol III až VI toto nařízení vztahuje na cestující v příležitostné dopravě, při níž se počáteční místo nástupu nebo konečné místo výstupu cestujícího nachází na území členského státu.

3. Toto nařízení se nevztahuje na zvláštní linkovou dopravu a dopravu pro vlastní potřebu.

4. S výjimkou čl. 4 odst. 2, článku 9 a čl. 10 odst. 1 mohou členské státy z použití tohoto nařízení vyjmout městskou, příměstskou a regionální linkovou dopravu včetně přeshraničních spojů této povahy.

5. S výjimkou čl. 4 odst. 2, článku 9 a čl. 10 odst. 1 mohou členské státy na transparentním a nediskriminačním základě vyjmout z použití tohoto nařízení vnitrostátní linkovou dopravu. Takovou výjimku lze udělit na dobu nejvýše pěti let s možností dvojího prodloužení.

6. Členské státy mohou na transparentním a nediskriminačním základě vyjmout na dobu nejvýše pěti let z použití tohoto nařízení konkrétní linkovou dopravu z důvodu, že významná část této linkové dopravy, jež zahrnuje alespoň jednu zastávku podle jízdního řádu, je provozována mimo Unii. Takovou výjimku lze prodloužit.

7. Členské státy oznámí Komisi výjimky u jednotlivých druhů dopravy udělené podle odstavců 4, 5 a 6. Domnívá-li se Komise, že výjimka není v souladu s tímto článkem, přijme odpovídající opatření. Do ... (*) předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o výjimkách udělených podle odstavců 4, 5 a 6.

8. Žádné ustanovení tohoto nařízení se nevykládá jako technické požadavky stanovující dopravcům nebo provozovatelům terminálů povinnost upravit či nahradit autobusy či autokary

nebo infrastrukturu či vybavení autobusových zastávek a terminálů.

Článek 3

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

a) „linkovou dopravou“ přeprava cestujících autobusem nebo autokarem v určených intervalech a na určených trasách, přičemž cestující mohou nastupovat a vystupovat na předem určených zastávkách;

b) „zvláštní linkovou dopravou“ bez ohledu na to, kdo ji organizuje, linková doprava autobusem nebo autokarem určitých skupin cestujících s vyloučením jiných osob;

c) „dopravou pro vlastní potřebu“ doprava autobusem nebo autokarem, kterou provádí fyzická nebo právnická osoba k neobchodním a neziskovým účelům, pokud

— je dopravní činnost pouze vedlejší činností dotyčné fyzické nebo právnické osoby a

— použitá vozidla jsou ve vlastnictví uvedené fyzické nebo právnické osoby nebo jsou touto osobou pořízována na splátky nebo na dlouhodobou leasingovou smlouvu a jsou řízena zaměstnancem fyzické nebo právnické osoby nebo přímo fyzickou osobou nebo zaměstnanci zaměstnávány dotyčným podnikem nebo tomuto podniku poskytnutými na základě smluvního závazku;

d) „příležitostnou dopravou“ doprava, která není definována jako linková doprava a jejímž hlavním rysem je přeprava skupin cestujících vytvořených z podnětu zákazníka nebo samotného dopravce autobusem nebo autokarem;

e) „přepravní smlouvou“ smlouva o přepravě mezi dopravcem a cestujícím za účelem poskytnutí jedné nebo několika služeb linkové nebo příležitostné dopravy;

f) „přepravním dokladem“ platný dokument či jiný doklad o přepravní smlouvě;

g) „dopravcem“ fyzická nebo právnická osoba, jiná než poskytovatel souborných služeb cestovního ruchu či prodejce přepravních dokladů, nabízející široké veřejnosti linkovou nebo příležitostnou dopravu;

h) „provádějícím dopravcem“ fyzická nebo právnická osoba jiná než dopravce, která reálně uskutečňuje celou přepravu nebo její část;

(*) Úř. věst.: vložte prosím datum pět let ode dne použitelnosti tohoto nařízení.

- i) „prodejcem přepravních dokladů“ každý zprostředkovatel uzavírající přepravní smlouvy jménem dopravce;
- j) „zprostředkovatelem služeb cestovního ruchu“ každý zprostředkovatel uzavírající přepravní smlouvy jménem cestujícího;
- k) „poskytovatelem souborných služeb cestovního ruchu“ organizátor nebo prodejce ve smyslu čl. 2 odst. 2 a 3 směrnice 90/314/EHS, odlišný od dopravce;
- l) „osobou se zdravotním postižením“ nebo „osobou se sníženou pohyblivostí“ osoba, jejíž pohyblivost je při použití dopravního prostředku snížena v důsledku jakéhokoli tělesného postižení (smyslového nebo pohybového, trvalého nebo dočasného), mentálního postižení či nezpůsobilosti, popřípadě jakékoli jiné příčiny zdravotního postižení nebo věku a jejíž stav vyžaduje, aby jejím potřebám byla věnována odpovídající pozornost a byli jí přizpůsobeny služby, které jsou poskytovány všem cestujícím;
- m) „podmínkami přístupu“ příslušné normy, pokyny a informace týkající se přístupnosti autobusů nebo určených terminálů včetně jejich zařízení pro osoby se zdravotním postižením nebo osoby se sníženou pohyblivostí;
- n) „rezervací“ zamluvení místa v autobusu či autokaru linkové dopravy na určitou dobu odjezdu;
- o) „terminálem“ terminál obsluhovaný personálem, kde má v rámci určité trasy a podle jízdního řádu zastavit spoj linkové dopravy za účelem nástupu nebo výstupu cestujících, vybavený zařízením, jako je přepážka pro odbavení, čekárna nebo výdejna přepravních dokladů;
- p) „autobusovou zastávkou“ jakákoli zastávka jiná než terminál, kde má v rámci určité trasy a podle jízdního řádu zastavit spoj linkové dopravy za účelem nástupu nebo výstupu cestujících;
- q) „provozovatelem terminálu“ organizační subjekt v členském státě, který odpovídá za provozování určeného terminálu;
- r) „zrušením“ neuskutečnění spoje linkové dopravy, který byl původně naplánován;
- s) „zpožděním“ rozdíl mezi dobou plánovaného odjezdu spoje linkové dopravy podle zveřejněného jízdního řádu a dobou skutečného odjezdu.

Článek 4

Přepravní doklady a nediskriminační smluvní podmínky

1. Dopravci vystaví cestujícímu přepravní doklad, pokud jej k přepravě neopravňuje jiný dokument. Přepravní doklad může mít elektronickou podobu.

2. Aniž jsou dotčeny sociální tarify, jsou smluvní podmínky a tarify uplatňované dopravci nabízeny široké veřejnosti bez jakékoli přímé či nepřímé diskriminace na základě státní příslušnosti koncového zákazníka nebo místa usazení dopravců či prodejců přepravních dokladů v Unii.

Článek 5

Další provádějící strany

1. Je-li plnění povinností podle tohoto nařízení svěřeno provádějícímu dopravci, prodejci přepravních dokladů nebo jakékoli jiné osobě, odpovídá dotčený dopravce, zprostředkovatel služeb cestovního ruchu, poskytovatel souborných služeb cestovního ruchu či provozovatel terminálu, jenž tyto závazky svěřil, i nadále za jednání nebo opomenutí této provádějící strany.

2. Strana, které dopravce, zprostředkovatel služeb cestovního ruchu, poskytovatel souborných služeb cestovního ruchu či provozovatel terminálu plnění povinností svěřil, vedle toho rovněž podléhá ustanovením tohoto nařízení ve vztahu ke svěřené povinnosti.

Článek 6

Zákaz vyloučení odpovědnosti

1. Povinnosti vůči cestujícím vyplývající z tohoto nařízení nelze omezit ani vyloučit, zejména odchylnými nebo omezujícími ustanoveními přepravní smlouvy.

2. Dopravci mohou nabízet smluvní podmínky, které jsou pro cestující výhodnější než podmínky stanovené v tomto nařízení.

KAPITOLA II

ODŠKODNĚNÍ A POMOC V PŘÍPADĚ NEHOD

Článek 7

Úmrtí nebo zranění cestujících a ztráta či poškození zavazadel

1. Cestující mají v souladu s použitelným vnitrostátním právem nárok na odškodnění v případě úmrtí nebo zranění, jakož i ztráty či poškození zavazadel v důsledku nehody, k níž došlo v souvislosti s autobusovým nebo autokarovým provozem. V případě úmrtí cestujícího se toto právo vztahuje přinejmenším na osoby, vůči nimž tento cestující měl nebo by měl zákonem stanovenou vyživovací povinnost.

2. Výše odškodnění se vypočte v souladu s použitelným vnitrostátním právem. Maximální výše stanovená vnitrostátním právem pro odškodnění za úmrtí nebo zranění cestujících nebo za ztrátu či poškození zavazadel nesmí být v jednotlivých případech nižší než:

- a) 220 000 EUR na cestujícího;

- b) v případě městské, příměstské a regionální linkové nebo příležitostné dopravy 500 EUR za zavazadlo a v případě veškeré ostatní linkové nebo příležitostné dopravy 1 200 EUR za zavazadlo. V případě poškození invalidních vozíků, jiného vybavení umožňujícího pohyb nebo pomocného vybavení výše náhrady škody vždy odpovídá nákladům na náhradu nebo opravu ztraceného nebo poškozeného vybavení.

Článek 8

Okamžité praktické potřeby cestujících

V případě nehody, k níž došlo v souvislosti s autobusovým nebo autokarovým provozem, dopravce poskytne cestujícím odpovídající pomoc s ohledem na jejich okamžité praktické potřeby po nehodě. Žádná pomoc nezakládá uznání odpovědnosti.

KAPITOLA III

PRÁVA OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM A OSOB SE SNÍŽENOU POHYBLIVOSTÍ

Článek 9

Právo na přepravu

1. Dopravci, zprostředkovatelé služeb cestovního ruchu a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu neodmítnou přijetí rezervace, vydání či jiné poskytnutí přepravního dokladu nebo nástup osob z důvodů zdravotního postižení nebo snížené pohyblivosti.
2. Rezervace a přepravní doklady se poskytují osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí bez jakýchkoli dodatečných nákladů.

Článek 10

Výjimky a zvláštní podmínky

1. Aniž je dotčen čl. 9 odst. 1, mohou dopravci, zprostředkovatelé služeb cestovního ruchu a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu odmítnout přijetí rezervace, vydání či jiné poskytnutí přepravního dokladu nebo nástup osoby z důvodů zdravotního postižení nebo snížené pohyblivosti:
 - a) s cílem dodržet platné požadavky na bezpečnost stanovené mezinárodními právními předpisy, právními předpisy Unie nebo členských států, nebo s cílem dodržet požadavky na zdraví a bezpečnost stanovené příslušnými orgány;
 - b) pokud konstrukce vozidla nebo infrastruktura, včetně zastávek a terminálů, fyzicky neumožňuje nástup, výstup nebo přepravu osoby se zdravotním postižením nebo osoby se sníženou pohyblivostí bezpečným a z provozního hlediska uskutečnitelným způsobem.
2. Odmítnou-li dopravci, zprostředkovatelé služeb cestovního ruchu či poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu přijmout rezervaci nebo vydat či jinak poskytnout přepravní doklad z důvodů uvedených v odstavci 1, vynaloží

přiměřené úsilí, aby dotyčnou osobu informovali o přijatelné alternativní dopravě provozované daným dopravcem.

3. Pokud má osoba se zdravotním postižením nebo osoba se sníženou pohyblivostí rezervaci nebo přepravní doklad a splnila požadavky podle čl. 14 odst. 1 písm. a), a přesto je jí odepřen nástup z důvodu jejího zdravotního postižení nebo snížené pohyblivosti, nabídne se této osobě a osobě tuto osobu doprovázející podle odstavce 4 tohoto článku možnost rozhodnout se mezi:

- a) právem na náhradu jízdného a případnou bezplatnou zpáteční přepravu do původního místa odjezdu při nejbližší příležitosti, v souladu s přepravní smlouvou; a
- b) vyjma případů, kdy to není možné, pokračováním v cestě nebo přesměrováním přiměřenou náhradní dopravou do místa určení v souladu s přepravní smlouvou.

Právo na náhradu peněz zaplacených za přepravní doklad není dotčeno neprovedením oznámení podle čl. 14 odst. 1 písm. a).

4. Za stejných podmínek, jež jsou uvedeny v odst. 1 písm. a), může dopravce, zprostředkovatel služeb cestovního ruchu nebo poskytovatel souborných služeb cestovního ruchu požadovat, je-li to nezbytně nutné, aby osobu se zdravotním postižením nebo osobu se sníženou pohyblivostí doprovázela jiná osoba, která je schopná dotyčné osobě se zdravotním postižením nebo osobě se sníženou pohyblivostí poskytnout potřebnou pomoc. Tato doprovázející osobě je přeprava poskytnuta bezplatně a je jí pokud možno poskytnuto místo vedle osoby se zdravotním postižením nebo osoby se sníženou pohyblivostí.

5. Pokud dopravci, zprostředkovatelé služeb cestovního ruchu nebo poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu využijí odstavce 1, neprodleně informují osobu se zdravotním postižením nebo osobu se sníženou pohyblivostí o důvodech a na požádání dotčenou osobu informují do pěti pracovních dnů písemně.

Článek 11

Přístupnost a informace

1. Ve spolupráci s organizacemi zastupujícími osoby se zdravotním postižením nebo osoby se sníženou pohyblivostí dopravci a provozovatelé terminálů, případně prostřednictvím vlastních organizací, zavedou nebo zachovávají již zavedené nediskriminační podmínky přístupu platné pro přepravu osob se zdravotním postižením nebo osob se sníženou pohyblivostí.
2. Dopravci a provozovatelé terminálů zveřejní podmínky přístupu podle odstavce 1 ve fyzické podobě nebo na internetu, a to v jazycích, v nichž se obvykle zveřejňují informace pro všechny cestující.
3. Poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu zpřístupní podmínky přístupu podle odstavce 1, které se vztahují na cesty v rámci souborných služeb pro cesty, pobyty a zájezdy, které organizují, prodávají nebo nabízejí k prodeji.

4. Informace o podmínkách přístupu podle odstavců 2 a 3 se na žádost cestujícího poskytují ve fyzické podobě.

5. Dopravci, zprostředkovatelé služeb cestovního ruchu a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu zajistí, aby všechny příslušné obecné informace týkající se cesty a podmínek přepravy, byly osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí dostupné ve vhodné a přístupné podobě, případně včetně elektronické rezervace a informací poskytovaných on-line. Informace se na žádost cestujícího poskytují ve fyzické podobě.

Článek 12

Určení terminálů

Členské státy určí autobusové a autokarové terminály, na nichž je poskytována pomoc osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí. Členské státy o tom uvědomí Komisi. Komise zpřístupní na internetu seznam určených autobusových a autokarových terminálů.

Článek 13

Právo na pomoc na určených terminálech a v autobusech a autokarech

1. S výhradou podmínek přístupu uvedených v čl. 11 odst. 1 poskytují dopravci a provozovatelé terminálů na terminálech určených členským státem, v rámci svých příslušných oblastí pravomocí, bezplatně pomoc uvedenou v příloze I části a) pro osoby se zdravotním postižením a osoby se sníženou pohyblivostí.

2. S výhradou podmínek přístupu uvedených v čl. 11 odst. 1 poskytují dopravci v autobusech a autokarech bezplatně pomoc uvedenou v příloze I části b) pro osoby se zdravotním postižením a osoby se sníženou pohyblivostí.

Článek 14

Podmínky poskytování pomoci

1. Dopravci a provozovatelé terminálů spolupracují s cílem poskytnout pomoc osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí za těchto podmínek:

a) dopravci, provozovatelé terminálu, zprostředkovatelé služeb cestovního ruchu nebo poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu jsou nejpozději dva pracovní dny předem vyznamenáni o tom, že daná osoba bude pomoc potřebovat; a

b) dotyčné osoby se dostaví na určené místo:

i) v čase stanoveném předem dopravcem, který nepředchází oznámenou dobu odjezdu o více než 60 minut, nebo

ii) není-li tento čas stanoven, nejpozději 30 minut před oznámenou dobou odjezdu.

2. Kromě ustanovení odstavce 1 osoby se zdravotním postižením či osoby se sníženou pohyblivostí v okamžiku rezervace či předem provedeného zakoupení přepravního dokladu

dopravci, zprostředkovatelé služeb cestovního ruchu nebo poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu oznámí, že mají zvláštní potřeby ohledně míst k sezení, jsou-li si této potřeby v daném okamžiku vědomy.

3. Dopravci, provozovatelé terminálů, zprostředkovatelé služeb cestovního ruchu a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu přijmou veškerá nezbytná opatření s cílem usnadnit příjem oznámení o potřebě pomoci podaných osobami se zdravotním postižením nebo osobami se sníženou pohyblivostí. Tato povinnost platí na všech určených terminálech a jejich místech prodeje, včetně prodeje po telefonu nebo prostřednictvím internetu.

4. Není-li učiněno žádné oznámení podle odst. 1 písm. a) a odstavce 2, vynaloží dopravci, provozovatelé terminálů, zprostředkovatelé služeb cestovního ruchu a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu veškeré přiměřené úsilí k zajištění pomoci tak, aby osoba se zdravotním postižením nebo osoba se sníženou pohyblivostí mohla nastoupit do odjíždějícího spoje, přestoupit na přípoj nebo vystoupit z příjíždějícího spoje, na který si zakoupila přepravní doklad.

5. Provozovatelé terminálů určí místo v rámci terminálu nebo mimo něj, kde mohou osoby se zdravotním postižením či osoby se sníženou pohyblivostí oznámit příjezd a vyžádat si pomoc. Toto místo je zřetelně označeno ukazatelem a v přístupné podobě nabízí základní informace o terminálu a poskytované pomoci.

Článek 15

Předávání informací třetí straně

Obdrží-li zprostředkovatelé služeb cestovního ruchu nebo poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu oznámení podle čl. 14 odst. 1 písm. a), předají v rámci svých běžných úředních hodin co nejdříve informace dopravci nebo provozovateli terminálu.

Článek 16

Školení

1. Dopravci a případně provozovatelé terminálů zavedou školení zaměřená na problematiku zdravotního postižení, včetně instruktáže, a zajistí, aby:

a) jejich personálu, jinému než řidičům, včetně zaměstnanců všech dalších provádějících stran, který přímo poskytuje pomoc osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí, byla poskytnuto školení či instruktáž podle přílohy II částí a) a b); a

b) jejich personálu, včetně řidičů, kteří přicházejí do přímého styku s cestující veřejností nebo s problémy souvisejícími s cestující veřejností, byla poskytnuto školení či instruktáž podle přílohy II částí a).

2. Členský stát může na dobu nejvýše dvou let od ... (*) udělit výjimku z použití odst. 1 písm. b), pokud jde o školení řidičů.

(*) Úř. věst. vložte prosím datum použitelnosti tohoto nařízení.

Článek 17

Náhrada škody v souvislosti s invalidními vozíky a jiným vybavením umožňujícím pohyb

1. Dopravci a provozovatelé terminálů odpovídají za případnou jimi způsobenou ztrátu nebo poškození invalidních vozíků, jiného vybavení umožňujícího pohyb nebo pomocného vybavení, k nimž došlo v důsledku poskytování pomoci. Ztrátu nebo poškození nahradí dopravce nebo provozovatel terminálu odpovědný za tuto ztrátu nebo poškození.

2. Náhrada podle odstavce 1 odpovídá nákladům na nahrazení nebo opravu ztraceného nebo poškozeného vybavení.

3. V případě potřeby je vynaloženo veškeré úsilí, aby bylo rychle zajištěno dočasné náhradní vybavení. Invalidní vozíky, jiné vybavení umožňující pohyb nebo pomocné vybavení mají pokud možno technické a funkční vlastnosti podobné vlastnostem ztraceného nebo poškozeného vybavení.

Článek 18

Výjimky

1. Aniž je dotčen čl. 2 odst. 4, členské státy mohou vyjmout tuzemskou linkovou dopravu z použití všech nebo některých ustanovení této kapitoly za předpokladu, že zajistí, aby úroveň ochrany osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí podle jejich vnitrostátních předpisů byla přinejmenším stejná jako podle tohoto nařízení.

2. Členské státy informují Komisi o výjimkách udělených podle odstavce 1. Domnívá-li se Komise, že výjimka není v souladu s tímto článkem, přijme odpovídající opatření. Do ... (*) předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o výjimkách udělených podle odstavce 1.

KAPITOLA IV

PŘÁVA CESTUJÍCÍCH V PŘÍPADĚ ZRUŠENÍ NEBO ZPOŽDĚNÍ

Článek 19

Pokračování, přesměrování a náhrada jízdného

1. Očekává-li dopravce důvodně, že dojde ke zrušení nebo ke zpoždění spoje linkové dopravy při odjezdu z terminálu o více než 120 minut, nabídne se cestujícímu ihned možnost rozhodnout se mezi:

- a) pokračováním nebo přesměrováním do cílového místa určení, za podmínek srovnatelných s podmínkami stanovenými v přepravní smlouvě, při nejbližší příležitosti;
- b) náhradou jízdného a případně bezplatnou zpáteční přepravou autobusem nebo autokarem do původního místa odjezdu, v souladu s přepravní smlouvou, při nejbližší příležitosti.

(*) Úř. věst.: vložte prosím datum pět let ode dne použitelnosti tohoto nařízení.

2. Je-li spoj linkové dopravy zrušen nebo je při odjezdu ze zastávky zpožděn o více než 120 minut, mají cestující právo na takové pokračování, přesměrování nebo náhradu jízdného ze strany dopravce.

3. Úhrada náhrady jízdného stanovená v odst. 1 písm. b) a odstavci 2 se provede do 14 dnů po předložení nabídky nebo obdržení žádosti. Úhrada zahrnuje plnou cenu přepravního dokladu ve výši, za niž byl zakoupen, a to za část nebo částí neuskutečněné cesty a za část nebo částí již uskutečněné cesty, jestliže cesta nadále neslouží účelu podle původního cestovního plánu cestujícího. V případě cestovních průkazů nebo časových jízdenek odpovídá výše úhrady poměrné části plné ceny daného průkazu či dané jízdenky. Náhrada jízdného se uhradí v hotovosti, ledaže cestující přijme jinou podobu náhrady jízdného.

Článek 20

Informace

1. Dojde-li ke zrušení nebo zpoždění odjezdu spoje linkové dopravy, informuje dopravce a případně provozovatel terminálu cestující, kteří odjíždějí z terminálu, o situaci co nejdříve, v každém případě však nejpozději 30 minut po plánovaném čase odjezdu, a o odhadovaném čase odjezdu ihned, jakmile je tato informace k dispozici.

2. Zmeškají-li cestující z důvodu zrušení nebo zpoždění navazující spoj podle jízdního řádu, vynaloží dopravce, případně provozovatel terminálu, přiměřené úsilí, aby dotyčné cestující informoval o náhradních spojích.

3. Dopravce nebo případně provozovatel terminálu zajistí, aby osoby se zdravotním postižením a osoby se sníženou pohyblivostí obdržely informace požadované podle odstavců 1 a 2 v přístupné podobě.

Článek 21

Pomoc v případě zrušení nebo zpoždění odjezdu

Pro cestu s plánovanou dobou delší než tři hodiny dopravce v případě zrušení nebo zpoždění odjezdu z terminálu o více než dvě hodiny nabídne cestujícím bezplatně:

- a) lehké jídlo, jídlo nebo občerstvení v množství odpovídajícím čekací době nebo zpoždění, pokud je v autobuse nebo v terminálu dostupné nebo je lze bez větších obtíží dodat;
- b) pomoc při nalezení hotelového pokoje nebo jiného ubytování, jakož i pomoc při zařizování dopravy mezi terminálem a místem ubytování v případech, kdy je nezbytný jeden nebo více noclehů.

Při použití tohoto článku věnuje dopravce zvláštní pozornost potřebám osob se zdravotním postižením, osob se sníženou pohyblivostí a osob, které je doprovázejí.

Článek 22

Další nároky

Žádné ustanovení této kapitoly nebrání cestujícím domáhat se v souladu s vnitrostátním právem náhrady škody způsobené zrušením nebo zpožděním spoje linkové dopravy u vnitrostátních soudů.

KAPITOLA V

OBEČNÁ PRAVIDLA TÝKAJÍCÍ SE INFORMACÍ A STÍŽNOSTÍ

Článek 23

Právo na cestovní informace

Dopravci a provozovatelé terminálů poskytují cestujícím v rámci svých příslušných oblastí pravomoci po celou dobu trvání cesty odpovídající informace. Je-li to proveditelné, jsou tyto informace na žádost poskytovány v přístupné podobě.

Článek 24

Informace o právech cestujících

1. Dopravci a provozovatelé terminálů v rámci svých příslušných oblastí pravomoci zajistí, aby byly cestujícím poskytovány odpovídající a srozumitelné informace o jejich právech podle tohoto nařízení nejpozději při odjezdu. Informace jsou poskytovány na terminálech a případně na internetu. Na žádost osoby se zdravotním postižením nebo osoby se sníženou pohyblivostí se informace poskytují v přístupné podobě. Tyto informace zahrnují kontaktní údaje subjektu či subjektů příslušných pro prosazování, které daný členský stát určil podle čl. 27 odst. 1.

2. Dopravci a provozovatelé terminálů mohou ke splnění informační povinnosti podle odstavce 1 používat shrnutí ustanovení tohoto nařízení připravené Komisí ve všech úředních jazycích orgánů Evropské unie, které jim bude k dispozici.

Článek 25

Stížnosti

Dopravci zavedou nebo zachovávají již zavedený mechanismus vyřizování stížností, které se týkají práv a povinností uvedených v článcích 4, 8 a 9 až 24.

Článek 26

Podávání stížností

Chce-li cestující, na něhož se vztahuje toto nařízení, podat stížnost u dopravce s ohledem na články 4, 8 a 9 až 24, předloží ji ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy byla linková doprava uskutečněna nebo kdy měla být uskutečněna. Dopravce oznámí cestujícímu do jednoho měsíce od obdržení stížnosti, zda byla jeho

stížnost odůvodněná, zda byla zamítnuta nebo zda se stále projednává. Lhůta na poskytnutí konečné odpovědi nesmí být delší než tři měsíce od přijetí stížnosti.

KAPITOLA VI

PROSAZOVÁNÍ A VNITROSTÁTNÍ SUBJEKTY PŘÍSLUŠNÉ PRO PROSAZOVÁNÍ

Článek 27

Vnitrostátní subjekty příslušné pro prosazování

1. Každý členský stát určí nový nebo existující subjekt odpovědný za prosazování tohoto nařízení, pokud jde o linkovou dopravu z míst nacházejících se na jejich území a o linkovou dopravu ze třetí země do těchto míst. Každý subjekt přijme nezbytná opatření k zajištění souladu s tímto nařízením.

Každý subjekt je z hlediska své organizace, rozhodování o financování, právní struktury a procesu rozhodování nezávislý na dopravcích, poskytovatelích souborných služeb cestovního ruchu a provozovatelích terminálů.

2. Členské státy informují Komisi o subjektu nebo subjektech, které byly určeny podle tohoto článku.

3. Každý cestující může příslušnému subjektu určenému podle odstavce 1 nebo jakémukoli jinému příslušnému subjektu určenému členským státem předložit v souladu s vnitrostátním právem stížnost na údajné porušení tohoto nařízení.

Členský stát může rozhodnout, že

- cestující nejprve podává stížnost s ohledem na články 4, 8 a 9 až 24 dopravci; nebo
- vnitrostátní subjekt příslušný pro prosazování nebo jakýkoli jiný příslušný subjekt určený členským státem jedná jako odvolací orgán v případě stížností, které nebyly vyřešeny podle článku 26.

Článek 28

Zpráva o prosazování

Do 1. června ... (*) a každé dva roky poté zveřejní subjekty příslušné pro prosazování určené podle čl. 27 odst. 1 zprávu o své činnosti v předchozích dvou kalendářních letech, přičemž tato zpráva bude zejména obsahovat popis opatření přijatých za účelem provedení tohoto nařízení a statistiky uplatněných stížností a sankcí.

Článek 29

Spolupráce mezi subjekty příslušnými pro prosazování

Vnitrostátní subjekty příslušné pro prosazování uvedené v čl. 27 odst. 1 si v případě potřeby vyměňují informace o své práci, zásadách pro rozhodování a postupech. Komise je při plnění tohoto úkolu podporuje.

(*) Úř. věst.: vložte prosím datum dva roky ode dne použitelnosti tohoto nařízení.

Článek 30

Sankce

Členské státy stanoví pravidla pro ukládání sankcí za porušení ustanovení tohoto nařízení a přijmou veškerá opatření nezbytná pro jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy oznámí tato pravidla a opatření do ... (*) Komisi a neprodleně jí oznámí veškeré pozdější změny, které se jich dotýkají.

KAPITOLA VII

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 31

Zpráva

Do ... (**) Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování a účincích tohoto nařízení. Ke zprávě se v případě potřeby připojí návrhy právních předpisů, kterými se ustanovení tohoto nařízení podrobně provádějí nebo mění.

Článek 32

Změna nařízení (ES) č. 2006/2004

V příloze nařízení (ES) č. 2006/2004 se doplňuje nový bod, který zní:

„18. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. .../2010 ze dne ... o právech cestujících v autobusové a autokarové dopravě (*).“

(*) Úř. věst. L“

Článek 33

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se od ... (***).

Článek 34

Vyhlášení

Toto nařízení bude vyhlášeno v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V ... dne ...

Za Evropský parlament
předseda

...

Za Radu
předseda nebo předsedkyně

...

(*) Datum použitelnosti tohoto nařízení.

(**) Tři roky ode dne použitelnosti tohoto nařízení.

(***) Dva roky ode dne vyhlášení tohoto nařízení.

PŘÍLOHA I

Pomoc poskytovaná osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí**a) Pomoc na určených terminálech**

Pomoc a opatření umožňující osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí:

- na určených místech oznámit svůj příjezd na terminál a svou žádost o pomoc;
- přemístit se z určeného místa k přepážce pro odbavení, do čekárny a na nástupiště.
- nastoupit do vozidla za pomoci výtahů, invalidních vozíků nebo případně jiné nezbytné pomoci,
- naložit zavazadla;
- vyzvednout zavazadla;
- vystoupit z vozidla;
- vzít si do autobusu nebo autokaru uznaného asistenčního psa;
- dostat se na sedadlo;

b) Pomoc ve vozidle

Pomoc a opatření umožňující osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí:

- získat nezbytné informace o cestě v přístupné podobě na základě žádosti cestujícího;
- nástup a výstup o přestávkách během cesty, je-li ve vozidle jiný personál než řidič.

PŘÍLOHA II

Školení zaměřené na problematiku zdravotního postižení**a) Školení zaměřené na problematiku zdravotního postižení**

Školení personálu, který přichází do přímého styku s cestující veřejností, zahrnuje:

- povědomí o vhodném přístupu k cestujícím s tělesným, smyslovým (sluchovým a zrakovým) a skrytým postižením nebo se sníženými poznávacími schopnostmi, včetně toho, jak rozlišovat mezi různými schopnostmi osob, jejichž pohyblivost, orientace nebo komunikace mohou být sníženy;
- překážky, s nimiž se setkávají osoby se zdravotním postižením a osoby se sníženou pohyblivostí, včetně překážek souvisejících s postojí a prostředím nebo překážek fyzických a překážek organizačních;
- uznané asistenční psy, včetně úlohy a potřeb asistenčního psa;
- řešení neočekávaných událostí;
- schopnosti v oblasti mezilidských vztahů a způsoby komunikace s neslyšícími a sluchově postiženými, zrakově postiženými, osobami s vadou řeči a osobami se sníženou poznávací schopností;
- jak opatrně manipulovat s invalidními vozíky a dalšími pomůckami umožňujícími pohyb, aby se zabránilo jejich poškození (pro všechny případné pracovníky, kteří odpovídají za případnou manipulaci se zavazadly).

b) Školení zaměřené na pomoc osobám se zdravotním postižením

Školení pracovníků, kteří přímo pomáhají osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí, zahrnuje:

- jak pomoci uživatelům invalidních vozíků při přesunu na invalidní vozík a z invalidního vozíku;
 - schopnosti pro poskytování pomoci osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí, kteří cestují s uznaným asistenčním psem, včetně úlohy a potřeb těchto psů;
 - techniky doprovázení zrakově postižených cestujících a zacházení s uznanými asistenčními psy a jejich přeprava;
 - znalost jednotlivých druhů vybavení, které mohou pomoci osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí, a schopnost s tímto vybavením manipulovat;
 - použití vybavení pro pomoc při nástupu a výstupu a znalost příslušných technik pomoci při nástupu a výstupu, které zajišťují bezpečnost a důstojnost osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí;
 - pochopení potřeby spolehlivé a profesionální pomoci. Rovněž povědomí o tom, že některé osoby se zdravotním postižením mohou během cesty prožívat pocity zranitelnosti pro svou závislost na poskytované pomoci;
 - znalost první pomoci.
-

ODŮVODNĚNÍ RADY

I. ÚVOD

Dne 4. prosince 2008 předložila Komise návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o právech cestujících v autobusové a autokarové dopravě a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele ⁽¹⁾.

Evropský parlament dne 23. dubna 2009 hlasoval v prvním čtení o svém stanovisku ⁽²⁾.

Rada dne 17. prosince 2009 dosáhla politické dohody o návrhu nařízení. Po provedení právní a jazykové revize Rada přijala postoj v prvním čtení dne 11. března 2010, v souladu s řádným legislativním postupem stanoveným v článku 294 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Při své práci Rada zohlednila stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru. Výbor regionů odmítl vydat stanovisko.

II. ANALÝZA POSTOJE V PRVNÍM ČTENÍ

1. Obecně

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o právech cestujících v autobusové a autokarové dopravě je součástí obecného cíle Evropské unie, kterým je zajistit cestujícím rovné zacházení, a to bez ohledu na druh dopravy, který si zvolili. Obdobné právní předpisy již byly přijaty pro cestující v letecké ⁽³⁾ nebo v železniční dopravě ⁽⁴⁾. Tyto právní předpisy obsahují ustanovení o odpovědnosti v případě úmrtí nebo zranění cestujících a ztráty nebo poškození jejich zavazadel, automatických řešeních v případě přerušení cesty, zpracování stížností a prostředcích pro zjednání nápravy, informování cestujících a ostatních iniciativách. Dále stanovují pravidla pro informování osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí a pro pomoc těmto osobám.

Rada souhlasila s Komisí, pokud jde o cíl návrhu, součástí přístupu Rady však byly větší úpravy původního návrhu. Řadu navržených ustanovení nebylo možno přijmout, jelikož tato ustanovení představovala příliš velkou administrativní zátěž a měla za následek náklady pro dopravce a vnitrostátní správní orgány, aniž by byla pro cestující přínosem, který by tyto nevýhody vyvážil. Některá ustanovení byla přepracována, přičemž byly zohledněny jednotlivé právní předpisy, které jsou v platnosti v členských státech, a to s cílem zabránit rozporům mezi návrhem tohoto nařízení a stávajícími vnitrostátními a evropskými právními předpisy. Další ustanovení pak byla přepracována, aby nařízení bylo zjednodušeno a upřesněno.

Na základě tohoto přístupu se postojem Rady v prvním čtení původní návrh Komise do značné míry mění; návrh se přepracovává a některá ustanovení se vypouštějí. Změny uvedené ve stanovisku Evropského parlamentu v prvním čtení a vztahující se k těmto vypuštěným ustanovením tedy nebyly Radou přijaty.

Rada usiluje o vyvážené řešení, jež bude brát v úvahu jak práva cestujících, tak nutnost zajistit ekonomickou životaschopnost subjektů autobusového a autokarového odvětví, které tvoří především malé a střední podniky, a zapracovala proto do svého postoje v prvním čtení změnu 3 Evropského parlamentu (EP).

⁽¹⁾ Dokument 16933/08.

⁽²⁾ A6-0209/2009.

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 ze dne 11. února 2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 295/91, Úř. věst. L 46, 17.2.2004, s. 1, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2006 ze dne 5. července 2006 o právech osob se zdravotním postižením a osob s omezenou schopností pohybu a orientace v letecké dopravě, Úř. věst. L 204, 26.7.2006, s. 1.

⁽⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 ze dne 23. října 2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční dopravě, Úř. věst. L 315, 3.12.2007, s. 14.

2. Klíčové politické otázky

i) Oblast působnosti

Podle původního návrhu Komise se nařízení mělo obecně vztahovat na přepravu cestujících zajišťovanou podniky provozujícími autobusovou nebo autokarovou dopravu v rámci linkové dopravy. Členské státy měly pouze oprávnění vyjmout městskou, příměstskou a regionální dopravu, na niž se vztahují smlouvy o veřejné službě, pokud tyto smlouvy zajišťují úroveň práv cestujících, která je srovnatelná s úrovní požadovanou v tomto nařízení. Evropský parlament dále zavedl jednu změnu umožňující členským státům vyjmout pod výše uvedenou podmínkou z oblasti působnosti městskou a příměstskou, nikoliv však regionální dopravu.

Rada nemohla souhlasit s oblastí působnosti, jak byla navržena Komisí, ani se souvisejícími změnami EP (změny 1, 2 a 81), protože se domnívá, že městská, příměstská a regionální doprava spadají do rámce subsidiarity.

Zařazení regionální dopravy do oblasti působnosti, jak navrhuje Evropský parlament, by mohlo přinést problémy jak cestujícím, tak danému odvětví. Ve velkých městských oblastech provozují společnosti obvykle celou dopravní síť, včetně autobusových služeb, služeb podzemní dráhy, příměstských vlaků a tramvajových služeb. Všechny tyto služby mají často městský, příměstský i regionální charakter. Pokud by se výjimka týkala pouze městských a příměstských služeb, znamenalo by to, že části těchto sítí by podléhaly pravidlům, která jsou určena pro dálkovou přepravu. Společnosti provozující tyto sítě by tedy v rámci těžké sítě musely pracovat s několika systémy náhrady škody, přičemž některé systémy nejsou pro tento druh dopravy zcela vhodné. Rovněž by to bylo nepřehledné pro cestující v rámci těchto sítí, kteří by se obtížně orientovali v uplatňovaných pravidlech.

Možnost vyjmout regionální železniční služby z oblasti působnosti stávajícího nařízení o právech cestujících v železniční dopravě by dále vzhledem k tomu, že neexistuje odpovídající ustanovení v nařízení o právech cestujících v autobusové dopravě, mohlo narušit hospodářskou soutěž mezi těmito dvěma odvětvími. Autobusové a železniční služby jsou navíc často alternativami.

Rada proto nemohla přijmout změny EP týkající se oblasti působnosti. Rada tedy navrhuje, aby se návrh nařízení vztahoval na cestující ve vnitrostátní a mezinárodní linkové dopravě a zároveň aby na vnitrostátní úrovni existovala možnost vyjmout služby městské, příměstské a regionální linkové dopravy. Rada dále zavádí ustanovení zajišťující, že některá základní práva se vztahují na veškeré autobusové a autokarové služby bez výjimky (tj. nediskriminační smluvní podmínky a tarify a právo osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí na přepravu, jakož i související odchylky).

Členské státy mohou vnitrostátním linkovým službám udělit výjimku z uplatňování ustanovení tohoto nařízení; výjimku lze udělit nejvýše na pět let a lze ji dvakrát prodloužit. Dále mohou členské státy výjimku o maximální délce pěti let s možností prodloužení udělit určitým linkovým službám, jejichž podstatná část, včetně alespoň jedné plánované zástavky, je provozována mimo EU.

V souvislosti s oblastí působnosti bylo dále zavedeno zvláštní ustanovení stanovující, že členské státy, které mohou zajistit, že úroveň ochrany osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí v rámci svých vnitrostátních předpisů je přinejmenším stejná jako podle tohoto nařízení, mohou zachovat vnitrostátní předpisy v plném rozsahu.

ii) Změny infrastruktury

Pokud jde o infrastrukturu, Rada je připravena podněcovat a podporovat veškeré iniciativy týkající se nového vybavení a infrastruktury, jež je nezbytné získat nebo vybudovat s ohledem na potřeby osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí, jak je jednoznačně uvedeno v jednom z bodů odůvodnění. Toto nařízení je však zasazeno do rámce právních předpisů o ochraně spotřebitele, a nemůže tedy v souvislosti s technickými požadavky stanovit, že dopravci jsou povinni upravit nebo nahradit vozidla či infrastrukturu a vybavení na termínálech. Změny EP týkající se změn infrastruktury proto nemohly být přijaty (změny 6 až 10).

iii) Náhrada škody a pomoc v případě nehod

Návrh Komise stanoví pravidla týkající se odpovědnosti podniků provozujících autobusovou a autokarovou dopravu, pokud jde o cestující a jejich zavazadla. Pro cestující by byla harmonizovaná pravidla o odpovědnosti podniků provozujících autobusovou a autokarovou dopravu přínosem. Podnik provozující autobusovou nebo autokarovou dopravu by nesl objektivní odpovědnost za veškeré škody až do výše 220 000 EUR, tj. bez možnosti vyloučení své odpovědnosti v případě, že prokáže, že k nehodě nedošlo jeho zaviněním. U škod vyšších než 220 000 EUR by odpovědnost závisela na zavinění, avšak neomezeně. Cestující, kteří byli účastníky nehody, by měli nárok na zálohové platby, aby se mohli vypořádat s ekonomickými problémy, s nimiž se mohou potýkat oni sami nebo jejich rodiny v důsledku úmrtí nebo zranění.

Systémy odpovědnosti, které jsou v současné době v platnosti v členských státech, jsou však velmi odlišné, pokud jde o základ pro odpovědnost (objektivní neomezená odpovědnost, objektivní odpovědnost s výjimkami pro případy vyšší moci a odpovědnost založená na zavinění), přičemž nelze v tomto ohledu nalézt kompromisní řešení. Právní předpisy v jednotlivých členských státech navíc vycházejí zčásti ze směrnice 2009/103/ES o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontrole povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění („směrnice o pojištění motorových vozidel“) a zčásti z vnitrostátních právních předpisů přesahujících právo EU. Tyto texty již upravují odpovědnost pro cestující v autobusové dopravě, přičemž je důležité zabránit rozporům mezi tímto návrhem a výše uvedenou „směrnicí o pojištění motorových vozidel“.

Rada proto přijala přístup vycházející ze stávajícího systému a zároveň doplnila některé základní prvky harmonizace. Navrhuje se minimální částka na cestujícího a na zavazadlo ve výši 220 000 EUR na cestujícího v případě úmrtí nebo zranění. V případě ztráty nebo poškození zavazadla se jedná o částku 500 EUR v případě městských, příměstských a regionálních služeb a částku 1 200 EUR v případě jiných služeb linkové dopravy. Tímto způsobem by bylo dosaženo souladu, pokud jde o náhradu škody za zavazadla a příslušných ustanovení „železničního nařízení“, a současně by byla zohledněna specifika městské, příměstské a regionální dopravy. U invalidních vozíků, dalšího vybavení pro mobilitu nebo pomocného zařízení znění Rady stanoví, že se bude vždy jednat o náhradu škody v plné výši, a to namísto přístupu, kdy je toto vybavení či zařízení považováno za běžné zavazadlo, mimo jiné i v případě, že škoda byla způsobena v průběhu poskytování pomoci (v duchu změny 46 EP).

Znění bylo dále upraveno tak, aby stanovilo pomoc cestujícím s ohledem na jejich okamžité praktické potřeby po nehodě. Toto ustanovení, jež není obsaženo ve „směrnicí o pojištění motorových vozidel“, je pro cestující v autobusové dopravě skutečným přínosem, přičemž pro podniky provozující autobusovou nebo autokarovou dopravu nepředstavuje výraznou administrativní zátěž.

S ohledem na výše uvedené Rada nemohla přijmout přístup navržený Komisí ani změny EP týkající se odpovědnosti (změny 18 až 24).

iv) Práva osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí

Rada zcela podporuje cíl Komise, kterým je zajistit, aby osoby se zdravotním postižením a osoby se sníženou pohyblivostí měly nediskriminující přístup k autobusové a autokarové dopravě. Rada tedy důsledně zachovává návrh Komise, provádí však změny v některých ustanoveních tak, aby byla proveditelná, a v určitých případech návrh zjednodušuje a upřesňuje. V této kapitole Rada začlenila do svého znění několik změn EP, a to buď zcela, částečně či v zásadě.

Pokud jde o výjimky z práva na přepravu, Komise navrhla, aby osobám se zdravotním postižením mohla být odepřena přeprava s odkazem na požadavky na bezpečnost nebo velikost vozidla. Rada provedla řadu zlepšení, kdy v podstatě nebo v zásadě začlenila změny 26 a 27 EP a odkaz na „velikost“ vozidla nahradila odkazem na „konstrukci“. Rada dále přijala změnu 73 týkající se možností, které jsou osobám se zdravotním postižením nebo osobám se sníženou pohyblivostí nabízeny v případě odepření přepravy.

V souladu s původním návrhem by mohl dopravce požadovat, aby osobu se zdravotním postižením nebo osobu se sníženou pohyblivostí doprovázela jiná osoba, která je schopna poskytnout pomoc. Postoj Rady v prvním čtení stanoví, že pokud dopravce v souvislosti s přepravou osob vznesе takový požadavek, bude doprovázející osoba přepravena bezplatně a pokud možno v blízkosti osoby se zdravotním postižením nebo osoby se sníženou pohyblivostí. Toto ustanovení začleňuje co do podstaty změnu 29 EP.

Znění Rady v prvním čtení stanoví podmínky pro nediskriminační přístup a dále stanoví, že tyto podmínky jsou zveřejněny ve formě vhodné pro osoby se zdravotním postižením a osoby se sníženou pohyblivostí; znění tedy zčásti nebo zcela přijímá změny EP 31 a 32. Komise nadto zpřístupní na internetu seznam autobusových a autokarových terminálů, které byly členskými státy určeny jako terminály poskytující pomoc osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí, jak stanoví změna 36 EP.

Pomoc osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí bude poskytována za podmínky, že dotčená osoba informuje dopravce nebo provozovatele terminálu nejpozději dva pracovní dny předem (Komise navrhla 48 hodin) a dostaví se na určené místo nejpozději 60 minut před zveřejněným časem odjezdu. Rada tedy nemohla přijmout změnu 39 obsahující návrh na kratší lhůtu v délce 24 hodin. Dále bylo stanoveno, že pokud má dotčená osoba specifické potřeby ohledně sedadla, měla by o nich dopravce informovat v době rezervace, je-li si v okamžiku rezervace těchto potřeb vědoma. Tento dodatečný požadavek vznesený Radou umožní dopravci uspokojit tyto specifické potřeby a poskytnout dotčené osobě nejlepší možnou přepravu.

Pokud jde o pomoc během přepravy, Rada omezila oblast působnosti původního návrhu Komise. Znění Rady stanoví, že informace musí být poskytovány v přístupné formě a dále že musí být poskytována pomoc při nástupu; při výstupu v přestávkách během cesty musí být pomoc poskytována pouze v případě, že ve vozidle je kromě řidiče i další personál. Toto ustanovení bere v úvahu skutečnost, že přeprava ve většině vozidel je zajišťována pouze řidičem a že poskytování pomoci během cesty bude mít tedy dopad na dobu, kterou řidič stráví na cestě, a tudíž na požadavky týkající se bezpečnosti.

Pomoc osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí musí být poskytována bezplatně na terminálech s personálem určených členskými státy, přičemž personálu poskytujícímu přímou pomoc těmto osobám by mělo být poskytnuto odpovídající školení zaměřené na poskytování takové pomoci. Personálu, včetně řidičů, který přichází do přímého styku s cestující veřejností, by mělo být poskytnuto školení o problematice zdravotního postižení.

v) *Práva cestujících v případě zrušení nebo zpoždění*

Návrh Komise stanoví povinnosti podniků provozujících autobusovou a autokarovou dopravu v případě přerušení cesty z důvodu zrušení nebo zpoždění spoje. Podniky by měly vyplátit náhradu ve výši 100 % ceny jízdného, pokud nezajistí náhradní dopravu nebo požadované informace.

Rada plně podporuje zásadu, že dopravci a provozovatelé terminálů by se měli postarat o cestující, změnila však návrh Komise a zohlednila specifickou strukturu autobusového a autokarového odvětví. Bylo dosaženo dohody o tom, že zacházení s cestujícími, kteří nastupují přepravu na terminálech, a s cestujícími nastupujícími přepravu na autobusových zastávkách bude odlišné, jelikož není možné ani přiměřeně poskytovat například stejnou úroveň informací o zpožděních na autobusových zastávkách a terminálech s personálem.

V případě zpoždění přesahujícího dvě hodiny nebo v případě zrušení cesty si cestující může zvolit, zda bude pokračovat v cestě za použití stejného druhu dopravy nebo zda bude požadovat přepravu jiným druhem dopravy nebo zda požádá o náhradu jízdného (která bude vyplacena do 14 dnů od události, případně spolu s bezplatnou zpáteční cestou). V případě zpoždění přesahujícího dvě hodiny u cest trvajících déle než tři hodiny má dopravce povinnost poskytnout osobám nastupujícím cestu z terminálů jídlo nebo občerstvení, v duchu změny 53 EP, nemá však povinnost zajistit ubytování, pouze poskytnout pomoc při hledání ubytování. Cestujícím v autobusové a autokarové dopravě však nebudou vypláceny dodatečné náhrady (navíc k ceně jízdného), jako je tomu v případě cestujících v námořní a železniční dopravě. Změny EP týkající se náhrady škody a ubytování tedy nebyly zachovány (změny 49, 50, 51, 52, 54 a 55).

Evropský parlament zavedl několik změn týkajících se náhrady škody a pomoci v případě zpoždění při příjezdu a souvisejících výjimek v případech „vyšší moci“ (změny 56 a 57), které stanoví, že dopravce je zproštěn odpovědnosti za škodu způsobenou okolnostmi, jež nesouvisí s provozem služby a nemohly být předvídaný. Rada tyto změny nepřevzala, jelikož její znění neobsahuje ustanovení o náhradě škody v případě zpoždění při příjezdu.

Taková náhrada škody by znamenala další odpovědnost pro podniky provozující autobusovou a autokarovou dopravu, a tedy nadměrnou zátěž; kromě toho by řidiči byli vystaveni tlaku dodržet za každou cenu jízdní řád, což by ohrozilo bezpečnost silničního provozu.

Rada převzala změnu 58 týkající se informací ve formě přístupné pro osoby se zdravotním postižením a osoby se sníženou pohyblivostí.

vi) *Obecná pravidla týkající se informací, vyřizování stížností a vnitrostátních subjektů příslušných pro prosazování*

Postoj Rady v prvním čtení stanoví, že dopravci a provozovatelé terminálů v rámci příslušných oblastí pravomocí poskytují cestujícím po celou dobu cesty adekvátní informace, pokud možno v přístupné formě. Dále v duchu změny 62 EP informují cestující odpovídajícím a srozumitelným způsobem o jejich právech.

Pokud jde o stížnosti, návrh Komise obsahuje pravidla týkající se toho, jakým způsobem by je měli dopravci vyřizovat, přičemž zahrnuje zejména rozsáhlé právní důsledky vyplývající z nevyřízení stížnosti.

Rada s návrhem Komise v zásadě souhlasí, zavádí však větší flexibilitu systému s cílem předejít nepředvídaným důsledkům pro právní systémy nebo správní struktury členských států. V tomto kontextu a s cílem zabránit nárůstu byrokracie Rada nepřevzala změnu 64 EP, která zavádí pro podniky provozující autobusovou nebo autokarovou dopravu povinnost vypracovat každý rok podrobnou zprávu o obdržených stížnostech.

Parlament dále navrhl, aby vnitrostátní subjekty příslušné pro prosazování byly nezávislé (změna 65). Postoj Rady v prvním čtení upřesňuje, že tyto subjekty by měly být nezávislé na dopravcích, poskytovatelích souborných služeb cestovního ruchu a provozovatelích terminálů.

vii) *Datum použitelnosti nařízení*

Podle návrhu Komise vstoupí nařízení v platnost dvacet dnů po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie* a nabude účinku rok po tomto dni.

Postoj Rady v prvním čtení stanoví, že nařízení nabude účinku dva roky po vyhlášení, čímž byla v zásadě přijata změna 69 EP.

3. Další změny přijaté Evropským parlamentem

Další změny, které nebyly zahrnuty do postoje Rady v prvním čtení, se týkají:

- změn definic pojmů „přepravní smlouva“ (změna 13), „prodejce přepravních dokladů“ (změna 14), „poskytovatel souborných služeb cestovního ruchu“ (změna 15), „zrušení“ (změna 16);
- navrhované nové definice pojmu „přístupné formáty“ (změna 17);
- odkazu na „osoby, které nejsou schopny cestovat bez pomoci kvůli vysokému nebo nízkému věku“ (změna 34);
- pomoci přizpůsobené individuálním potřebám osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí (změna 35);

- nutnosti zajistit, aby cestující obdržel potvrzení oznámení o požadavcích na pomoc (změna 40);
- náhrady škody poskytnuté podle tohoto nařízení, kterou lze odečíst od další poskytnuté náhrady (změna 59);
- sankcí použitelných v případě porušení nařízení, které by mohly zahrnovat uložení povinnosti nahradit škodu (změna 68);
- změn 70, 71 a 72 v souvislosti s přílohami nařízení.

III. ZÁVĚR

Při vypracování postoje v prvním čtení Rada plně zohlednila návrh Komise a stanovisko Evropského parlamentu z prvního čtení. Pokud jde o změny navržené Evropským parlamentem, Rada poukazuje na to, že řada změn již byla do postoje v prvním čtení začleněna, a to v zásadě, zčásti nebo zcela.

POSTOJ RADY (EU) č. 5/2010 V PRVNÍM ČTENÍ

k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady o právech cestujících při cestování po moři a na vnitrozemských vodních cestách, kterým se mění nařízení (ES) č. 2006/2004

Přijato Radou dne 11. března 2010

(Text s významem pro EHP)

(2010/C 122 E/02)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 91 odst. 1 a čl. 100 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Činnost Unie v oblasti dopravy po moři a vnitrozemských vodních cestách by měla mimo jiné směřovat k zajištění vysoké úrovně ochrany cestujících, která bude srovnatelná s jinými druhy dopravy. Kromě toho by měly být plně zohledněny požadavky na ochranu spotřebitele obecně.
- (2) Jelikož cestující po moři a na vnitrozemských vodních cestách jsou slabší stranou přepravní smlouvy, měla by všem těmto cestujícím být zajištěna minimální úroveň ochrany. Dopravcům by nemělo nic bránit v tom, aby cestujícím nabízeli výhodnější smluvní podmínky než ty, které jsou stanoveny tímto nařízením.
- (3) Ochrana cestujících by se měla vztahovat nejen na osobní přepravu mezi přístavy na území členských států, ale rovněž na osobní přepravu mezi těmito přístavy a přístavy mimo území členských států, přičemž by se mělo zohledňovat riziko narušení hospodářské soutěže na trhu osobní dopravy. Pro účely tohoto nařízení by proto měl být pojem „dopravce Unie“ vykládán co nejširším způsobem, aniž by však byly dotčeny jiné právní předpisy Unie, jako je nařízení Rady (EHS) č. 4056/86 ze dne 22. prosince 1986, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článkům 85 a 86 Smlouvy v námořní dopravě ⁽³⁾, a nařízení Rady (EHS) č. 3577/92 ze dne 7. prosince 1992 o uplatňování

zásady volného pohybu služeb v námořní dopravě v členských státech (námořní kabotáž) ⁽⁴⁾.

- (4) Jednotný trh osobní dopravy po moři a na vnitrozemských vodních cestách by měl být ku prospěchu všem občanům. Proto by měly mít osoby se zdravotním postižením a osoby se sníženou pohyblivostí v důsledku zdravotního postižení, věku nebo jiného faktoru možnost využívat osobní přepravy a účastnit se okružních plaveb, která je srovnatelná s možnostmi ostatních občanů. Osoby se zdravotním postižením a osoby se sníženou pohyblivostí mají stejná práva jako všichni ostatní občané, pokud jde o volný pohyb, svobodu volby a nediskriminační zacházení.
- (5) S ohledem na článek 9 Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením a s cílem umožnit osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí, aby využívaly dopravy po moři a na vnitrozemských vodních cestách způsobem srovnatelným s ostatními občany, je zapotřebí stanovit pravidla nediskriminace a pomoci během jejich cesty. Tyto osoby by proto měly být přijímány k přepravě a ta by jim neměla být upírána z důvodu jejich zdravotního postižení nebo snížené pohyblivosti, kromě případů, kdy k tomu vedou zdravotní a bezpečnostní důvody určené příslušnými orgány. Měly by mít právo na pomoc v přístavech i na palubě osobních lodí. V zájmu sociálního začlenění by jim tato pomoc měla být poskytována bezplatně. Dopravci by měli stanovit podmínky přístupu, nejlépe s využitím evropského systému normalizace.
- (6) Při rozhodování o podobě případných nových přístavů a terminálů a v rámci zásadních modernizací by subjekty odpovědné za tato zařízení měly, tam kde je to nutné, zohlednit potřeby osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí. Podobně by dopravci měli v případě nutnosti zohlednit tyto potřeby při rozhodování o podobě nových a modernizovaných osobních lodí v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/45/ES ze dne 6. května 2009 o bezpečnostních pravidlech a normách pro osobní lodě ⁽⁵⁾ a v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/87/ES ze dne 12. prosince 2006, kterou se stanoví technické požadavky na plavidla vnitrozemské plavby ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Stanovisko ze dne 16. července 2009 (Úř. věst. C 317, 23.12.2009, s. 89).

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 23. dubna 2009 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne ...

⁽³⁾ Úř. věst. L 378, 31.12.1986, s. 4.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 364, 12.12.1992, s. 7.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 163, 25.6.2009, s. 1.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 389, 30.12.2006, s. 1.

- (7) Pomoc poskytovaná v přístavech, které se nacházejí na území některého členského státu, by měla mimo jiné umožnit osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí dostat se z určeného místa příjezdu do přístavu k osobní lodi a od osobní lodi na určené místo odjezdu z přístavu, včetně naložení a vyloštění.
- (8) Při organizaci pomoci osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí a při školení svých pracovníků by dopravci měli spolupracovat s organizacemi zastupujícími osoby se zdravotním postižením a osoby se sníženou pohyblivostí. Při této činnosti by dopravci rovněž měli zohlednit příslušná ustanovení Mezinárodní úmluvy a Předpisu o normách výcviku, kvalifikace a strážní služby námořníků, jakož i doporučení Mezinárodní námořní organizace ohledně návrhu a provozu osobních lodí se zřetelem k potřebám starších osob a osob se zdravotním postižením.
- (9) V případě zrušení nebo zpoždění jakékoli osobní přepravy či okružní plavby by cestující měli být o této skutečnosti náležitě informováni. Tyto informace by měly cestujícím pomoci učinit nezbytné kroky a případně získat informace o náhradních spojích.
- (10) Potíže cestujících způsobené zrušením nebo významným zpožděním jejich cesty by se měly zmírnit. Za tímto účelem by mělo být o cestující náležitě postaráno a měli by mít možnost svou cestu zrušit a nechat si proplatit přepravní doklad, nebo za uspokojivých podmínek dosáhnout přesměrování.
- (11) Dopravci by měli cestujícím v případě zrušení nebo zpoždění osobní přepravy zajistit vyplacení odškodnění podle určitého procenta ceny přepravního dokladu, vyjma případů, kdy je zrušení nebo zpoždění způsobeno povětrnostními podmínkami ohrožujícími bezpečný provoz lodi nebo mimořádnými okolnostmi, kterým by nebylo možno zamezit ani v případě přijetí veškerých přiměřených opatření.
- (12) Povětrnostní podmínky ohrožující bezpečný provoz lodí by měly mimo jiné zahrnovat silný vítr, rozbouřené moře, silný proud, obtížné podmínky způsobené výskytem ledu a extrémně vysoký či nízký stav vody.
- (13) Mimořádné okolnosti by měly mimo jiné zahrnovat teroristické útoky, pracovní spory, vyloštění nemocných, zraněných či mrtvých osob, pátrací a záchranné operace na moři či na vnitrozemských vodních cestách, opatření nezbytná pro ochranu životního prostředí, rozhodnutí učiněná orgány řízení dopravy nebo přístavními orgány nebo rozhodnutí příslušných orgánů ohledně veřejného pořádku a bezpečnosti a dále zajištění naléhavých přepravních potřeb.
- (14) Při zapojení zúčastněných stran, profesních sdružení a sdružení spotřebitelů, cestujících, osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí by dopravci měli vzájemně spolupracovat s cílem přijmout na vnitrostátní nebo evropské úrovni taková opatření, která by vedla ke zlepšení péče a pomoci nabízených cestujícím při jakémkoli přerušení jejich cesty, a zejména v případě velkého zpoždění nebo zrušení spoje.
- (15) Toto nařízení by se nemělo dotýkat práv cestujících stanovených směrnicí Rady 90/314/EHS ze dne 13. června 1990 o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy⁽¹⁾. Toto nařízení by se nemělo použít v případech, kdy jsou souborné služby pro cestovní ruch zrušeny z jiných důvodů než z důvodu zrušení osobní přepravy nebo okružní plavby.
- (16) Cestující by měli být plně informováni o svých právech podle tohoto nařízení tak, aby mohli tato práva účinně uplatňovat. Práva cestujících by měla zahrnovat právo na obdržení informací o dané osobní přepravě nebo okružní plavbě, a to jak před uskutečněním cesty, tak i v jejím průběhu. Všechny nezbytné informace poskytnuté cestujícím by měly být rovněž poskytovány v podobě přístupné osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí.
- (17) Cestující by měli mít možnost uplatňovat svá práva prostřednictvím vhodných postupů podávání stížností zavedených dopravci, nebo případně podáním stížnosti subjektu nebo subjektům ustanoveným za tímto účelem příslušným členským státem. Dopravci by měli řešit stížnosti cestujících během určité lhůty při vědomí toho, že nebudou-li na stížnost reagovat, může se tato skutečnost obrátit v jejich neprospěch.
- (18) S přihlédnutím k postupům stanoveným členskými státy pro podávání stížností by stížnosti týkající se pomoci poskytované v přístavu nebo na palubě lodi měly být podávány přednostně subjektu nebo subjektům, které jsou k prosazování tohoto nařízení určeny v členském státě, na jehož území se nachází přístav naložení, a ohledně přepravy cestujících ze třetí země subjektu nebo subjektům určeným v členském státě, na jehož území se nachází přístav vyloštění.
- (19) Členské státy by měly zajistit soulad s tímto nařízením a určit příslušný subjekt či subjekty k provádění úkolů v rámci jeho kontroly a prosazování. Tím nejsou dotčena práva cestujících obrátit se na soud v souladu s vnitrostátním právem.
- (20) Členské státy by měly stanovit sankce za porušení tohoto nařízení a zabezpečit, aby byly tyto sankce používány. Sankce by měly být účinné, přiměřené a odrazující.

(¹) Úř. věst. L 158, 23.6.1990, s. 59.

(21) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž zajištění vysoké úrovně ochrany a pomoci cestujícím ve všech členských státech a zabezpečení toho, aby hospodářské subjekty na jednotném trhu podnikaly podle harmonizovaných podmínek, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jich může být z důvodu rozsahu nebo účinků této akce lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.

(22) Prosazování tohoto nařízení by mělo vycházet z nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 ze dne 27. října 2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele („nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele“) ⁽¹⁾. Uvedené nařízení by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.

(23) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů ⁽²⁾ by se měla přísně dodržovat a prosazovat, aby bylo zaručeno soukromí fyzických i právnických osob a aby bylo zajištěno, že požadované informace a zprávy slouží pouze k plnění povinností stanovených tímto nařízením a že nebudou použity na úkor těchto osob.

(24) Toto nařízení ctí základní práva a zachovává zásady uznávané zejména v Listině základních práv Evropské unie, uvedené v článku 6 Smlouvy o Evropské unii,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

Toto nařízení stanoví pravidla pro:

- a) zákaz diskriminace cestujících, pokud jde o podmínky dopravy, kterou nabízejí dopravci cestujícím;
- b) zákaz diskriminace osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí a pomoc těmto osobám;

- c) práva cestujících v případech zrušení nebo zpoždění;
- d) minimální soubor informací, který má být cestujícím poskytnut;
- e) vyřizování stížností;
- f) obecná pravidla pro prosazování.

Článek 2

Oblast působnosti

1. Toto nařízení se použije na cestující:
 - a) kteří využívají osobní přepravu, pokud se přístav naložení nachází na území členského státu;
 - b) kteří využívají osobní přepravu, pokud se přístav naložení nachází mimo území členského státu, a přístav vylovení se nachází na území členského státu, za podmínky, že přepravu provozuje dopravce Unie;
 - c) při okružní plavbě, pokud se přístav naložení nachází na území členského státu. Na tyto cestující se však nevztahuje čl. 16 odst. 2, články 18, 19 a čl. 20 odst. 1 a 4.
2. Toto nařízení se nepoužije na cestující:
 - a) na lodích schválených pro přepravu nejvýše 36 cestujících;
 - b) na lodích, jejichž posádka odpovědnou za provoz lodi netvoří více než tři osoby nebo u nichž celková délka trasy osobní přepravy nepřesahuje jedním směrem 500 metrů; nebo
 - c) účastníci se výletních a vyhlídkových zájezdů jiných než okružní plavby.

3. Členské státy mohou vyjmout z uplatňování tohoto nařízení námořní lodě s hrubou prostorností menší než 300 registrovaných tun provozované ve vnitrostátní přepravě, a to na období dvou let ode dne ... (*) a za předpokladu, že práva cestujících podle tohoto nařízení jsou odpovídajícím způsobem zajištěna vnitrostátním právem.

4. Členské státy mohou vyjmout z uplatňování tohoto nařízení osobní přepravu, na kterou se vztahují závazky veřejné služby, smlouvy o veřejné službě nebo integrované služby, pokud jsou práva cestujících podle tohoto nařízení odpovídajícím způsobem zaručena vnitrostátním právem.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 364, 9.12.2004, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31.

(*) Datum použitelnosti tohoto nařízení.

5. Nic v tomto nařízení nelze vykládat jako technické požadavky stanovující dopravcům, provozovatelům terminálů nebo jiným subjektům povinnost upravit či vyměnit lodě, infrastrukturu, vybavení přístavů či přístavních terminálů.

Článek 3

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- a) „osobou se zdravotním postižením“ nebo „osobou se sníženou pohyblivostí“ osoba, jejíž pohyblivost je při použití dopravního prostředku snížena v důsledku jakéhokoli tělesného postižení (smyslového nebo pohybového, trvalého nebo dočasného), mentálního postižení či nezpůsobilosti, popřípadě jakékoli jiné příčiny zdravotního postižení nebo věku a jejíž stav vyžaduje, aby jejím potřebám byla věnována odpovídající pozornost a byly jí přizpůsobeny služby, které jsou poskytovány všem cestujícím;
- b) „územím členského státu“ území, na něž se vztahuje Smlouva ve smyslu jejího článku 355, a to za podmínek ve Smlouvě stanovených;
- c) „podmínkami přístupu“ příslušné normy, pokyny a informace týkající se přístupnosti přístavních terminálů a lodí včetně jejich zařízení pro osoby se zdravotním postižením nebo osoby se sníženou pohyblivostí;
- d) „dopravcem“ fyzická nebo právnická osoba nabízející veřejnosti osobní přepravu nebo okružní plavby;
- e) „dopravcem Unie“ dopravce se sídlem na území některého členského státu nebo dopravce nabízející dopravu prostřednictvím osobní přepravy na území nebo z území členského státu;
- f) „osobní přepravou“ komerční služba přepravy cestujících po moři nebo na vnitrozemských vodních cestách provozovaná podle zveřejněného jízdního řádu;
- g) „integrovanými službami“ propojené služby přepravy v rámci stanovené zeměpisné oblasti s jedinou informační službou, systémem přepravních dokladů a jízdního řádu;
- h) „provádějícím dopravcem“ jiný subjekt než dopravce, který reálně uskutečňuje celou přepravu nebo její část;
- i) „vnitrozemskou vodní cestou“ přírodní či umělý splavný vnitrozemský vodní útvar či systém propojených vodních útvarů používaných pro účely dopravy, například jezera, řeky, kanály nebo jakékoli jejich kombinace;
- j) „přístavem“ místo nebo zeměpisná oblast vybavené takovými úpravami nebo zařízeními, která umožňují přistávání lodí, a v nichž se cestující pravidelně nalodují nebo vyloďují;
- k) „přístavním terminálem“ terminál obsluhovaný pracovníky dopravce či provozovatele terminálu v přístavu, vybavený zařízením, jako jsou odbavovací přepážky, přepážky pro prodej přepravních dokladů nebo společenské prostory, a personálem pro nalodění nebo vyloďování cestujících, kteří využívají osobní přepravu nebo se účastní okružní plavby;
- l) „lodí“ plavidlo využívané k plavbě na moři nebo na vnitrozemských vodních cestách;
- m) „přepravní smlouvou“ smlouva o přepravě mezi dopravcem a cestujícím za účelem provedení jednorázové nebo vícenásobné osobní přepravy nebo okružních plaveb;
- n) „přepravním dokladem“ platný dokument či jiný doklad o přepravní smlouvě;
- o) „prodejcem přepravních dokladů“ každý maloobchodní prodejce uzavírající přepravní smlouvy jménem dopravce;
- p) „zprostředkovatelem služeb cestovního ruchu“ každý maloobchodní prodejce uzavírající přepravní smlouvy jménem cestujícího;
- q) „poskytovatelem souborných služeb cestovního ruchu“ organizátor ve smyslu čl. 2 odst. 2 a 3 směrnice 90/314/EHS, odlišný od dopravce;
- r) „rezervací“ zamluvení konkrétního zahájení osobní přepravy nebo okružní plavby;
- s) „provozovatelem terminálu“ soukromý nebo veřejnoprávní subjekt na území členského státu odpovědný za správu a řízení přístavního terminálu;
- t) „okružní plavbou“ služba přepravy po moři nebo na vnitrozemských vodních cestách, jež je provozována výhradně pro účely zábavy či rekreace a jež je doplněna o ubytování a jiné služby a zahrnuje pobyt s více než dvěma noclehy na palubě;
- u) „nehodou lodi“ ztroskotání, potopení, srážka lodi nebo její najetí na mščinu, výbuch nebo požár na lodi nebo porucha lodi.

Článek 4

Přepravní doklady a nediskriminační smluvní podmínky

1. Dopravce vydá cestujícímu přepravní doklad, neplyne-li podle vnitrostátních právních předpisů právo na přepravu z jiných dokladů. Přepravní doklad může být vydán v elektronické podobě.

2. Aniž jsou dotčeny sociální tarify, jsou smluvní podmínky a tarify uplatňované dopravci nebo prodejci přepravních dokladů nabízeny široké veřejnosti bez jakékoli přímé či nepřímé diskriminace na základě státní příslušnosti konečného zákazníka nebo místa usazení dopravců či prodejců přepravních dokladů v Unii.

Článek 5

Další provádějící strany

1. Je-li plnění povinností podle tohoto nařízení svěřeno provádějícímu dopravci, prodejci přepravních dokladů nebo jakékoli jiné osobě, odpovídá dotýčný dopravce, zprostředkovatel služeb cestovního ruchu, poskytovatel souborných služeb cestovního ruchu či provozovatel terminálu, jenž tyto povinnosti svěřil, i nadále za jednání nebo opomenutí této provádějící strany jednající v rámci jejich pracovních povinností.

2. Vedle ustanovení odstavce 1 podléhá strana, které dopravce, zprostředkovatel služeb cestovního ruchu, poskytovatel souborných služeb cestovního ruchu či provozovatel terminálu plnění povinností svěřil, ve vztahu ke svěřené povinnosti ustanovením tohoto nařízení, včetně ustanovení o odpovědnosti.

Článek 6

Zákaz vyloučení odpovědnosti

Povinnosti vyplývající z tohoto nařízení nelze omezit ani vyloučit, zejména odchýlnými nebo omezujícími ustanoveními přepravní smlouvy.

KAPITOLA II

PRÁVA OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM A OSOB SE SNÍŽENOU POHYBLIVOSTÍ

Článek 7

Právo na přepravu

1. Dopravci, zprostředkovatelé služeb cestovního ruchu a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu neodmítnou přijetí rezervace, vydání či jiné poskytnutí přepravního dokladu nebo nalodění osob z důvodů zdravotního postižení nebo snížené pohyblivosti.

2. Rezervace a přepravní doklady se poskytují osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí bez jakýchkoli dodatečných nákladů.

Článek 8

Výjimky a zvláštní podmínky

1. Aniž je dotčen čl. 7 odst. 1, mohou dopravci, zprostředkovatelé služeb cestovního ruchu a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu odmítnout přijetí rezervace, vydání či jiné poskytnutí přepravního dokladu nebo nalodění osoby z důvodů zdravotního postižení nebo snížené pohyblivosti:

a) s cílem dodržet platné požadavky na zdraví a bezpečnost stanovené mezinárodními právními předpisy nebo právními předpisy Unie či členských států, nebo s cílem dodržet požadavky na zdraví a bezpečnost stanovené příslušnými orgány;

b) pokud konstrukce osobní lodi nebo infrastruktura a vybavení přístavu včetně přístavních terminálů neumožňuje nalodění, vyloďení nebo přepravu osoby se zdravotním postižením nebo osoby se sníženou pohyblivostí bezpečným a z provozního hlediska uskutečnitelným způsobem.

2. Odmítnou-li dopravci, zprostředkovatelé služeb cestovního ruchu či poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu přijmout rezervaci nebo vydat či jinak poskytnout přepravní doklad z důvodů uvedených v odstavci 1, vynaloží přiměřené úsilí, aby dotýčnou osobu informovali o přijatelné alternativní dopravě provozované daným dopravcem.

3. Pokud má osoba se zdravotním postižením nebo osoba se sníženou pohyblivostí rezervaci nebo přepravní doklad a splnila požadavky podle čl. 11 odst. 2, a přesto je jí odepřeno nalodění z důvodu jejího zdravotního postižení nebo snížené pohyblivosti, nabídne se této osobě, jakož i osobě tuto osobu doprovázející podle odstavce 4 tohoto článku možnost rozhodnout se mezi právem na náhradu ceny jízdného a přesměrováním podle přílohy I. Právo volby mezi zpáteční cestou nebo přesměrováním je podmíněno splněním všech zdravotních a bezpečnostních požadavků.

4. Za stejných podmínek, jež jsou uvedeny v odstavci 1, může dopravce, zprostředkovatel služeb cestovního ruchu a poskytovatel souborných služeb cestovního ruchu požadovat, aby osobu se zdravotním postižením nebo osobu se sníženou pohyblivostí doprovázela jiná osoba, která je schopná dotýčné osobě se zdravotním postižením nebo osobě se sníženou pohyblivostí poskytnout potřebnou pomoc. Pokud jde o osobní přepravu, tato doprovázející osoba se přepravuje bezplatně.

5. Pokud dopravci, zprostředkovatelé služeb cestovního ruchu a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu využijí odstavce 1 nebo 4, neprodleně informují dotčenou osobu se zdravotním postižením nebo osobu se sníženou pohyblivostí o konkrétních důvodech, které je k tomu vedly. Tyto důvody se sdělí dotýčné osobě se zdravotním postižením nebo osobě se sníženou pohyblivostí nejpozději do pěti pracovních dnů od okamžiku, kdy tato osoba byla informována. V případě odmítnutí na základě odst. 1 písm. a) se uvede odkaz na platné zdravotní a bezpečnostní požadavky.

Článek 9

Přístupnost a informace

1. Ve spolupráci s organizacemi zastupujícími osoby se zdravotním postižením nebo osoby se sníženou pohyblivostí dopravci a provozovatelé terminálů, ve vhodných případech prostřednictvím vlastních organizací, zavedou nebo zachovávají již zavedené nediskriminační podmínky přístupu platné pro přepravu osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí.

2. Dopravci a provozovatelé terminálů zveřejní podmínky přístupu podle odstavce 1 ve fyzické podobě nebo na internetu, a to v jazycích, v nichž se obvykle zveřejňují informace pro všechny cestující.

3. Poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu zpřístupní podmínky přístupu uvedené v odstavci 1, které se vztahují na cesty v rámci souborných služeb pro cesty, pobyty a zájezdy, které organizují, prodávají nebo nabízejí k prodeji.

4. Dopravci, zprostředkovatelé služeb cestovního ruchu a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu zajistí, aby všechny příslušné informace, včetně elektronické rezervace a informací poskytovaných on-line, týkající se podmínek přepravy, informací o cestě a podmínek přístupu byly osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí dostupné ve vhodné a přístupné podobě.

Článek 10

Právo na pomoc v přístavech a na palubě lodí

S výhradou podmínek přístupu uvedených v čl. 9 odst. 1 poskytují dopravci a provozovatelé terminálů v souladu s přílohami II a III v rámci svých příslušných oblastí pravomoci osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí bezplatnou pomoc v přístavech, při nalodění a vylodění a na palubě lodí.

Článek 11

Podmínky poskytování pomoci

1. Dopravci a provozovatelé terminálů poskytují v rámci svých příslušných pravomocí pomoc osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí podle článku 10 za těchto podmínek:

- a) dopravce či provozovatel terminálu je nejpozději dva pracovní dny předem vyrozuměn o tom, že daná osoba bude pomoc potřebovat, a
- b) osoba se zdravotním postižením či osoba se sníženou pohyblivostí se dostaví do přístavu či na určené místo podle čl. 12 odst. 3:
 - i) v čase písemně stanoveném dopravcem, který nepředchází zveřejněný čas nalodění o více než 60 minut, nebo
 - ii) není-li tento čas stanoven časem nalodění, nejpozději 60 minut před zveřejněným časem vyplutí.

2. Kromě ustanovení odstavce 1 osoby se zdravotním postižením či osoby se sníženou pohyblivostí v okamžiku rezervace či předem provedeného zakoupení přepravního dokladu dopravci sdělí, že mají zvláštní potřeby ohledně ubytování či míst k sezení nebo že je zapotřebí lékařské vybavení, jsou-li si těchto potřeb v daném okamžiku vědomy.

3. Oznámení podle odst. 1 písm. a) a podle odstavce 2 lze za všech okolností předložit zprostředkovateli služeb cestovního ruchu či poskytovateli souborných služeb cestovního ruchu, u něhož byl přepravní doklad zakoupen. Pokud přepravní doklad umožňuje vykonat vícenásobné cesty, je tato podmínka splněna jediným oznámením za předpokladu, že se v něm uvedou patřičné informace o časech následujících cest.

4. Není-li učiněno žádné oznámení podle odst. 1 písm. a) a podle odstavce 2, vynaloží dopravci a provozovatelé terminálů veškeré přiměřené úsilí k zajištění pomoci tak, aby se osoba se zdravotním postižením či osoba se sníženou pohyblivostí mohla nalodit na danou loď, cestovat na ní a vylodit se z ní.

5. Je-li osoba se zdravotním postižením či osoba se sníženou pohyblivostí doprovázena uznaným asistenčním psem, musí být tento pes ubytován spolu s danou osobou za předpokladu, že dopravci, zprostředkovateli služeb cestovního ruchu či poskytovateli souborných služeb cestovního ruchu je tato skutečnost oznámena v souladu s platnými vnitrostátními pravidly pro přepravu uznaných asistenčních psů na palubě osobních lodí, jestliže taková pravidla existují.

Článek 12

Přijímání oznámení a označení míst pro setkání

1. Dopravci, provozovatelé terminálů, zprostředkovatelé služeb cestovního ruchu a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu přijmou veškerá opatření nezbytná pro přijímání oznámení podle čl. 11 odst. 1 písm. a) a čl. 11 odst. 2. Tato povinnost se vztahuje na všechna jejich prodejní místa, včetně prodeje po telefonu nebo přes internet.

2. Obdrží-li zprostředkovatelé služeb cestovního ruchu či poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu oznámení podle odstavce 1, v rámci své běžné pracovní doby dotyčné informace neprodleně předají dopravci či provozovateli terminálu.

3. Dopravci a provozovatelé terminálů označí místo uvnitř nebo vně přístavního terminálu, kde mohou osoby se zdravotním postižením či osoby se sníženou pohyblivostí oznámit svůj příjezd a požádat o pomoc. Toto místo musí být zřetelně označeno ukazatelem a musí nabízet v přístupné podobě základní informace o přístavním terminálu a poskytované pomoci.

Článek 13

Normy kvality pro pomoc

1. Provozovatelé terminálů a dopravci, kteří provozují přístavní terminály nebo osobní přepravu a jejichž objem provozu za předchozí rok činí více než 100 000 cestujících v obchodní dopravě, stanoví v rámci svých příslušných pravomocí normy kvality pro pomoc podle příloh II a III a ve spolupráci s organizacemi zastupujícími osoby se zdravotním postižením a osoby se sníženou pohyblivostí určí, kde je to vhodné, prostřednictvím vlastních organizací, zdroje potřebné pro splnění těchto norem.

2. Provozovatelé terminálů a dopravci zveřejní normy kvality podle odstavce 1 ve fyzické podobě nebo na internetu, a to v přístupné podobě a v jazycích, v nichž se obvykle zveřejňují informace pro všechny cestující.

Článek 14

Školení a instruktáž

Aniž je dotčena Mezinárodní úmluva a Předpis o normách výcviku, kvalifikace a strážní služby námořníků a předpisy přijaté v rámci Revidované úmluvy pro plavbu na Rýně a Úmluvy o režimu plavby na Dunaji, dopravci a případně provozovatelé terminálů zavedou školení zaměřená na problematiku zdravotně postižených, včetně instruktáže, a zajistí, aby:

- a) jejich personálu, včetně zaměstnanců všech dalších provádějících stran, který přímo poskytuje pomoc osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí, bylo poskytnuto školení či instruktáž podle přílohy IV částí A a B;
- a
- b) jejich personálu, který jinak odpovídá za rezervaci a prodej přepravních dokladů nebo za nalodění či vyloďení, včetně zaměstnanců všech dalších provádějících stran, bylo poskytnuto školení či instruktáž podle přílohy IV částí A.

Článek 15

Náhrada škody v souvislosti s vybavením umožňujícím pohyb nebo jiným zvláštním vybavením

1. Dopravci a provozovatelé terminálů odpovídají za škodu v důsledku ztráty nebo poškození vybavení umožňujícího pohyb nebo jiného zvláštního vybavení používaného osobou se zdravotním postižením nebo osobou se sníženou pohyblivostí, pokud nehoda, která vedla ke škodě, byla zaviněna dopravcem nebo provozovatelem terminálu nebo byla způsobena jejich nedbalostí. V případě škod v důsledku nehody lodi se předpokládá zavinění nebo nedbalost dopravce.
2. Náhrada podle odstavce 1 odpovídá nákladům na nahrazení nebo případně opravu daného vybavení.
3. Odstavce 1 a 2 se nepoužijí v případě, kdy se použije článek 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 392/2009 ze dne 23. dubna 2009 o odpovědnosti dopravců k cestujícím po moři v případě nehod⁽¹⁾.
4. Kromě toho se vyvine veškeré úsilí, aby byla urychleně poskytnuta dočasná náhrada vybavení.

KAPITOLA III

POVINNOSTI DOPRAVCŮ A PROVOZOVATELŮ TERMINÁLŮ V PŘÍPADĚ PŘERUŠENÍ CESTY

Článek 16

Informace v případě zrušení nebo zpoždění vyplutí

1. V případě, že je zahájení osobní přepravy nebo okružní plavby zrušeno nebo zpožděno, informuje dopravce nebo případně provozovatel terminálu cestující, kteří plavbu nastupují z přístavních terminálů, o situaci co nejdříve, nejpozději však 30 minut po plánovaném vyplutí, a o odhadovaném čase vyplutí

a odhadovaném čase příplutí ihned, jakmile budou tyto informace k dispozici.

2. Pokud cestující z důvodu zrušení nebo zpoždění zmeškají navazující přepravní službu, vynaloží dopravce, případně provozovatel terminálu, přiměřené úsilí, aby dotyčné cestující informoval o náhradních spojích.

3. Dopravce nebo případně provozovatel terminálu zajistí, aby osoby se zdravotním postižením nebo osoby se sníženou pohyblivostí obdržely informace požadované podle odstavců 1 a 2 v přístupné podobě.

Článek 17

Pomoc v případě zrušení nebo zpožděného vyplutí

1. Jestliže dopravce důvodně očekává, že zahájení osobní přepravy nebo okružní plavby bude zrušeno nebo zpožděno oproti plánovanému času vyplutí o více než 120 minut, nabídne cestujícím, kteří plavbu nastupují z přístavních terminálů, zdarma lehká jídla, stravu či občerstvení v rozsahu přiměřeném čekací době, pokud jsou k dispozici nebo mohou být za přiměřených okolností dodány.
2. V případě zrušení nebo zpoždění vyplutí, v jehož důsledku je nutný pobyt cestujícího na jednu nebo na více nocí nebo kdy je vedle zamýšleného pobytu nutný další pobyt, nabídne dopravce, pokud je to uskutečnitelné, cestujícím, kteří plavbu nastupují z přístavních terminálů, kromě lehkých jídel, stravy či občerstvení podle odstavce 1, zdarma odpovídající ubytování na plavidle nebo jinde, jakož i přepravu z přístavního terminálu do místa ubytování a zpět. Dopravce může omezit celkovou cenu za ubytování mimo plavidlo na 120 EUR na jednoho cestujícího, ovšem bez zahrnutí přepravy z přístavního terminálu do místa ubytování a zpět.
3. Při použití odstavců 1 a 2 věnuje dopravce zvláštní pozornost potřebám osob se zdravotním postižením, osob se sníženou pohyblivostí a osob, které je doprovázejí.

Článek 18

Přesměrování a náhrada jízdného v případě zrušení nebo zpožděného vyplutí

1. Jestliže dopravce důvodně očekává, že osobní přeprava bude zrušena nebo odplutí z přístavního terminálu zpožděno o více než 120 minut, nabídne se cestujícímu neprodleně možnost výběru mezi:
 - a) přesměrováním do jeho cílového místa určení uvedeného v přepravní smlouvě, a to za srovnatelných podmínek a při nejbližší příležitosti; a
 - b) náhradou ceny přepravního dokladu, případně spolu s bezplatnou zpáteční přepravou při nejbližší příležitosti do prvního místa vyplutí uvedeného v přepravní smlouvě.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 131, 28.5.09, s. 24.

2. Pokud je osobní přeprava zrušena nebo se vyplutí zpozdí o více než 120 minut, mají cestující právo na toto přesměrování nebo náhradu ceny přepravního dokladu ze strany dopravce.

3. Náhrada plné pořizovací ceny přepravního dokladu podle odst. 1 písm. b) a podle odstavce 2 se vyplácí do sedmi dní hotově, elektronickým bankovním převodem, bankovním příkazem nebo bankovním šekem, a to za neuskutečněnou část nebo části cesty a za část nebo části již uskutečněné, nemá-li již cesta žádný význam vzhledem k původnímu cestovnímu plánu cestujícího.

Článek 19

Odškodnění z ceny přepravního dokladu v případě zpožděného příplutí

1. Cestující mohou od dopravce požadovat odškodnění v případě zpoždění při příplutí do cílového místa určení uvedeného v přepravní smlouvě, aniž by ztratili právo na přepravu. Minimální výše odškodnění je stanovena na 25 % z ceny přepravního dokladu v případě zpoždění v délce alespoň:

- a) jedné hodiny u naplánované plavby trvající maximálně čtyři hodiny;
- b) dvou hodin u naplánované plavby trvající více než čtyři hodiny, maximálně však osm hodin;
- c) tří hodin u naplánované plavby trvající více než osm hodin, maximálně však dvacet čtyři hodin; nebo
- d) šesti hodin u naplánované plavby trvající více než dvacet čtyři hodin.

Pokud zpoždění přesáhne dvojnásobek doby uvedené v písmenech a) až d), je výše odškodnění stanovena na 50 % z ceny přepravního dokladu.

2. Cestující, kteří jsou držiteli časové nebo sezónní jízdenky, během jejíž doby platnosti dochází opakovaně ke zpoždění při příplutí, mohou žádat přiměřené odškodnění v souladu s úpravou odškodnění platnou v případě daného dopravce. Tato úprava uvádí kritéria pro stanovení zpoždění při příplutí a pro výpočet odškodnění.

3. Odškodnění se vypočítá vzhledem k ceně, kterou cestující skutečně zaplatil za zpožděnou osobní přepravu.

4. Pokud doprava zahrnuje zpáteční cestu, vypočítá se odškodnění za zpožděné příplutí při cestě tam nebo cestě zpátky z poloviční ceny zaplacené za osobní přepravu cestujícím.

5. Odškodnění se vyplácí do jednoho měsíce od podání žádosti o odškodnění. Odškodnění lze uhradit prostřednictvím poukázek nebo jiných služeb, pokud jsou smluvní podmínky

pružné, zejména pokud jde o dobu platnosti a místo určení. Na žádost cestujícího se odškodnění poskytne v penězích.

6. Odškodnění z ceny přepravního dokladu se nesnižuje o finanční náklady transakce, jako jsou poplatky, náklady na telefonní hovory a poštovné. Dopravci mohou zavést minimální výši částky, do níž nebude odškodnění vypláceno. Tato minimální částka nesmí být vyšší než 10 EUR.

Článek 20

Výjimky

1. S výjimkou cestujících, kteří jsou držiteli časové nebo sezónní jízdenky, se články 17, 18 a 19 nepoužijí v případě cestujících, kteří mají otevřenou jízdenku, na niž není upřesněn čas vyplutí.

2. Články 17 a 19 se nepoužijí v případě, že je cestující o zrušení či zpoždění informován před zakoupením přepravního dokladu, nebo v případě, že zrušení či zpoždění je způsobeno zaviněním ze strany cestujícího.

3. Ustanovení čl. 17 odst. 2 se nepoužije v případě, že zrušení či zpoždění je způsobeno povětrnostními podmínkami ohrožujícími bezpečný provoz lodě.

4. Článek 19 se nepoužije v případě, že zrušení či zpoždění je způsobeno povětrnostními podmínkami ohrožujícími bezpečný provoz lodě nebo mimořádnými okolnostmi bránícími uskutečnění osobní přepravy, jimž nebylo možné zabránit, i kdyby byla přijata všechna přiměřená opatření.

Článek 21

Další nároky

Žádné ustanovení tohoto nařízení nebrání cestujícím domáhat se v souladu s vnitrostátním právem náhrady škody způsobené zrušením nebo zpožděním přepravní služby u vnitrostátních soudů, a to i podle směrnice 90/314/EHS.

KAPITOLA IV

OBEČNÁ PRAVIDLA TÝKAJÍCÍ SE INFORMACÍ A STÍŽNOSTI

Článek 22

Právo na cestovní informace

Dopravci a provozovatelé terminálů poskytují cestujícím v rámci svých příslušných pravomocí po celou dobu trvání plavby odpovídající informace v přístupné podobě a v jazycích, v nichž se obvykle poskytují informace všem cestujícím. Zvláštní pozornost je třeba věnovat potřebám osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí.

Článek 23

Informace o právech cestujících

1. Dopravci a provozovatelé terminálů v rámci svých příslušných oblastí pravomocí zajistí veřejnou dostupnost informací o právech cestujících podle tohoto nařízení jak na palubě lodi, tak v přístavních terminálech. Informace jsou poskytovány v přístupné podobě a v jazycích, v nichž se obvykle poskytují informace všem cestujícím. Při poskytování těchto informací je věnována zvláštní pozornost potřebám osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí.

2. Dopravci a provozovatelé terminálů mohou ke splnění informační povinnosti podle odstavce 1 používat shrnutí ustanovení tohoto nařízení připravené Komisí ve všech úředních jazycích orgánů Evropské unie, které jim bude k dispozici.

3. Dopravci a provozovatelé terminálů vhodným způsobem informují cestující na palubách lodí a v přístavních terminálech o kontaktních údajích subjektu příslušného pro prosazování, který byl určen členským státem podle čl. 25 odst. 1.

Článek 24

Stížnosti

1. Dopravci zavedou nebo zachovávají již zavedený mechanismus pro vyřizování stížností, které se týkají práv a povinností podle tohoto nařízení.

2. Chce-li cestující, na něhož se vztahuje toto nařízení, podat stížnost u dopravce, předloží ji ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy byla daná služba uskutečněna nebo kdy měla být uskutečněna. Dopravce oznámí cestujícímu do jednoho měsíce od obdržení stížnosti, zda byla jeho stížnost odůvodněná, zda byla zamítnuta nebo zda se stále projednává. Lhůta na poskytnutí konečné odpovědi nesmí být delší než tři měsíce od přijetí stížnosti.

KAPITOLA V

PROSAZOVÁNÍ A VNITROSTÁTNÍ SUBJEKTY PŘÍSLUŠNÉ PRO PROSAZOVÁNÍ

Článek 25

Vnitrostátní subjekty příslušné pro prosazování

1. Každý členský stát určí nový nebo pověřit existující subjekt či subjekty příslušné pro prosazování tohoto nařízení ve vztahu k osobní přepravě a okružním plavbám z přístavů nacházejících se na jeho území, jakož i k osobním přepravám uskutečňovaným z třetí země do těchto přístavů. Každý subjekt přijme nezbytná opatření k zajištění souladu s tímto nařízením.

Každý subjekt je z hlediska své organizace, rozhodování o financování, právní struktury a procesu rozhodování nezávislý na dopravcích, poskytovatelích souborných služeb cestovního ruchu a provozovatelích terminálů.

2. Členské státy informují Komisi o subjektu nebo subjektech, které byly určeny podle tohoto článku.

3. Každý cestující může příslušnému subjektu určenému podle odstavce 1 nebo jakémukoli jinému příslušnému subjektu určenému členským státem předložit v souladu s vnitrostátním právem stížnost na údajné porušení tohoto nařízení.

Členský stát může rozhodnout, že

a) cestující nejprve podává stížnost podle tohoto nařízení dopravci; nebo

b) vnitrostátní subjekt příslušný pro prosazování nebo jakýkoli jiný příslušný subjekt určený členským státem jedná jako odvolací orgán v případě stížností, které nebyly vyřešeny podle článku 24.

4. Členské státy, které se rozhodly vyjmout některé služby podle čl. 2 odst. 4, zajistí srovnatelný mechanismus prosazování práv cestujících.

Článek 26

Zpráva o prosazování

Dne 1. června ... (*) a poté každé dva roky zveřejní subjekty příslušné pro prosazování určené podle článku 25 zprávu o své činnosti v předchozích dvou letech, přičemž tato zpráva bude obsahovat zejména popis opatření přijatých za účelem provedení tohoto nařízení, podrobnosti o uplatněných sankcích a statistiku podaných stížností a uplatněných sankcí.

Článek 27

Spolupráce mezi subjekty příslušnými pro prosazování

Vnitrostátní subjekty příslušné pro prosazování uvedené v čl. 25 odst. 1 si v případě potřeby vyměňují informace o své práci, zásadách pro rozhodování a praxi. Komise je při plnění tohoto úkolu podporuje.

Článek 28

Sankce

Členské státy stanoví pravidla pro sankce za porušení ustanovení tohoto nařízení a přijmou veškerá opatření nezbytná pro jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy oznámí tato pravidla a opatření do ... (**) Komisi a neprodleně jí oznámí veškeré pozdější změny, které se jich dotýkají.

(*) Dva roky ode dne použitelnosti tohoto nařízení.

(**) Datum použitelnosti tohoto nařízení.

KAPITOLA VI

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 29

Zpráva

Do ... (*) Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování a účincích tohoto nařízení. Ke zprávě se v případě potřeby připojí návrhy právních předpisů, kterými se ustanovení tohoto nařízení podrobně provádí nebo mění.

Článek 30

Změna nařízení (ES) č. 2006/2004

V příloze nařízení (ES) č. 2006/2004 se doplňuje nový bod, který zní:

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V ... dne ...

Za Evropský parlament
předseda

...

„19. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. .../2009 ze dne ... o právech cestujících při cestování po moři a na vnitrozemských vodních cestách (*).“

(*) Úř. věst. L ...“

Článek 31

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Použije se ode dne ... (**).

Za Radu
předseda

...

(*) Tři roky ode dne použitelnosti tohoto nařízení.

(**) 36 měsíců ode dne vyhlášení tohoto nařízení.

PŘÍLOHA I

Právo na náhradu jízdného nebo přesměrování pro osoby se zdravotním postižením a osoby se sníženou pohyblivostí podle článku 8

1. Odkazuje-li se na tuto přílohu, nabídne se osobě se zdravotním postižením a osobě se sníženou pohyblivostí možnost výběru mezi:
 - a) — náhradou plné pořizovací ceny přepravního dokladu do sedmi dní hotově, elektronickým bankovním převodem, bankovními příkazy nebo bankovními šeky, a to za neuskutečněnou část nebo části cesty a za část nebo části již uskutečněné, nemá-li již cesta žádný význam vzhledem k původnímu cestovnímu plánu cestujícího, případně spolu se
 - zpáteční přepravou do prvního místa vyplutí, a to při nejbližší příležitosti; nebo
 - b) přesměrováním do cílového místa určení uvedeného v přepravní smlouvě, a to za srovnatelných podmínek a při nejbližší příležitosti; nebo
 - c) přesměrováním do cílového místa určení podle přepravní smlouvy za srovnatelných podmínek, a to později podle přání cestujícího, s výhradou dostupnosti míst.
2. Ustanovení odst. 1 písm. a) se rovněž použije na cestující, jejichž cesty jsou součástí souboru služeb, s výjimkou práva na náhradu, pokud toto právo vzniká podle směrnice 90/314/EHS ⁽¹⁾.
3. Jestliže v případě, kdy je místo, město nebo region obsluhován několika přístavy, dopravce nabídne cestujícímu přepravu do jiného přístavu, než který byl uveden v původní rezervaci, nese dopravce náklady na přepravu cestujícího z tohoto náhradního přístavu buď do přístavu, který byl uveden v původní rezervaci, nebo na jiné blízko položené místo určení dohodnuté s cestujícím.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 158, 23.6.1999, s. 55.

PŘÍLOHA II

Pomoc v přístavech, včetně nalodění a vylodění, podle článků 10 a 13

- 1) Pomoc a opatření nutná k tomu, aby se osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí umožnilo:
 - ohlásit svůj příjezd do přístavního terminálu a požádat o pomoc,
 - přesunout se ze vstupního místa k přepážce pro odbavení, pokud existuje, nebo na loď,
 - projít odbavením, včetně zavazadel, je-li to nezbytné,
 - přesunout se od přepážky pro odbavení (pokud existuje) na loď a absolvovat pasové a bezpečnostní kontroly,
 - nalodit se pomocí výtahu, invalidních vozíků nebo jiné nutné pomoci, podle toho, co je vhodnější,
 - přesunout se od lodních dveří na své sedadlo nebo do svého prostoru,
 - uložit a opět převzít zavazadlo na palubě lodi,
 - přesunout se ze svého sedadla k lodním dveřím,
 - vylodit se pomocí výtahu, invalidních vozíků nebo jiné nutné pomoci, podle toho, co je vhodnější,
 - převzít zavazadlo (je-li to nezbytné) a absolvovat pasové a celní kontroly,
 - přesunout se z haly pro výdej zavazadel nebo místa vylodění k určenému východu,
 - přemístit se v případě potřeby na toalety (jsou-li k dispozici).
 - 2) Využívá-li osoba se zdravotním postižením nebo osoba se sníženou pohyblivostí doprovodu jiné osoby, musí být této osobě na požádání umožněno poskytovat nezbytnou pomoc jak v přístavu tak i s naloděním a vyloděním.
 - 3) Odbavení veškerého nezbytného vybavení umožňujícího pohyb, včetně zařízení, jako jsou elektrické invalidní vozíky.
 - 4) Dočasná náhrada za poškozené nebo ztracené vybavení umožňující pohyb, přičemž se jako náhrada nemusí použít stejné vybavení.
 - 5) Případné pozemní odbavení uznaných asistenčních psů.
 - 6) Sdělení informací potřebných pro nalodění a vylodění v přístupné podobě.
-

PŘÍLOHA III

Pomoc na palubě lodi podle článků 10 a 13

1. Přeprava uznaných asistenčních psů na palubě lodi v závislosti na vnitrostátních předpisech.
 2. Přeprava lékařského vybavení a vybavení umožňujícího pohyb, které je nezbytné pro osobu se zdravotním postižením nebo osobu se sníženou pohyblivostí, včetně elektrických invalidních vozíků.
 3. Sdělení základních informací týkajících se trasy v přístupné podobě.
 4. Přiměřená snaha o úpravu sedadel na žádost podle potřeb osob se zdravotním postižením nebo osob se sníženou pohyblivostí, s přihlédnutím k bezpečnostním požadavkům a dostupnosti.
 5. V případě potřeby pomoc při přemístění na toalety (jsou-li k dispozici).
 6. Využívá-li osoba se zdravotním postižením nebo osoba se sníženou pohyblivostí doprovodu jiné osoby, vynaloží dopravce veškeré přiměřené úsilí, aby tato osoba dostala místo nebo kabinu vedle této osoby se zdravotním postižením nebo osoby se sníženou pohyblivostí.
-

PŘÍLOHA IV

Školení, včetně instruktáže, zaměřené na problematiku zdravotně postižených podle článku 14**A. Školení, včetně instruktáže, zaměřené na zvyšování povědomí o problematice zdravotního postižení**

Školení, včetně instruktáže, zaměřené na zvyšování povědomí o problematice zdravotního postižení zahrnuje:

- povědomí o vhodném zacházení s cestujícími s tělesným, smyslovým (sluchovým nebo zrakovým) a skrytým postižením nebo se sníženými poznávacími schopnostmi, včetně toho, jak rozlišovat mezi různými schopnostmi osob, jejichž pohyblivost, orientace nebo komunikace mohou být sníženy;
- překážky, jimž čelí osoby se zdravotním postižením a osoby se sníženou pohyblivostí, včetně překážek souvisejících s jejich postojem k prostředí nebo překážek fyzických a organizačních;
- uznané asistenční psy, včetně jejich úlohy a potřeb;
- řešení neočekávaných událostí;
- schopnosti v oblasti mezilidských vztahů a způsoby komunikace se sluchově postiženými, zrakově postiženými, osobami s vadou řeči a osobami se sníženou poznávací schopností;
- obecné povědomí o zásadách IMO týkajících se doporučení ohledně návrhu a provozu osobních lodí se zřetelem k potřebám starších osob a osob se zdravotním postižením.

B. Školení, včetně instruktáže, zaměřené na pomoc osobám se zdravotním postižením

Školení, včetně instruktáže, zaměřené na pomoc zdravotně postiženým zahrnuje:

- jak pomoci uživatelům invalidních vozíků při přesunu na invalidní vozík a z invalidního vozíku;
 - dovednosti pro poskytování pomoci osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí, které cestují s uznaným asistenčním psem, včetně úlohy a potřeb těchto psů;
 - techniky doprovázení zrakově postižených cestujících a zacházení s uznanými asistenčními psy a jejich přeprava;
 - znalost jednotlivých druhů vybavení, které mohou pomoci osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí, a schopnost s tímto vybavením opatrně manipulovat;
 - použití zařízení pro pomoc při nástupu a výstupu a znalost příslušných technik pomoci při nástupu a výstupu, které zajišťují bezpečnost a důstojnost osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí;
 - pochopení potřeby spolehlivé a profesionální pomoci. Rovněž povědomí o tom, že některé osoby se zdravotním postižením a osoby se sníženou pohyblivostí mohou během cesty prožívat pocity zranitelnosti pro svou závislost na poskytované pomoci;
 - znalost první pomoci.
-

ODŮVODNĚNÍ RADY

I. ÚVOD

Dne 4. prosince 2008 Komise předložila návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o právech cestujících při cestování po moři a na vnitrozemských vodních cestách, kterým se mění nařízení (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele ⁽¹⁾.

Dne 23. dubna 2009 Evropský parlament hlasoval v prvním čtení o svém stanovisku ⁽²⁾.

Rada dne 9. října 2009 dosáhla politické dohody o návrhu nařízení. Po provedení právní a jazykové revize Rada přijala postoj v prvním čtení dne 11. března 2010, v souladu s řádným legislativním postupem stanoveným v článku 294 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Při své práci Rada zohlednila stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru. Výbor regionů odmítl vydat stanovisko.

II. ANALÝZA POSTOJE V PRVNÍM ČTENÍ

1) Obecně

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o právech cestujících při cestování po moři a na vnitrozemských vodních cestách tvoří část obecného cíle EU posílit práva cestujících, zejména práv osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí. Právní předpisy podobné povahy již byly přijaty pro cestující v letecké dopravě ⁽³⁾ nebo v železniční dopravě ⁽⁴⁾. Návrh obsahuje na jedné straně ustanovení o nediskriminačním přístupu a pomoci osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí a na druhé straně ustanovení o právu na pomoc, informace a možné odškodnění v případě zpoždění nebo zrušení pro všechny kategorie cestujících.

Přestože Rada souhlasí s Komisí, pokud jde o cíl návrhu, součástí přístupu Rady byly větší úpravy původního návrhu. Řadu navržených ustanovení nebylo možno přijmout, protože představovaly příliš velkou administrativní zátěž a měly za následek náklady pro dopravce a vnitrostátní správní orgány bez přínosu pro cestující, který by vyvážil jejich nevýhody. Další ustanovení byla přepracována s cílem zjednodušit a upřesnit nařízení.

Na základě tohoto přístupu se postojem v prvním čtení původní návrh Komise do značné míry pozměňuje, neboť se jím tento návrh přepracovává a některá ustanovení se vypouštějí. Z toho vyplývá, že žádné změny zavedené Evropským parlamentem při prvním čtení a vztahující se k těmto vypuštěným ustanovením nebyly Radou přijaty.

2) Klíčové politické otázky

i) Oblast působnosti

Zeměpisná oblast působnosti

Komise navrhla, že by se nařízení mělo vztahovat na osobní přepravu a okružní plavby mezi přístavy členských států nebo v přístavech členských států.

⁽¹⁾ Dokument 11990/08.

⁽²⁾ A6-0209/2009.

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 ze dne 11. února 2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 295/91, Úř. věst. L 46, 17.2.2004, s. 1, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2006 ze dne 5. července 2006 o právech osob se zdravotním postižením a osob s omezenou schopností pohybu a orientace v letecké dopravě, Úř. věst. L 204, 26.7.2006, s. 1.

⁽⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 ze dne 23. října 2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě, Úř. věst. L 315, 3.12.2007, s. 14.

Rada se domnívá, že návrh Komise je třeba v tomto ohledu upřesnit tak, aby se zabránilo narušení hospodářské soutěže mezi osobní přepravou v rámci EU a mimo EU. Postoj Rady v prvním čtení proto upřesňuje výše uvedená ustanovení. Rozlišuje na jedné straně mezi osobní přepravou, při níž se přístav naložení nachází na území členského státu a na druhé straně osobní přepravou, při níž se přístav naložení nachází mimo území členského státu, avšak přístav vylovení se nachází na území členského státu. V posledním uvedeném případě se nařízení použije pouze tehdy, je-li přeprava provozována dopravcem Unie. Nicméně definici dopravce Unie je třeba interpretovat v nejširším možném smyslu s cílem pokrýt co největší část osobní přepravy mezi přístavy v EU a mimo EU. Pokud se týče okružní plavby, nařízení se použije pouze na okružní plavby, u nichž se přístav naložení nachází na území členského státu.

Rada dále zavádí definici pojmu „území členského státu“.

Výjimky z oblasti působnosti

Původní návrh Komise se v zásadě vztahoval na veškerou osobní přepravu, bez ohledu na počet přepravených cestujících, délku trasy dané přepravy, účel cesty atd. Komise pouze stanovila, že členské státy mohou vyjmout přepravu, na niž se vztahují smlouvy o veřejné službě.

Rada považuje za důležité upravit tato ustanovení podle toho, co je prakticky možné a nezbytné. Proto zavádí několik výjimek, u nichž se ustanovení nařízení nepoužijí. Rada souhlasí s tím, že vyjme z oblasti působnosti cestující, kteří cestují na lodích schválených pro přepravu nanejvýš 36 cestujících, na lodích s posádkou nanejvýš tří osob nebo u nichž celková délka trasy osobní přepravy nepřesahuje jedním směrem 500 metrů. Dále jsou rovněž vyjmuty výletní a vyhlídkové zájezdy (jiné než okružní plavby).

Dále mohou členské státy vyjmout na dobu dvou let od data použití tohoto nařízení námořní lodě s hrubou nosností nižší než 300 tun provozované ve vnitrostátní dopravě. Rozhodne-li se členský stát pro tuto možnost, musí odpovídajícím způsobem zajistit práva cestujících v rámci vnitrostátních právních předpisů. Členské státy mohou rovněž vyjmout osobní přepravu, na niž se vztahují závazky veřejné služby, smlouvy o veřejné službě nebo integrované služby, pokud jsou práva cestujících podle tohoto nařízení odpovídajícím způsobem zaručena vnitrostátním právem.

Evropský parlament v zásadě souhlasil s přístupem Komise, ale doplnil pro členské státy možnost vyjmout městskou a příměstskou dopravu (změna 10). Rada tuto změnu nezohledňuje, ale výjimky z oblasti působnosti navržené Radou budou v praxi znamenat, že bude vyjmuto mnoho služeb tohoto druhu.

ii) Práva osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí

Rada zcela podporuje cíl Komise zajistit, aby osoby se zdravotním postižením a osoby se sníženou pohyblivostí měly nediskriminující přístup k námořní dopravě a dopravě na vnitrozemských vodních cestách. Proto Rada souhlasí téměř s celým návrhem Komise, s výjimkou některých zjednodušení a upřesnění.

Pokud jde o výjimky z práva na dopravu, Komise navrhla, aby osobám se zdravotním postižením mohla být odepřena doprava s odkazem na bezpečnostní požadavky nebo konstrukci osobní lodi. Za tímto účelem Rada doplnila zdravotní požadavky s cílem zohlednit případy, v nichž je zdravotní stav cestujícího takový, že nemůže být zaručena jeho bezpečná doprava.

V tomto ohledu Evropský parlament navrhnul vypuštění jakéhokoliv odkazu k bezpečnostním požadavkům (změny 1, 26 a 29) a doplnění odkazu k bezpečné, důstojné a z provozního hlediska vhodné dopravě (změna 27). Pokud jde o tuto poslední změnu, Rada ji zanesla do svého postoje v prvním čtení, s výjimkou slova „důstojné“. Rada se domnívá, že nikdo, s výjimkou osob se zdravotním postižením nebo osob se sníženou pohyblivostí, nemůže rozhodnout, co znamená „důstojný způsob dopravy“, a že toto rozhodnutí by neměl činit dopravce.

V souladu s původním návrhem by mohl dopravce požadovat, aby osobu se zdravotním postižením nebo osobu se sníženou pohyblivostí doprovázela jiná osoba, která je schopna poskytnout pomoc. Podle postoje Rady v prvním čtení, pokud dopravce vznesl takový požadavek v souvislosti s osobní přepravou, doprovázející osoba bude dopravována bezplatně.

Pokud jde o pomoc osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí, tato pomoc bude poskytována za podmínky, že dotčená osoba informuje dopravce nebo provozovatele terminálu nejpozději dva pracovní dny předem (Komise navrhla 48 hodin) a dostaví se do přístavu nebo na určené místo nejpozději 60 minut před časem naložení nebo vyplutí. Pokud má taková osoba specifické potřeby ohledně ubytování, sedadla či zajištění lékařského vybavení, cestující by měl informovat dopravce o těchto potřebách v době rezervace, je-li tato potřeba v té době známa. Tento dodatečný požadavek vznesený Radou umožní dopravci uspokojit tyto specifické potřeby a poskytnout dotčené osobě nejlepší možnou přepravu.

Několik změn Evropského parlamentu se týkalo způsobů informování dostupných osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí. Tyto změny Rada převzala. Totéž platí pro změny Parlamentu týkající se změny z „asistenčního zvířete“ na „asistenčního psa“.

iii) *Povinnosti dopravců a provozovatelů terminálů v případě přerušení cesty*

V návrhu Komise je stanoveno právo na informace, pomoc (včetně jídla, občerstvení a případně hotelového ubytování), přesměrování a náhradu jízdného, jakož i odškodnění z ceny přepravního dokladu pro všechny cestující v případě zpoždění a v určitých případech zrušení osobní přepravy nebo okružní plavby. Odškodnění z ceny přepravního dokladu však nebude uhrazeno, pokud zpoždění či zrušení bylo způsobeno mimořádnými okolnostmi, které znemožnily poskytnutí služby přepravy.

Rada souhlasí se zásadou, že dopravci a provozovatelé terminálů by se měli postarat o své cestující, a rozšířila tuto zásadu tak, aby se vztahovala na všechny případy zrušení. V určitých případech nicméně není možné nebo vhodné poskytnout například informace o zpoždění v přístavech bez obsluhy. Postoj Rady v prvním čtení proto zavádí pojem přístavních terminálů, tj. terminálů s obsluhou v přístavu s určitým vybavením a personálem (například s přepážkami pro odbavení a prodej přepravních dokladů nebo společenskými prostory). Některé povinnosti dopravců a provozovatelů terminálů se vztahují pouze na cestující odjíždějící z těchto přístavních terminálů. To se týká informací a pomoci a v určité míře i přesměrování a náhrady jízdného.

Dalším hlediskem, jímž se zabývá postoj Rady v prvním čtení, je námořní bezpečnost. S cílem zabránit tomu, aby se dopravci z ekonomických důvodů vydávali na moře nebo zvyšovali rychlost za povětrnostních podmínek, které ohrožují bezpečný provoz lodí, byla zařazena výjimka z povinnosti poskytovat v těchto případech ubytování nebo odškodnění z ceny přepravního dokladu. Kromě toho byly ve dvou bodech odůvodnění orientačně vysvětleny pojmy špatných povětrnostních podmínek a mimořádných okolností. Další výjimky z práva na pomoc a odškodnění byly stanoveny v případě, kdy je cestující informován o zrušení nebo zpoždění před zakoupením přepravního dokladu, nebo pokud cestující toto zrušení či zpoždění způsobí. Kromě toho získal dopravce možnost omezit náklady na ubytování na 120 EUR a zavést minimální práh pro úhradu odškodnění (pro přepravní doklady o hodnotě 10 EUR a nižší se odškodnění neposkytuje).

Evropský parlament navrhl výjimky v případě vyšší moci (změny 23 a 60) nebo v případě, kdy je zrušení či zpoždění oznámeno předem (změna 59). Rada tyto změny v zásadě přijala. Parlament navíc navrhl omezení nákladů na ubytování na dvojnásobek ceny přepravního dokladu (změna 53). Rada se domnívá, že tento návrh je v určitých případech příliš nevýhodný pro cestující i pro dopravce, a má za to, že limit ve výši 120 EUR je pro cestující i dopravce vhodnější.

iv) *Vyřizování stížností a vnitrostátní subjekty příslušné pro prosazování*

Návrh Komise obsahoval prováděcí pravidla pro vyřizování stížností ze strany dopravců, zejména rozsáhlé právní důsledky nevyřízení stížností, a pro určení a povinnosti vnitrostátních subjektů příslušných pro prosazování.

Rada s daným návrhem v zásadě souhlasí, zejména s tím, že by se dopravci měli stížnostmi svých cestujících zabývat, stanoví nicméně větší flexibilitu systému s cílem předejít neočekávaným dopadům na právní systémy nebo správní struktury jednotlivých členských států.

Evropský parlament navrhl, aby každý členský stát určil pouze jeden vnitrostátní subjekt příslušný pro prosazování (změny 5, 6, 66, 67 a 68) a aby členské státy, a nikoliv dopravci, zavedly nezávislý mechanismus pro vyřizování stížností (změna 65). Z výše uvedených důvodů flexibility však Rada nepovažuje za vhodné takto omezit členským státům pole působnosti. Parlament dále navrhl, že by vnitrostátní subjekty příslušné pro prosazování měly být nezávislé na jakýchkoli obchodních zájmech (změna 66). V postoji v prvním čtení je stanoveno, že tyto subjekty by měly být nezávislé na dopravcích, poskytovatelích souborných služeb cestovního ruchu a provozovatelích terminálů.

v) *Datum použitelnosti nařízení*

Komise navrhla, aby nařízení jako celek vstoupilo v platnost dva roky po vyhlášení, přičemž některá ustanovení by měla platit již po uplynutí jednoho roku od vyhlášení.

Postoj Rady v prvním čtení stanoví, že celé nařízení vstoupí v platnost tři roky po vyhlášení.

3) Jiné politické otázky

Rada se rozhodla zjednodušit název nařízení.

Rada se rozhodla zpřesnit ustanovení o uzavírání smluv se subdodavateli o některých povinnostech vyplývajících z nařízení doplněním obecného článku o dalších provádějících stranách.

Rada se rozhodla vypustit požadavek stanovující, že dopravci musí vést oddělené účty pro náklady na poskytování pomoci osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí, a zabránit tak zbytečné administrativní zátěži zejména pro malé dopravce. V témže duchu se Rada rozhodla omezit povinnost stanovit normy kvality pro takovou pomoc na větší provozovatele terminálů a dopravce a omezit požadavky na odbornou přípravu a instruktáž zaměřené na problematiku zdravotního postižení na kategorie pracovníků, které je opravdu potřebují.

4) Další změny přijaté Evropským parlamentem

Další změny nezahrnuté do postoje v prvním čtení se týkají:

- zohlednění potřeb osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí ve všech případech, kdy jsou přístavy, terminály a osobní lodě určeny nebo modernizovány, bez uvedení slov „tam kde je to nutné“ (změna 2);
- ustanovení týkajících se nalodění osob se zdravotním postižením nebo osob se sníženou pohyblivostí, jimiž by neměla být dotčena obecná ustanovení použitelných pro nástup cestujících (změna 3);
- vyzvání Komise, aby navrhla jasná pravidla týkající se práv cestujících na přestupních místech mezi pozemní a námořní nebo vnitrozemskou vodní dopravou (změna 7);
- horizontálního legislativního přístupu, který se vztahuje na všechny dopravní prostředky, v případě budoucí legislativní iniciativy týkající se práv cestujících (změna 8);

- začlenění psychosociálního postižení do definice osoby se zdravotním postižením nebo osoby se sníženou pohyblivostí (změna 11);
- změn definice „přepravní smlouvy“ (změna 14) a „prodejce přepravních dokladů“ (změna 15);
- navrhovaných definic „přístupných formátů“ (změna 18), „cestujícího“ (změna 19), „příjezdu“ (změna 20), „odjezdu“ (změna 21), „ceny přepravního dokladu“ (změna 22) a „vyšší moci“ (změna 23);
- pravidel pro přístup osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí k přepravě, která by měla být stanovena pod dohledem vnitrostátních subjektů příslušných pro prosazování, a skutečnosti, že tato pravidla by se měla vztahovat i na doprovázející osoby a na přístupnost dostupného pomocného vybavení (změna 31);
- vystaveného písemného potvrzení o poskytnutí pomoci osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí (změna 34);
- pomoci přizpůsobené individuálním potřebám osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí (změna 35);
- odpovědnosti řídicího orgánu přístavu za zajištění přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením a osoby se sníženou pohyblivostí (změna 37);
- možnosti dohodnutí kratší doby oznámení v souvislosti s pomocí mezi poskytovatelem pomoci a cestujícím (změna 38);
- potřeby zajistit, aby cestující obdržel potvrzení oznámení o potřebě pomoci (změna 39);
- povinnosti dopravce zajistit náhradní vybavení odpovídající potřebám dotyčného cestujícího v případě, že během cesty dojde k poškození vybavení umožňujícího pohyb (změna 50);
- skutečnosti, že v případě zpoždění by měla být cestujícímu nabídnuta náhrada ceny přepravního dokladu pouze tehdy, rozhodne-li se daná osoba necestovat s dopravcem (změna 54);
- jakéhokoli odškodnění poskytnutého podle tohoto nařízení, kterou lze odečíst od dalších odškodnění (změna 61);
- sankcí použitelných v případě porušení tohoto nařízení, které by mohly zahrnovat uložení úhrady odškodnění (změna 70);
- změn 71, 72 a 75 v souvislosti s přílohami nařízení.

III. ZÁVĚR

Při zaujímání postoje v prvním čtení Rada plně zohlednila návrh Komise a stanovisko Evropského parlamentu z prvního čtení. Pokud jde o změny navržené Evropským parlamentem, Rada poukazuje na to, že značná část změn je již v zásadě, zčásti nebo zcela obsažena v tomto postoji v prvním čtení.

POSTOJ RADY (EU) č. 6/2010 V PRVNÍM ČTENÍ

k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady o nových potravinách o změně nařízení (ES) č. 1331/2008 a o zrušení nařízení (ES) č. 258/97 a nařízení Komise (ES) č. 1852/2001

Přijato Radou dne 15. března 2010

(Text s významem pro EHP)

(2010/C 122 E/03)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Volný pohyb bezpečných a zdravých potravin je důležitým hlediskem vnitřního trhu a významně přispívá ke zdraví a blahu občanů, jakož i k jejich sociálním a ekonomickým zájmům. Rozdíly mezi vnitrostátními právními a správními předpisy týkajícími se posuzování bezpečnosti a povolování nových potravin mohou být překážkou jejich volného pohybu, a mohou tak vytvářet nerovné podmínky hospodářské soutěže.

(2) Při provádění politik Unie by měla být zajištěna vysoká úroveň ochrany lidského zdraví. Náležitá pozornost by měla být podle potřeby věnována ochraně životního prostředí a dobrým životním podmínkám zvířat.

(3) Pravidla Unie týkající se nových potravin byla stanovena nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 258/97 ze dne 27. ledna 1997 o nových potravinách a nových složkách potravin ⁽³⁾ a nařízením Komise (ES) č. 1852/2001 ze dne 20. září 2001, kterým se stanoví

prováděcí pravidla pro zveřejňování některých informací a pro ochranu informací poskytovaných podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 258/97 ⁽⁴⁾. V zájmu přehlednosti by mělo být nařízení (ES) č. 258/97 a (ES) č. 1852/2001 zrušeno a nařízení (ES) č. 258/97 nahrazeno tímto nařízením. Doporučení Komise 97/618/ES ze dne 29. července 1997 o vědeckých hlediscích a předkládání nezbytných informací na podporu žádostí k uvádění na trh nových potravin a nových složek potravin a o přípravě prvních hodnotících zpráv podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 258/97 ⁽⁵⁾ by tedy mělo být překonáno, pokud jde o nové potraviny.

(4) Za účelem zajištění návaznosti na nařízení (ES) č. 258/97 by se měla jako kritérium pro určování novosti potravin zachovat skutečnost, že se tyto potraviny v Unii ve významné míře nepoužívaly k lidské spotřebě před 15. květnem 1997, tedy dnem použitelnosti nařízení (ES) č. 258/97. Používáním v Unii se rozumí používání v členských státech bez ohledu na den jejich přistoupení k Evropské unii.

(5) Použije se nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin ⁽⁶⁾. Je třeba upřesnit a aktualizovat stávající definici „nové potraviny“ nahrazením stávajících kategorií, s odkazem na obecnou definici potravin obsaženou v uvedeném nařízení.

(6) Mělo by být také jasně uvedeno, že potravinu je třeba považovat za novou, je-li při její výrobě uplatněna technologie, která se při výrobě této potraviny v Unii dříve nepoužívala. Toto nařízení by se mělo vztahovat zejména na nově vznikající technologie v oblasti chovu zvířat a procesu výroby potravin, které mají vliv na potraviny, a tudíž by mohly ovlivnit bezpečnost potraviny. Mezi nové potraviny by tedy měly patřit i potraviny získané ze zvířat, při jejichž chovu bylo použito netradičních chovatelských metod, a z jejich potomků, potraviny

⁽¹⁾ Úř. věst. C 224, 30.8.2008, s. 81.

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 25. března 2009 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku), postoj Rady v prvním čtení ze dne 15. března 2010 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku), postoj Evropského parlamentu ze dne ... (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku).

⁽³⁾ Úř. věst. L 43, 14.2.1997, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 253, 21.9.2001, s. 17.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 253, 16.9.1997, s. 1.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1.

získané z rostlin, při jejichž pěstování bylo použito netradičních pěstitelských metod, potraviny získané novými výrobními postupy, které mohou mít na potraviny vliv, a potraviny obsahující umělé nanomateriály nebo z nich tvořené. Potraviny získané z nových odrůd rostlin nebo z nových plemen zvířat pěstovaných či chovaných tradičními pěstitelskými nebo chovatelskými metodami by neměly být považovány za nové potraviny. Dále je třeba upřesnit, že potraviny ze třetích zemí, které jsou v Unii nové, lze považovat za tradiční, pouze pokud pocházejí z prvovýroby ve smyslu nařízení (ES) č. 178/2002, ať již jsou zpracované, či nikoli (například ovoce, džem, ovocná šťáva). Takto získané potraviny by však neměly zahrnovat potraviny získané ze zvířat či rostlin, při jejichž chovu či pěstování byly použity netradiční chovatelské nebo pěstitelské metody, potraviny získané z potomků těchto zvířat ani potraviny, k jejichž získání byl použit nový výrobní postup.

(7) Nicméně s přihlédnutím ke stanovisku Evropské skupiny pro etiku ve vědě a nových technologiích, zřízené rozhodnutím Komise ze dne 16. prosince 1997, vydanému dne 16. ledna 2008 a stanovisku Evropského úřadu pro bezpečnost potravin přijatému dne 15. července 2008 mají technologie klonování zvířat, jako je metoda přenosu jader somatických buněk, takové zvláštní charakteristické znaky, že toto nařízení nemůže upravovat všechny otázky klonování. Potraviny získané ze zvířat získaných za použití technologie klonování a z jejich potomků by proto měly podléhat zprávě předložené Komisi Evropskému parlamentu a Radě, po níž by případně následoval legislativní návrh. V případě přijetí zvláštních právních předpisů by měla být oblast působnosti tohoto nařízení příslušně upravena.

(8) Měla by být přijata prováděcí opatření stanovící kritéria, s jejichž pomocí bude snazší posoudit, zda se potravina v Unii před 15. květnem 1997 používala ve významné míře k lidské spotřebě. Pokud se potravina před uvedeným dnem používala výlučně jako doplněk stravy nebo jeho složka ve smyslu směrnice 2002/46/ES⁽¹⁾, mělo by ji být povoleno po uvedeném dni uvádět na trh v Unii ke stejnému použití, aniž by se považovala za novou potravinu. Toto používání jako doplněk stravy nebo jako jeho složka by však nemělo být bráno v úvahu v případě posouzení, zda se potravina používala ve

významné míře k lidské spotřebě v Unii před 15. květnem 1997. Jiné způsoby používání dané potraviny než jako doplněk stravy nebo jako jeho složka by proto měly být povoleny v souladu s tímto nařízením.

(9) Využívání umělých nanomateriálů při výrobě potravin by se mohlo s dalším rozvojem technologie zvýšit. V zájmu zajištění vysoké ochrany lidského zdraví, volného pohybu zboží a právní jistoty pro výrobce je nezbytné vypracovat na mezinárodní úrovni jednotnou definici umělého nanomateriálu. Unie by měla usilovat o dosažení dohody o definici na příslušném mezinárodním fóru. Bude-li dosaženo dohody, měla by být definice umělého nanomateriálu obsažená v tomto nařízení odpovídajícím způsobem upravena.

(10) Potraviny vyrobené ze složek potravin, které nespádají do oblasti působnosti tohoto nařízení, zejména změnou složek potravin či změnou složení nebo obsahu těchto složek potravin, by neměly být považovány za nové potraviny. Změny složky potravin, například selektivní extrakty nebo využívání jiných částí rostliny, které nebyly dosud v Unii používány k lidské spotřebě, by však měly nadále spadat do oblasti působnosti tohoto nařízení.

(11) Pokud by se s přihlédnutím ke všem jeho vlastnostem mohla na určitý výrobek vztahovat definice „léčivého přípravku“ i definice výrobku, na který se vztahují jiné předpisy Unie, měla by se použít směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/83/ES ze dne 6. listopadu 2001 o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků⁽²⁾. Stanoví-li členský stát v souladu se směrnicí 2001/83/ES, že výrobek je léčivým přípravkem, mělo by mu být umožněno v tomto ohledu omezit v souladu s právem Unie jeho uvádění na trh. Léčivé přípravky jsou navíc vyloučeny z definice potraviny obsažené v nařízení (ES) č. 178/2002 a neměly by být předmětem tohoto nařízení.

(12) Novým potravinám povoleným podle nařízení (ES) č. 258/97 by měl být zachován jejich status nové potraviny, ale pro jakákoli nová použití takových potravin by mělo být vyžadováno povolení.

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/46/ES ze dne 10. června 2002 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se doplňků stravy (Úř. věst. L 183, 12.7.2002, s. 51).

⁽²⁾ Úř. věst. L 311, 28.11.2001, s. 67.

- (13) Potraviny určené pro technologické použití nebo potraviny geneticky modifikované by do oblasti působnosti tohoto nařízení spadat neměly. Na geneticky modifikované potraviny spadající do oblasti působnosti nařízení (ES) č. 1829/2003 ⁽¹⁾, potraviny používané výhradně jako přídatné látky spadající do oblasti působnosti nařízení (ES) č. 1333/2008 ⁽²⁾, aromata spadající do oblasti působnosti nařízení (ES) č. 1334/2008 ⁽³⁾, enzymy spadající do oblasti působnosti nařízení (ES) č. 1332/2008 ⁽⁴⁾ a extrakční rozpouštědla spadající do oblasti působnosti směrnice 2009/32/ES ⁽⁵⁾ by se proto toto nařízení nemělo vztahovat.
- (14) Na používání vitaminů a minerálních látek se vztahují jednotlivé odvětvové předpisy potravinového práva. Vitaminy a minerální látky spadající do oblasti působnosti směrnice 2002/46/ES, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1925/2006 o přidávání vitaminů a minerálních látek a některých dalších látek do potravin ⁽⁶⁾ a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/39/ES ze dne 6. května 2009 o potravinách určených pro zvláštní výživu (přepřacované znění) ⁽⁷⁾ by proto měly být z oblasti působnosti tohoto nařízení vyloučeny. Tyto zvláštní právní předpisy však neupravují případy, kdy jsou povolené vitaminy a minerální látky získávány výrobními postupy nebo za použití nových zdrojů, které nebyly zohledněny v době jejich povolování. Proto by tyto vitaminy a minerální látky neměly být do doby změny těchto zvláštních právních předpisů z oblasti působnosti tohoto nařízení vyloučeny, pokud výrobní postupy nebo nové zdroje způsobují významné změny složení nebo struktury vitaminů nebo minerálních látek, jež mají vliv na jejich výživovou hodnotu, metabolismu nebo obsah nežádoucích látek.
- (15) Nové potraviny, jiné než vitaminy a minerální látky, určené pro zvláštní výživu, k obohacení potravin nebo jako doplňky stravy by měly být posuzovány v souladu s tímto nařízením. Rovněž by se na ně měla nadále vztahovat pravidla stanovená směrnicí 2002/46/ES, nařízením (ES) č. 1925/2006, směrnicí 2009/39/ES a zvláštními směrnici uvedenými ve směrnici 2009/39/ES a v její příloze I.
- (16) Určení, zda se potravina v Unii před 15. květnem 1997 ve významné míře používala k lidské spotřebě, by se mělo zakládat na informacích předložených provozovateli potravinářských podniků a případně podložených jinými informacemi, které jsou k dispozici v členských státech. Nejsou-li k dispozici informace o lidské spotřebě před 15. květnem 1997 nebo jsou-li informace nedostatečné, měl by být pro shromažďování těchto informací stanoven jednoduchý a transparentní postup za účasti Komise, členských států a všech zúčastněných stran.
- (17) Nové potraviny by měly být uváděny na trh v Unii pouze tehdy, jsou-li bezpečné a neuvádějí-li spotřebitele v omyl. Pokud je nová potravina určena k náhradě jiné potraviny, neměla by se navíc od této potraviny lišit tak, aby její spotřeba byla pro spotřebitele z hlediska výživy nevhodná.
- (18) Je nezbytné uplatnit harmonizovaný centralizovaný postup posuzování bezpečnosti a povolování, který je účinný, časově omezený a transparentní. Vzhledem k další harmonizaci různých postupů povolování potravin by se posuzování bezpečnosti nových potravin a jejich zařazení na unijní seznam mělo provádět postupem stanoveným v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1331/2008 ze dne 16. prosince 2008, kterým se stanoví jednotné povolovací řízení pro potravinářské přídatné látky, potravinářské enzymy a potravinářská aromata ⁽⁸⁾, jež by se mělo použít ve všech případech, kdy toto nařízení výslovně nestanoví jinak. Po obdržení žádosti o povolení výrobku jako nové potraviny by Komise měla ověřit platnost a použitelnost dané žádosti. Povolování nových potravin by mělo rovněž zohledňovat další faktory týkající se dané záležitosti, včetně etických faktorů a faktorů týkajících se životního prostředí, dobrých životních podmínek zvířat a zásady předběžné opatrnosti.
- (19) Měla by být také stanovena kritéria pro posouzení možných rizik, která mohou nové potraviny představovat. S cílem zajistit harmonizované vědecké posouzení nových potravin by toto posouzení měl provádět Evropský úřad pro bezpečnost potravin (dále jen „úřad“).
- (20) V současnosti neexistují dostatečné informace o rizicích spojených s umělými nanomateriály. Aby bylo možné lépe posoudit jejich bezpečnost, měla by Komise ve spolupráci s úřadem vypracovat zkušební metodické pokyny zohledňující specifické vlastnosti umělých nanomateriálů.
- ⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 ze dne 22. září 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech (Úř. věst. L 268, 18.10.2003, s. 1).
- ⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008 ze dne 16. prosince 2008 o potravinářských přídatných látkách (Úř. věst. L 354, 31.12.2008, s. 16).
- ⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1334/2008 ze dne 16. prosince 2008 o aromatech a některých složkách potravin s aromatickými vlastnostmi pro použití v potravinách nebo na jejich povrchu (Úř. věst. L 354, 31.12.2008, s. 34).
- ⁽⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1332/2008 ze dne 16. prosince 2008 o potravinářských enzymech (Úř. věst. L 354, 31.12.2008, s. 7).
- ⁽⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/32/ES ze dne 23. dubna 2009 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se extrakčních rozpouštědel používaných při výrobě potravin a složek potravin (přepřacované znění) (Úř. věst. L 141, 6.6.2009, s. 3).
- ⁽⁶⁾ Úř. věst. L 404, 30.12.2006, s. 26.
- ⁽⁷⁾ Úř. věst. L 124, 20.5.2009, s. 21.
- ⁽⁸⁾ Úř. věst. L 354, 31.12.2008, s. 1.

- (21) Za účelem zjednodušení postupů by žadatelům mělo být dovoleno podávat jedinou žádost pro potraviny podléhající různým odvětvovým předpisům potravinového práva. Nařízení (ES) č. 1331/2008 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno. Kromě toho by po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost dne 1. prosince 2009 mělo být v uvedeném nařízení slovo „Společenství“ nahrazeno slovem „Unie“.
- (22) Jsou-li tradiční potraviny ze třetích zemí zařazeny na seznam tradičních potravin ze třetích zemí, mělo by být jejich uvádění na trh v Unii povoleno za podmínek, které odpovídají podmínkám platným pro potraviny, u nichž byla prokázána historie bezpečného používání. Pokud jde o posuzování a řízení bezpečnosti tradičních potravin ze třetích zemí, měla by se zohlednit jejich historie bezpečného používání v zemi jejich původu. Historie bezpečného používání potraviny by neměla zahrnovat nepotravinářské používání ani používání, které nesouvisí s běžnou výživou.
- (23) V případě potřeby a na základě závěrů posouzení bezpečnosti by u používání nových potravin k lidské spotřebě měly být zavedeny požadavky na sledování po uvedení na trh.
- (24) Zařazením nové potraviny na unijní seznam nových potravin nebo na seznam tradičních potravin ze třetích zemí by neměla být dotčena možnost zhodnocení vlivů celkové spotřeby látky, která se do této potraviny přidává nebo se používá při její výrobě, nebo srovnatelného produktu podle nařízení (ES) č. 1925/2006.
- (25) Za určitých okolností by na podporu výzkumu a vývoje, a tím i inovací v zemědělsko-potravinářském průmyslu, měly být nové vědecké důkazy a údaje, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví, předkládané na podporu žádosti o zařazení nové potraviny na unijní seznam chráněny. Po určitou omezenou dobu by tyto údaje neměly být použity ve prospěch dalšího žadatele bez souhlasu předchozího žadatele. Ochrana vědeckých údajů poskytovaných jedním žadatelem by ostatním žadatelům neměla bránit v úsilí o zařazení výrobku na unijní seznam nových potravin na základě jejich vlastních vědeckých údajů.
- (26) Na nové potraviny se vztahují obecné požadavky na označování stanovené směrnicí 2000/13/ES ⁽¹⁾
- a případně požadavky na nutriční označování stanovené směrnicí 90/496/EHS ⁽²⁾. V určitých případech může být nezbytné poskytnutí dodatečných informací pro označení výrobku, zejména pokud jde o popis potraviny, její zdroj nebo její podmínky použití. Při zařazení nové potraviny na unijní seznam nových potravin nebo na seznam tradičních potravin ze třetích zemí by proto mělo být možné uložit zvláštní podmínky použití nebo požadavky na označování, které by se mimo jiné mohly týkat jakékoli zvláštní vlastnosti nebo charakteristického znaku potraviny, jako je složení, výživová hodnota nebo výživové účinky a zamýšlené použití potraviny, nebo etických úvah či dopadů na zdraví určitých skupin obyvatelstva.
- (27) Nařízení (ES) č. 1924/2006 ⁽³⁾ harmonizuje předpisy v členských státech vztahující se na výživová a zdravotní tvrzení. Tvrzení týkající se nových potravin by proto měla být výhradně v souladu s uvedeným nařízením.
- (28) Kde je to vhodné, je možné konzultovat Evropskou skupinu pro etiku ve vědě a nových technologiích s cílem získat poradenství k etickým otázkám souvisejícím s uváděním nových potravin na trh v Unii.
- (29) Nové potraviny uváděné na trh v Unii podle nařízení (ES) č. 258/97 by měly být uváděny na trh i nadále. Nové potraviny povolené v souladu s nařízením (ES) č. 258/97 by měly být zařazeny na unijní seznam nových potravin zřízený tímto nařízením. Žádosti podané podle nařízení (ES) č. 258/97 přede dnem použitelnosti tohoto nařízení by dále měly být považovány za žádosti podané podle tohoto nařízení, pokud Komisi doposud nebyla předložena zpráva o prvním posouzení stanovená v nařízení (ES) č. 258/97, jakož i ve všech případech, kdy je požadována zpráva o dalším posouzení v souladu s uvedeným nařízením. Ostatní nevyřízené žádosti podané podle článku 4 nařízení (ES) č. 258/97 přede dnem použitelnosti tohoto nařízení by měly být vyřízeny podle nařízení (ES) č. 258/97.
- (30) Nařízení (ES) č. 882/2004 ⁽⁴⁾ stanoví obecná pravidla pro provádění úředních kontrol za účelem ověření dodržování potravinového práva. Členské státy by proto měly provádět úřední kontroly v souladu s uvedeným nařízením s cílem prosadit dodržování tohoto nařízení.

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES ze dne 20. března 2000 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se označování potravin, jejich obchodní úpravy a související reklamy (Úř. věst. L 109, 6.5.2000, s. 29).

⁽²⁾ Směrnice Rady 90/496/EHS ze dne 24. září 1990 o nutričním označování potravin (Úř. věst. L 276, 6.10.1990, s. 40).

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 ze dne 20. prosince 2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin (Úř. věst. L 404, 30.12.2006, s. 9).

⁽⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat (Úř. věst. L 165, 30.4.2004, s. 1).

(31) Použijí se požadavky na hygienu potravin podle nařízení (ES) č. 852/2004 ⁽¹⁾.

(32) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž stanovení harmonizovaných pravidel pro uvádění nových potravin na trh v Unii, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jich může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.

(33) Členské státy by měly stanovit sankce za porušení tohoto nařízení a přijmout opatření nezbytná k jejich uplatňování. Tyto sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující.

(34) Opatření nezbytná k provedení tohoto nařízení by měla být přijata v souladu s články 5 a 7 rozhodnutí Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi ⁽²⁾.

(35) Zejména je třeba zmocnit Komisi k objasnění určitých definic, aby se zajistilo harmonizované provádění těchto ustanovení členskými státy na základě příslušných kritérií, včetně definice „umělého nanomateriálu“, s přihlédnutím k technickému a vědeckému vývoji a netradičním chovatelským metodám, mezi něž patří i techniky nepohlavního rozmnožování geneticky identických zvířat nepoužívaných k výrobě potravin v Unii před 15. květnem 1997. Dále je třeba zmocnit Komisi k přijímání veškerých vhodných přechodných ustanovení a k aktualizaci seznamu tradičních potravin ze třetích zemí a unijního seznamu.

(36) Rovněž je třeba zmocnit Komisi k přijímání aktů v přenesené pravomoci v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, pokud jde o kritéria pro určování, zda se potraviny ve významné

míře používaly k lidské spotřebě v Unii před 15. květnem 1997. Zvláště důležité je, aby Komise v souladu se závazkem, jež přijala ve sdělení ze dne 9. prosince 2009 týkajícím se provádění článku 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, konzultovala v přípravné fázi odborníky,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

Toto nařízení stanoví harmonizovaná pravidla pro uvádění nových potravin na trh v Unii, jejichž cílem je zajistit vysokou úroveň ochrany lidského zdraví a ochrany zájmů spotřebitelů a současně zajistit účinné fungování vnitřního trhu, při případném zohlednění ochrany životního prostředí a dobrých životních podmínek zvířat.

Článek 2

Oblast působnosti

1. Toto nařízení se vztahuje na uvádění nových potravin na trh v Unii.

2. Toto nařízení se nevztahuje

a) na potraviny, pokud se používají jako

i) potravinářské přídatné látky spadající do oblasti působnosti nařízení (ES) č. 1333/2008;

ii) potravinářská aromata spadající do oblasti působnosti nařízení (ES) č. 1334/2008;

iii) extrakční rozpouštědla používaná při výrobě potravin a spadající do oblasti působnosti směrnice 2009/32/ES;

iv) potravinářské enzymy spadající do oblasti působnosti nařízení (ES) č. 1332/2008;

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 ze dne 29. dubna 2004 o hygieně potravin (Úř. věst. L 139, 30.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

- v) vitaminy a minerální látky spadající do oblasti působnosti směrnice 2002/46/ES, nařízení (ES) č. 1925/2006 nebo směrnice 2009/39/ES, s výjimkou již povolených vitaminů a minerálních látek, které jsou získávány výrobními postupy nebo za použití nových zdrojů, jež nebyly zohledněny při jejich povolování na základě zvláštních právních předpisů, pokud tyto výrobní postupy nebo nové zdroje způsobují významné změny uvedené v čl. 3 odst. 2 písm. a) bodě iii) tohoto nařízení;
- b) na potraviny spadající do oblasti působnosti nařízení (ES) č. 1829/2003.

Článek 3

Definice

1. Pro účely tohoto nařízení se použijí definice stanovené nařízením (ES) č. 178/2002.

2. Vedle toho se rozumí:

a) „novou potravinou“ potravina, která se před 15. květnem 1997 v Unii ve významné míře nepoužívala k lidské spotřebě, včetně

i) potravin živočišného původu získaných ze zvířat, při jejichž chovu byla použita netradiční chovatelská metoda, která se před 15. květnem 1997 v Unii k produkci potravin nepoužívala, a potravin získaných z potomků těchto zvířat;

ii) potravin rostlinného původu získaných z rostlin, při jejichž pěstování byla použita netradiční pěstitelská metoda, která se před 15. květnem 1997 v Unii k produkci potravin nepoužívala, pokud tato netradiční pěstitelská metoda použitá při pěstování rostliny způsobuje významné změny složení nebo struktury potraviny, jež mají vliv na její výživovou hodnotu, metabolizaci nebo množství nežádoucích látek;

iii) potravin, u nichž se používá nový výrobní postup, který se v Unii před 15. květnem 1997 nepoužíval, pokud tento výrobní postup způsobuje významné změny složení nebo struktury potraviny, jež mají vliv na její výživovou hodnotu, metabolizaci nebo množství nežádoucích látek;

iv) potravin obsahujících umělé nanomateriály nebo z nich sestávajících;

v) tradičních potravin ze třetí země a

vi) složek potravin používaných v Unii před 15. květnem 1997 výlučně v doplňcích stravy, pokud se plánuje jejich použití v jiných potravinách než doplňcích stravy. Pokud se ale potravina před uvedením dnem používala výlučně jako doplněk stravy nebo jeho složka, lze ji po uvedeném dni uvést na trh v Unii ke stejnému použití, aniž by se považovala za novou potravinu;

b) „potomkem“ zvíře získané tradiční chovatelskou metodou, kdy alespoň jeden z jeho rodičů je zvířetem získaným netradiční chovatelskou metodou.

c) „umělým nanomateriálem“ jakýkoli záměrně vyrobený materiál, který má jeden nebo více rozměrů v řádu nejvýše 100 nm nebo se skládá ze samostatných funkčních částí uvnitř nebo na povrchu, z nichž mnohé mají jeden nebo více rozměrů v řádu nejvýše 100 nm, včetně struktur, tedy aglomerátů nebo agregátů, jejichž velikost může přesahovat řád 100 nm, ale zachovávají si vlastnosti charakteristické pro nanoměřítka.

K vlastnostem charakteristickým pro nanoměřítka patří

i) vlastnosti související s velkým specifickým povrchem daných materiálů nebo

ii) specifické fyzikálně-chemické vlastnosti, které se liší od vlastností forem jiných než nanoformy stejného materiálu;

d) „tradiční potravinou ze třetí země“ nová potravina, jiná než nová potravina podle písm. a) bodů i) až iv), získaná z prvovýroby s historií používání potraviny v jakékoli třetí zemi, což znamená, že daná potravina ve třetí zemi byla po dobu alespoň 25 let součástí obvyklé výživy velké části obyvatelstva dané země a zůstává jí i nadále;

e) „historií bezpečného používání potraviny ve třetí zemi“ skutečnost, že bezpečnost dané potraviny potvrzují údaje o jejím složení a zkušenosti s jejím dřívějším i současným používáním po dobu alespoň 25 let v obvyklé výživě velké části obyvatelstva dané země.

3. Komise může přijmout další kritéria pro upřesnění definic v odst. 2 písm. a) bodech i) až iv) a písm. c), d) a e) tohoto článku regulativním postupem podle čl. 19 odst. 2.

Článek 4

Postup pro určování statusu nových potravin

1. Provozovatelé potravinářských podniků ověří status potravin, kterou hodlají uvést na trh v Unii, z hlediska oblasti působnosti tohoto nařízení.

2. V případě pochybností konzultuje provozovatel potravinářského podniku příslušný orgán pro nové potraviny podle článku 15 nařízení (ES) č. 1331/2008 ohledně statusu dané potravin. Na žádost tohoto příslušného orgánu předloží provozovatel potravinářského podniku informace o rozsahu, v jakém byla tato potravin před 15. květnem 1997 v Unii používána k lidské spotřebě.

3. V případě potřeby může příslušný orgán konzultovat jiné příslušné orgány a Komisi ohledně rozsahu, v jakém byla daná potravin před 15. květnem 1997 v Unii používána k lidské spotřebě. Odpovědi na takovou konzultaci se předávají rovněž Komisi. Komise provede souhrn obdržených odpovědí a výsledek konzultací sdělí všem příslušným orgánům.

4. Komise může regulativním postupem podle čl. 19 odst. 2 přijmout prováděcí opatření k odstavci 3 tohoto článku.

Článek 5

Rozhodnutí o výkladu

Je-li to nezbytné, lze regulativním postupem podle čl. 19 odst. 2 rozhodnout, zda určitý druh potravin spadá do oblasti působnosti tohoto nařízení.

KAPITOLA II

POŽADAVKY TÝKAJÍCÍ SE UVÁDĚNÍ NOVÝCH POTRAVIN NA TRH V UNII

Článek 6

Zákaz nevyhovujících nových potravin

Je zakázáno uvádět na trh v Unii jakoukoli novou potravinu, která není v souladu s tímto nařízením.

Článek 7

Seznamy nových potravin

1. Komise vede unijní seznam povolených nových potravin jiných než tradičních potravin ze třetích zemí (dále jen „unijní seznam“), který se zveřejní v souladu s čl. 2 odst. 1 nařízení (ES) č. 1331/2008.

2. Komise sestaví a vede seznam tradičních potravin ze třetích zemí povolených podle čl. 11 odst. 5 tohoto nařízení, který se zveřejní v řadě C Úředního věstníku Evropské unie.

3. Nové potraviny lze uvádět na trh v Unii, pouze pokud jsou uvedeny na unijním seznamu nebo na seznamu tradičních potravin ze třetích zemí.

Článek 8

Obecné podmínky pro zařazení nových potravin na seznamy

Novou potravinu lze na příslušný seznam zařadit, pouze pokud splňuje tyto podmínky:

- a) na základě dostupných vědeckých důkazů nepředstavuje žádné bezpečnostní riziko pro zdraví spotřebitele;
- b) neuvádí spotřebitele v omyl a
- c) je-li určena k tomu, aby nahradila jinou potravinu, neodlišuje se od uvedené potravin tak, aby její běžná spotřeba byla pro spotřebitele z hlediska výživy nevhodná.

Článek 9

Obsah unijního seznamu

1. Unijní seznam je aktualizován postupem stanoveným v nařízení (ES) č. 1331/2008 a případně podle článku 16 tohoto nařízení.

2. Zařazení nové potravin na unijní seznam zahrnuje specifikaci potravin a případně specifikaci podmínek použití, dodatečné zvláštní požadavky na označování za účelem informování konečného spotřebitele nebo požadavek sledování po uvedení na trh, a kde je to vhodné, informace uvedené v čl. 16 odst. 4.

Článek 10

Obsah seznamu tradičních potravin ze třetích zemí

1. Seznam tradičních potravin ze třetích zemí je aktualizován postupem podle článku 11.

2. Zařazení tradiční potravin ze třetí země na seznam tradičních potravin ze třetích zemí zahrnuje specifikaci potravin a případně specifikaci podmínek použití nebo dodatečné zvláštní požadavky na označování za účelem informování konečného spotřebitele.

Článek 11

Postup pro zařazování na seznam tradiční potraviny ze třetí země

1. Odchylně od postupu stanoveného v čl. 9 odst. 1 tohoto nařízení podává zúčastněná strana uvedená v čl. 3 odst. 1 nařízení (ES) č. 1331/2008, která hodlá uvést na trh v Unii tradiční potraviny ze třetí země, žádost Komisi.

Tato žádost musí obsahovat

- a) název a popis dané potraviny,
- b) její složení,
- c) zemi původu,
- d) dokumentaci prokazující historii bezpečného používání potraviny v kterékoli třetí zemi,
- e) případně podmínky použití a zvláštní požadavky na označování,
- f) souhrn obsahu žádosti.

Žádost se podává v souladu s prováděcími pravidly podle odstavce 7 tohoto článku.

2. Komise neprodleně předá platnou žádost podle odstavce 1 členským státům a úřadu.

3. Úřad zaujme stanovisko do šesti měsíců od obdržení žádosti. V případě, že úřad od zúčastněné strany vyžaduje dodatečné informace, stanoví po konzultaci této zúčastněné strany lhůtu, v níž musí být dané informace poskytnuty. Lhůta šesti měsíců se automaticky prodlužuje o tuto dodatečnou lhůtu. Úřad zpřístupní dodatečné informace členským státům a Komisi.

4. Pro vypracování stanoviska úřad ověří,

- a) zda je historie bezpečného používání potraviny v kterékoli třetí zemi podložena kvalitou údajů předložených zúčastněnou stranou a

- b) zda složení potraviny a případně podmínky jejího použití nepředstavují pro spotřebitele v Unii zdravotní riziko.

Úřad předá své stanovisko Komisi, členským státům a zúčastněné straně.

5. Ve lhůtě tří měsíců od vydání stanoviska úřadu aktualizuje Komise regulativním postupem uvedeným v čl. 19 odst. 2 seznam tradičních potravin ze třetích zemí, přičemž zohlední stanovisko úřadu, veškeré příslušné právní předpisy Unie a veškeré další oprávněné faktory důležité pro posuzovanou otázku. Komise o této skutečnosti vyrozumí zúčastněnou stranu. Pokud se Komise rozhodne seznam tradičních potravin ze třetích zemí neaktualizovat, vyrozumí o tom zúčastněnou stranu a členské státy, přičemž uvede důvody tohoto rozhodnutí.

6. Zúčastněná strana může svou žádost v jakékoli fázi postupu vzít zpět.

7. Do ... (*) přijme Komise regulativním postupem podle čl. 19 odst. 2 prováděcí pravidla k tomuto článku.

Článek 12

Technické pokyny

Aniž jsou dotčena prováděcí pravidla přijatá podle čl. 9 odst. 1 písm. a) nařízení (ES) č. 1331/2008, poskytne Komise, případně v úzké spolupráci s úřadem a po konzultaci zúčastněných stran, do ... (*) technické pokyny a nástroje za účelem pomoci zúčastněným stranám, zejména provozovatelům potravinářských podniků a zvláště malým a středním podnikům, s přípravou a podáváním žádostí podle tohoto nařízení.

Článek 13

Stanovisko úřadu

Je-li to vhodné, úřad při posuzování bezpečnosti nových potravin zejména

- a) posoudí, zda je potravina stejně bezpečná jako jiné potraviny ze srovnatelné kategorie potravin, které již na trhu v Unii existují, nebo jako potravina, kterou má nová potravina nahradit;
- b) zohlední historii bezpečného používání potraviny.

(*) Pro Úř. věst.: vložte prosím datum: dva roky po vstupu tohoto nařízení v platnost.

Článek 14

Zvláštní povinnosti provozovatelů potravinářských podniků

1. Komise může z důvodů bezpečnosti potravin a na základě stanoviska úřadu uložit požadavek sledování po uvedení na trh. Za plnění požadavků na sledování po uvedení na trh stanovených v zápise příslušné potraviny na unijní seznam nových potravin zodpovídá provozovatel potravinářského podniku uvádějícího potraviny na trh v Unii.

2. Výrobce neprodleně uvědomí Komisi

- a) o veškerých nových vědeckých nebo technických informacích, které by mohly ovlivnit posouzení bezpečnosti používání nové potraviny;
- b) o veškerých zákazech nebo omezeních vydaných příslušným orgánem kterékoli třetí země, v níž je nová potravina uváděna na trh.

Článek 15

Evropská skupina pro etiku ve vědě a nových technologiích

Komise může z vlastního podnětu nebo na žádost členského státu konzultovat Evropskou skupinu pro etiku ve vědě a nových technologiích s cílem získat její stanovisko k etickým otázkám klíčového významu týkajícím se vědy a nových technologií.

Komise toto stanovisko zpřístupní veřejnosti.

Článek 16

Postup povolování v případech ochrany údajů

1. Na žádost žadatele podloženou náležitými a ověřitelnými údaji obsaženými v dokumentaci k žádosti nesmějí být nové vědecké důkazy nebo vědecké údaje poskytnuté jako podklad k žádosti po dobu pěti let ode dne zařazení nové potraviny na unijní seznam bez souhlasu předchozího žadatele použity ve prospěch jiné žádosti. Tato ochrana se poskytuje, pokud

- a) žadatel při podání první žádosti prohlásil, že nové vědecké důkazy nebo vědecké údaje jsou předmětem průmyslového vlastnictví;
- b) předchozí žadatel měl při podání první žádosti výhradní právo používat vědecké údaje, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví; a

- c) nová potravina by nemohla být povolena bez předložení údajů, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví, předchozím žadatelem.

Předchozí žadatel se však může s dalším žadatelem dohodnout, že se tyto údaje a informace mohou použít.

2. Komise po konzultaci žadatele stanoví, na které informace by se měla vztahovat ochrana podle odstavce 1, a vyrozumí o svém rozhodnutí žadatele, úřad a členské státy.

3. Odchylně od čl. 7 odst. 5 nařízení (ES) č. 1331/2008 se o aktualizaci unijního seznamu o novou potraviny jinou než tradiční potraviny ze třetí země rozhoduje regulativním postupem podle čl. 19 odst. 2 tohoto nařízení v případech, kdy vědecké údaje, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví, podléhají ochraně podle tohoto článku. V tom případě se povolení uděluje na dobu uvedenou v odstavci 1 tohoto článku.

4. V případech uvedených v odstavci 3 tohoto článku musí být v zápisu nové potraviny na unijní seznam kromě informací uvedených v čl. 9 odst. 2 rovněž uveden

- a) den zařazení nové potraviny na unijní seznam;
- b) skutečnost, že se zařazení zakládá na nových vědeckých důkazech nebo vědeckých údajích, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví a které podléhají ochraně podle tohoto článku;
- c) název a adresa žadatele;
- d) skutečnost, že uvádění nové potraviny na trh v Unii je povoleno pouze žadateli uvedenému v písmeni c), kromě případů, kdy další žadatel obdrží povolení pro danou potraviny bez odkazu na vědecké údaje, o kterých předchozí žadatel prohlásil, že jsou předmětem průmyslového vlastnictví.

5. Před uplynutím doby uvedené v odstavci 1 tohoto článku aktualizuje Komise unijní seznam regulativním postupem podle čl. 19 odst. 2 tak, aby za předpokladu, že potravina, na kterou se vztahuje povolení, stále splňuje podmínky stanovené v tomto nařízení, již neobsahoval zvláštní údaje uvedené v odstavci 4 tohoto článku.

Článek 17

Informování veřejnosti

Komise zpřístupní veřejnosti

a) unijní seznam uvedený v čl. 7 odst. 1 a seznam tradičních potravin ze třetích zemí uvedený v čl. 7 odst. 2 na samostatné internetové stránce Komise určené k tomuto účelu;

b) souhrny žádostí podaných podle tohoto nařízení;

c) výsledky konzultací podle čl. 4 odst. 3.

Komise může regulativním postupem podle čl. 19 odst. 2 přijmout prováděcí opatření k tomuto článku, včetně ujednání pro zveřejnění výsledku konzultací podle prvního pododstavce písm. c) tohoto článku.

KAPITOLA III

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 18

Sankce

Členské státy stanoví sankce za porušení tohoto nařízení a přijmou veškerá opatření nezbytná k jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy oznámí takto stanovené sankce Komisi do ... (*) a neprodleně jí oznámí všechny následné změny těchto ustanovení.

Článek 19

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen Stálý výbor pro potravinový řetězec a zdraví zvířat, zřízený článkem 58 nařízení (ES) č. 178/2002.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 5 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

Doba uvedená v čl. 5 odst. 6 rozhodnutí 1999/468/ES je tři měsíce.

(*) Pro Úř. věst.: vložte prosím datum: 24 měsíců ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost.

Článek 20

Akty v přenesené pravomoci

Za účelem dosažení cílů tohoto nařízení uvedených v článku 1 přijme Komise do ... (*) další kritéria pro posouzení, zda se potravina používala ve významné míře k lidské spotřebě v Unii před 15. květnem 1997, jak je uvedeno v čl. 3 odst. 2 písm. a), prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci v souladu s článkem 21 a s výhradou podmínek uvedených v článcích 22 a 23.

Článek 21

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedené v článku 20 je svěřena Komisi na dobu pěti let po vstupu tohoto nařízení v platnost. Komise předloží zprávu o přenesených pravomocích do šesti měsíců před koncem tohoto pětiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud je Evropský parlament nebo Rada nezruší v souladu s článkem 22.

2. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

3. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci svěřená Komisi podléhá podmínkám stanoveným v článcích 22 a 23.

Článek 22

Zrušení přenesení pravomoci

1. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v článku 20 kdykoli zrušit.

2. Orgán, který zahájí interní postup s cílem rozhodnout, zda zrušit přenesení pravomoci, uvědomí nejpozději jeden měsíc před přijetím konečného rozhodnutí druhý orgán a Komisi a uvede pravomoci, jejichž přenesení by mohlo být zrušeno, a důvody tohoto zrušení.

3. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určených. Rozhodnutí nabyvá účinku okamžitě nebo k pozdějšímu dni, který v něm je upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci. Bude zveřejněno v Úředním věstníku Evropské unie.

Článek 23

Námítky proti aktům v přenesené pravomoci

1. Evropský parlament nebo Rada mohou proti aktu v přenesené pravomoci vyslovit námitky ve lhůtě tří měsíců ode dne oznámení.

2. Pokud Evropský parlament ani Rada v této lhůtě námitky proti aktu v přenesené pravomoci nevysloví nebo pokud před uplynutím této lhůty Evropský parlament i Rada uvědomí Komisi o svém rozhodnutí námitky nevyslovit, vstupuje akt v přenesené pravomoci v platnost dnem v něm stanoveným.

3. Akt v přenesené pravomoci nevstoupí v platnost, pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada vysloví námitky. Orgán, který vyslovuje námitky proti aktu v přenesené pravomoci, je odůvodní.

Článek 24

Přezkum

1. Do ... (*) a s ohledem na získané zkušenosti předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování tohoto nařízení, a zejména článků 3, 11 a 16, k níž v případě potřeby připojí vhodné legislativní návrhy.

2. Do ... (**) předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o všech aspektech potravin vyprodukovaných ze zvířat získaných za použití technologie klonování a z jejich potomků, k níž v případě potřeby připojí vhodné legislativními návrhy.

3. Tyto zprávy i veškeré návrhy se zpřístupní veřejnosti.

KAPITOLA IV

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 25

Zrušení

Nařízení (ES) č. 258/97 a (ES) č. 1852/2001 se zrušují s účinkem ode dne ... (***), s výjimkou ohledně dosud nevyřízených žádostí, na které se vztahuje článek 27 tohoto nařízení.

(*) Pro Úř. věst.: vložte prosím datum: 5 let po vstupu tohoto nařízení v platnost.

(**) Pro Úř. věst.: vložte prosím datum: 1 rok od data vstupu tohoto nařízení v platnost.

(***) Pro Úř. věst.: vložte prosím datum: 24 měsíců po vstupu tohoto nařízení v platnost.

Článek 26

Vytvoření unijního seznamu

Do ... (***) sestaví Komise unijní seznam tak, že na něj zařadí nové potraviny povolené nebo oznámené podle článků 4, 5 a 7 nařízení (ES) č. 258/97, včetně všech případných stávajících podmínek povolení.

Článek 27

Přechodná ustanovení

1. Všechny žádosti o uvedení nové potraviny na trh v Unii podané členskému státu podle článku 4 nařízení (ES) č. 258/97 před ... (***) se považují za žádosti podané podle tohoto nařízení, pokud dosud nebyla předložena Komisi zpráva o prvním posouzení stanovená v čl. 6 odst. 3 nařízení (ES) č. 258/97, jakož i v případech, kdy je další posouzení požadováno v souladu s čl. 6 odst. 3 nebo 4 nařízení (ES) č. 258/97.

Ostatní nevyřízené žádosti podané podle článku 4 nařízení (ES) č. 258/97 před ... (***) se vyřídí podle uvedeného nařízení.

2. Komise může regulativním postupem podle čl. 19 odst. 2 přijmout vhodná přechodná ustanovení k odstavci 1 tohoto článku.

Článek 28

Změny nařízení (ES) č. 1331/2008

Nařízení (ES) č. 1331/2008 se mění takto:

1) Název se nahrazuje tímto:

„Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1331/2008 ze dne 16. prosince 2008, kterým se stanoví jednotný povolo-
vací postup pro potravinářské přídatné látky, potravinářské
enzymy, potravinářská aromata a nové potraviny“.

2) V článku 1 se odstavce 1 a 2 nahrazují tímto:

„1. Toto nařízení stanoví jednotný postup pro posuzování a povolování (dále jen „jednotný postup“) potravinářských
přídavných látek, potravinářských enzymů, potravinářských
aromat a výchozích materiálů potravinářských aromat
a složek potravin s aromatickými vlastnostmi, používaných
nebo určených k použití v potravinách nebo na jejich
povrchu, a nových potravin (dále jen „látky nebo výrobky“),
který přispívá k volnému pohybu potravin v Unii, k vysoké
úrovni ochrany lidského zdraví a k vysoké úrovni ochrany
spotřebitele, včetně ochrany zájmů spotřebitele. Toto naří-
zení se nevztahuje na kouřová aromata spadající do oblasti

působnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2065/2003 ze dne 10. listopadu 2003 o kouřových aromatech používaných nebo určených k použití v potravinách nebo na jejich povrchu (*).

2. Jednotný postup stanoví procedurální podmínky, jimiž se řídí aktualizace seznamů látek a výrobků, jejichž uvádění na trh v Unii je povoleno na základě nařízení (ES) č. 1333/2008, (ES) č. 1332/2008 a (ES) č. 1334/2008 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. .../2010 ze dne ... o nových potravinách (**) (dále jen „odvětvové předpisy potravinového práva“).

(*) Úř. věst. L 309, 26.11.2003, s. 1.

(**) Úř. věst. L ... “.

3) V čl. 1 odst. 3, čl. 2 odst. 1 a 2, čl. 9 odst. 2, čl. 12 odst. 1 a článku 13 se slovo „látka“ nahrazuje slovy „látka nebo výrobek“ v odpovídajícím mluvnickém tvaru a příslušná věta se případně odpovídajícím způsobem mluvnicky upravuje.

4) Název článku 2 se nahrazuje tímto:

„Unijní seznam látek nebo výrobků“.

5) V článku 4 se doplňuje nový odstavec, který zní:

„3. K aktualizaci jednotlivých unijních seznamů, na které se vztahují různé odvětvové předpisy potravinového práva, lze podat jedinou žádost týkající se určité látky nebo výrobku, pokud tato žádost splňuje požadavky každého takového předpisu.“.

6) Na začátek čl. 6 odst. 1 se vkládá nová věta, která zní:

„Existují-li vědecky podložené důvody k obavám o bezpečnost, budou stanoveny dodatečné informace týkající se posouzení rizik, o které bude žadatel požádán.“.

7) V článku 7 se odstavce 4, 5 a 6 nahrazují tímto:

„4. Opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky jednotlivých odvětvových předpisů potravinového

práva, s výjimkou nových potravin, související s vyjmutím látky z unijního seznamu se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 14 odst. 3.

5. Z důvodu účinnosti se opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky jednotlivých odvětvových předpisů potravinového práva, s výjimkou nových potravin, včetně jejich doplnění, týkající se zařazení látky na unijní seznam a doplnění, vyjmutí nebo změny podmínek, specifikací a omezení souvisejících s uvedením látky na unijním seznamu přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 14 odst. 4.

6. Ze závažných naléhavých důvodů a s výjimkou nových potravin může Komise použít postup pro naléhavé případy podle čl. 14 odst. 5 k vyjmutí látky z unijního seznamu a k doplnění, vyjmutí nebo změně podmínek, specifikací a omezení souvisejících s uvedením látky na unijním seznamu.

7. Opatření k vyjmutí určitého výrobku, na který se vztahuje nařízení o nových potravinách, z unijního seznamu a jeho zařazení na něj nebo k doplnění, vyjmutí nebo změně podmínek, specifikací nebo omezení souvisejících s uvedením tohoto výrobku na unijním seznamu se přijímají regulativním postupem podle čl. 14 odst. 2.“

8) V celém nařízení se slova „seznam Společenství“ nahrazují slovy „unijní seznam“ a slovo „Společenství“ slovem „Unie“ v odpovídajícím mluvnickém tvaru a příslušná věta se případně odpovídajícím způsobem mluvnicky upravuje.

Článek 29

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Použije se ode dne ... (*).

Avšak články 26, 27 a 28 se použijí ode dne ... (**). Kromě toho, odchýlně od druhého pododstavce tohoto článku a od čl. 16 druhého pododstavce nařízení (ES) č. 1331/2008, lze žádosti o povolení potravin uvedených v čl. 3 odst. 2 písm. a) bodě iv) tohoto nařízení podávat podle tohoto nařízení ode dne ... (**), pokud jsou k tomuto dni dané potraviny již na trhu v Unii.

(*) Pro Úř. věst.: vložte prosím datum: 24 měsíců po vstupu tohoto nařízení v platnost.

(**) Pro Úř. věst.: vložte prosím datum: den vstupu tohoto nařízení v platnost.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V ...,

Za Evropský parlament
předseda

...

Za Radu
předseda nebo předsedkyně

...

ODŮVODNĚNÍ RADY

I. ÚVOD

Dne 15. ledna 2008 předložila Komise návrh ⁽¹⁾ nařízení o nových potravinách, kterým se mění nařízení (ES) č. 1331/2008 ze dne 16. prosince 2008, kterým se stanoví jednotné povolovací řízení pro potravinářské přídatné látky, potravinářské enzymy a látky určené k aromatizaci potravin. Tento návrh vycházel z článku 95 Smlouvy o založení Evropského společenství.

Evropský parlament přijal v souladu s článkem 251 Smlouvy o založení Evropského společenství stanovisko v prvním čtení dne 25. března 2009 ⁽²⁾.

Evropský hospodářský a sociální výbor přijal stanovisko dne 29. května 2008 ⁽³⁾.

Rada jednomyslně přijala v souladu s čl. 294 odst. 5 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) postoj v prvním čtení dne 15. března 2010.

II. CÍL NAVRHOVANÉHO NAŘÍZENÍ

Komise již v bílé knize o bezpečnosti potravin přijaté dne 12. ledna 2000 ⁽⁴⁾ ohlásila svůj záměr zhodnotit uplatňování legislativy o nových potravinách a provést nezbytné změny stávajícího nařízení (ES) č. 258/97 o nových potravinách a nových složkách potravin.

Cílem návrhu je aktualizovat a vyjasnit právní rámec pro povolování nových potravin a jejich umísťování na trh a zajistit přitom bezpečnost potravin, ochranu lidského zdraví a zájmů spotřebitelů, jakož i účinné fungování vnitřního trhu. Zrušuje se jím stávající nařízení (ES) č. 258/97 a nařízení Komise (ES) č. 1852/2001.

Návrh zachovává termín 15. května 1997 jakožto prahové datum pro stanovení novosti potravin a objasňuje, že definice nových potravin zahrnují potraviny, na které byly uplatněny nové technologie, či potraviny pocházející z rostlin či zvířat, u kterých byly použity netradiční pěstelské nebo chovatelské techniky.

Komise navrhla, aby umísťování na trh nových potravin bylo předmětem centralizovaného postupu na úrovni Společenství v souladu s nařízením (ES) č. 1331/2008, kterým se stanoví jednotné povolovací řízení, jež by nahradil stávající systém posouzení rizik vnitrostátními orgány. Posouzení rizik by prováděl Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA). Zařazení nové potraviny na seznam nových potravin Společenství by posuzovala Komise na základě stanoviska EFSA. Komisi by byl nápomocen Stálý výbor pro potravinový řetězec a zdraví zvířat. Konečné rozhodnutí o aktualizaci seznamu nových potravin by učinila Komise postupem projednávání ve výběrech s kontrolou.

Rozhodnutím o povolení adresovaným Společenství by jako všeobecné pravidlo bylo nahrazeno povolení vázané na žadatele a zrušen zjednodušený postup. Ochrana údajů by mohla být za účelem podpory inovací v zemědělsko-potravinářském průmyslu poskytnuta v odůvodněných případech týkajících se nových vědeckých důkazů a údajů, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví.

Návrh zavádí definici „tradičních potravin ze třetí země“ jakožto kategorii nových potravin, která by měla být předmětem oznámení, pokud EFSA či členské státy nepředloží odůvodněné námitky k bezpečnosti.

Potraviny, které již byly povoleny, by zůstaly na trhu a na seznamu nových potravin Společenství.

⁽¹⁾ 5431/08.

⁽²⁾ 7990/09.

⁽³⁾ Úř. věst. C 224, 30.8.2008, s. 81.

⁽⁴⁾ 5761/00, KOM(1999) 719 v konečném znění.

III. ANALÝZA POSTOJE RADY

1) Úvodní poznámky

Postoj Rady odráží výsledek posouzení návrhu Komise provedeného Radou. Rada provedla několik změn znění, některé z nich na základě změn navržených Evropským parlamentem.

Komise přijala všechny změny návrhu provedené Radou kromě zavedení definice potomků klonovaných zvířat v čl. 3 odst. 2 písm. b) a zahrnutí potomků do čl. 3 odst. 2 písm. a) bod i).

2) Změny navržené Evropským parlamentem

Na svém plenárním zasedání dne 25. března 2009 Evropský parlament přijal 76 změn návrhu ⁽¹⁾. Rada do svého společného postoje zapracovala 30 změn, z nichž 20 úplně (změny **7, 15, 16, 20, 35, 41, 42, 44, 45, 53, 63, 65, 67, 68, 69, 76, 77, 88, 89, 93**), 5 z části (změny **1, 30, 40, 91, 92**) a 5 v zásadě (změny **3, 6, 11, 25, 64**).

2.1 Hlavní změny návrhu provedené Radou s odkazem na změny EP ⁽²⁾

- a) Cíle nařízení (článek 1 a 1. a 2. bod odůvodnění) – Rada doplnila ochranu životního prostředí a dobré životní podmínky zvířat. Toto částečně pokrývá změny **1 a 30** a odráží podstatu změny **3**.
- b) Oblast působnosti (čl. 2 odst. 2 písm. a) bod v) a 13. a 14. bod odůvodnění) – Rada objasnila, že dokud nebudou přijaty změny nařízení (ES) č. 1925/2006, směrnice 2002/46/ES a směrnice 89/398/EHS, by vitamíny a minerální látky, které jsou získávány za použití nových zdrojů či novými výrobními postupy, jež nebyly zohledněny při jejich povolování a které způsobují významné změny složení nebo struktury potravin, jež mají vliv na její výživovou hodnotu, metabolismus nebo obsah nežádoucích látek, měly spadat do působnosti nařízení o nových potravinách. Toto je v souladu s první částí změny **91**.
- c) Definice nových potravin (článek 3 a 6., 8., 10. a 11. bod odůvodnění) – základním kritériem pro posouzení novosti dané potravin zůstává to, zda se před 15. květnem 1997 v rámci Unie ve významné míře používala k lidské spotřebě. Rada souhlasila, že za účelem zajištění právní jistoty musí být před datem použitelnosti nařízení vypracována další kritéria pro posouzení významné míry lidské spotřeby v rámci Unie před 15. květnem 1997. Pravomoc přijmout tato kritéria byla přenesena na Komisi v souladu s článkem 290 SFEU. Toto bylo spojeno s odložením data použitelnosti na 24 měsíců po dni vstupu nařízení v platnost.

Pro zajištění větší přesnosti byly provedeny tyto změny definice:

- byly odlišeny potraviny živočišného a rostlinného původu. Potraviny rostlinného původu spadají do oblasti působnosti tohoto nařízení pouze, pokud netradiční pěstitelská metoda použitá při pěstování rostliny způsobuje významné změny složení nebo struktury potravin;
- přidání definice „potomků“ a „umělých nanomateriálů“ (viz. též body d) a e) níže;
- složky potravin používané v doplňcích stravy před 15. květnem 1997 jsou zahrnuty v definici a vyžadují tudíž povolení pouze, mají-li být použity v jiných potravinách než doplňcích stravy;
- definice „tradiční potraviny ze třetí země“ zahrnuje potraviny získané pouze z prvovýroby a u které bylo prokázáno bezpečné používání potravin v jakékoli třetí zemi po nepřerušenou dobu alespoň 25 let jako součást obvyklé výživy velké části obyvatelstva;

⁽¹⁾ 7990/09 (P6 TA(2009)0171).

⁽²⁾ Číslování bodů odůvodnění a článků odpovídá znění postoje Rady v prvním čtení.

- bylo uvedeno, že míra harmonizace pro léčivé přípravky umožňuje, aby členský stát, pokud v souladu se směrnicí 2001/83/ES stanoví, že je produkt léčivým přípravkem, mohl v souladu s právem Unie omezit jeho uvádění na trh, i pokud byl stejný produkt povolen jako nová potravina podle tohoto nařízení.

Rada se rovněž dohodla, že Komise může prostřednictvím regulativního postupu projednávání ve výborech přijmout další kritéria pro upřesnění definic v čl. 3 odst. 2 písm. a), bodech i) až iv) a písm. c), d) a e) s cílem zajistit soulad při jejich provádění členskými státy.

Tyto úpravy se týkají změny **15, 16, 35, 63** a většinu změny **92**.

- d) Potraviny vyrobené ze zvířat, při jejichž chovu byly použity netradiční chovatelské metody a z jejich potomků (čl. 3 odst. 2 písm. a) bod i) a 6. a 7. bod odůvodnění) – Rada se dohodla, že se nařízení vztahuje na potraviny vyrobené ze zvířat, při jejichž chovu byly použity netradiční chovatelské metody (např. klonování), a z jejich potomků. Zároveň je Rada toho názoru, že tímto nařízením nelze dostatečně upravit všechny aspekty klonování a že by se Komise měla touto otázkou dále zabývat. Za tímto účelem Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě do jednoho roku od vstupu v platnost tohoto nařízení zprávu o všech aspektech produkce potravin z klonovaných zvířat a jejich potomků, na kterou bude případně navazovat legislativní návrh (čl. 20 odst. 2). To je v souladu se změnou **93**. Rada má za to, že dokud Komise případně nenavrhne a nepřijme zvláštní právní předpis je nezbytné ponechat potraviny vyrobené z klonovaných zvířat v oblasti působnosti navrhovaného nařízení. Toto řešení zabráňuje právnímu vakuu, které by při neexistenci právního předpisu upravujícího produkci potravin z klonovaných zvířat vzniklo vyloučením takových potravin z nařízení, jak navrhuje Evropský parlament.

- e) Nanomateriály – Rada uznává potřebu systematického hodnocení bezpečnosti a povolování potravin obsahujících umělé nanomateriály nebo z nich sestávajících bez ohledu na případné změny, které mohou nanomateriály způsobit, pokud jde o vlastnosti těchto potravin. Rada tudíž objasnila, že takové potraviny je třeba považovat za nové (čl. 3 odst. 2 písm. a) bod iv)) a doplnila definici „umělého nanomateriálu“ (čl. 3 odst. 2 písm. c)). Rada takto zaplnila mezeru, která by vznikla, kdyby použití nanotechnologií sice nezpůsobovalo významné změny složení nebo struktury potraviny podle definice uvedené v čl. 3 odst. 2 písm. a) bod iii), avšak potravina by přesto obsahovala umělé nanomateriály. 9. bod odůvodnění upozorňuje na potřebu mezinárodně dohodnuté definice nanomateriálu. Bude-li na mezinárodní úrovni přijata jiná definice, její přizpůsobení tomuto nařízení proběhne řádným legislativním postupem. Komise k tomu vznesla výhradu, když uvedla, že pravomoc k tomuto přizpůsobení by měla být přenesena na Komisi v souladu s článkem 290 SFEU. Rada tudíž přijala část změny **92**.

Rada se držela účelu změn **6 až 11**, pokud jde o potřebu stanovit vhodné metody posouzení rizik umělých nanomateriálů, což je zohledněno v 20. bodě odůvodnění.

- f) Určování statusu potravin (článek 4 a 16. bod odůvodnění) – Rada se dohodla, že určování statusu potravin uváděných na trh Unie, pokud jde o definici nové potraviny, bude odpovědností provozovatelů potravinářských podniků, kteří v případě pochybností musí konzultovat svůj vnitrostátní úřad.
- g) Povolování nových potravin (článek 9 a 18. bod odůvodnění) – Rada se dohodla, že by povolování nových potravin mělo být prováděno podle nařízení (ES) č. 1331/2008, ledaže toto nařízení stanoví zvláštní výjimku. Rada vyjasnila, že by při povolování nových potravin měly být vzaty v úvahu etické faktory a faktory týkající se životního prostředí a dobrých životních podmínek zvířat a zásada předběžné opatrnosti. Tyto faktory by měly být zohledněny případ od případu podle obsahu žádosti. Toto se týká změny **20**.

- h) Povolování tradičních potravin ze třetích zemí (článek 11 a 22. bod odůvodnění) – Rada nesouhlasila s „postupem oznamování“ navrženým Komisí. Za účelem zajištění bezpečnosti potravin by jakékoli povolení mělo být založené na stanovisku EFSA a následné povolení by mělo být přijato Komisí regulativním postupem projednávání ve výborech. Hodnocení EFSA by se mělo primárně zaměřit na důkazy bezpečného používání potravin a na informace o složení tradičních potravin. Za účelem urychlení postupu by měly být stanoveny kratší lhůty – 6 měsíců pro stanovisko EFSA a 3 měsíce pro návrh opatření předkládaného Komisí Stálému výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat. Byl by vypracován oddělený seznam tradičních potravin ze třetích zemí (čl. 7 odst. 2). Nový přístup Rady se tedy týká změny **65 a 68**.
- i) Technické pokyny (článek 12) – Komise musí před dnem použitelnosti tohoto nařízení (tj. 2 roky po jeho vstupu v platnost) zpřístupnit zainteresovaným stranám technické pokyny a nástroje, zejména provozovatelům potravinářských podniků a středním a malým podnikům. Je samozřejmé, že doporučení Komise 97/618/ES bude použitelné dokud nebude nařízení (ES) č. 258/1997 zrušeno. To je v souladu se změnou **69**.
- j) Evropská skupina pro etiku ve vědě a nových technologiích – EGE (článek 15 a 28. bod odůvodnění) – bylo vloženo dodatečné ustanovení o možnosti Komise z vlastního podnětu nebo na žádost členského státu konzultovat EGE o etických otázkách týkajících se nových potravin. Toto odpovídá změně **76**. Pokud bude konzultována, bude její stanovisko vzato v úvahu ve stádiu řízení rizik.
- k) Ochrana údajů (článek 16 a 25. bod odůvodnění) – za účelem podpory inovací a průmyslu podpořila Rada potřebu ochrany nových vědeckých důkazů a vědeckých údajů, jež jsou předmětem průmyslového vlastnictví, po dobu pěti let. Takové chráněné údaje nelze použít pro jinou žádost bez souhlasu předchozího žadatele a povolení se omezuje na předchozího žadatele na dobu pěti let, ledaže následující žadatel obdrží povolení bez odkazu na tyto údaje, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví. Toto plně pokrývá změnu **77**. Ačkoli změna **25** nebyla jako taková přijata, její podstata je předmětem článku 16.
- l) Poskytování informací veřejnosti (článek 17) – souhrn předložených žádostí, výsledky veškerých konzultací v zájmu určení statusu potravin a seznam povolených nových potravin musí být zpřístupněny veřejnosti, v případě nových potravin na samostatné internetové stránce určené k tomuto účelu. Toto je v souladu se změnami **41, 53 a 67**, částí změny **40** a je v zásadě předmětem změny **64**.
- m) Přechodná ustanovení (článek 23 a 29. bod odůvodnění) – nevyřízená žádost podaná podle článku 4 nařízení (ES) č. 258/97 se zpracuje podle tohoto nařízení pouze v případě, že původní posouzení bylo poskytnuto podle čl. 6 odst. 3 a nevyžaduje se žádné dodatečné posouzení ani nebyly vzneseny žádné námitky členskými státy. To je v souladu se změnou **88 a 89**.

Kromě výše uvedených změn společný postoj zapracovává změny **7, 42, 44, 45**, které jsou technické/redakční povahy a mají za cíl učinit text jasnějším.

Vzhledem ke vstupu Smlouvy o fungování Evropské unie v platnost dne 1. prosince 2009 musela Rada přizpůsobit ustanovení návrhu Komise související s regulativním postupem s kontrolou znění SFEU. Rada se dohodla, že následující ustanovení by měla Komisi svěřit prováděcí pravomocí (čl. 291 odst. 2 SFEU):

- čl. 3 odst. 4: přijetí dalších kritérií pro upřesnění definic v čl. 3 odst. 2 písm. a) bodech i) až iv) a písm. c), d) a e), která by mohla být přijata;
- čl. 11 odst. 5: aktualizace seznamu tradičních potravin ze třetích zemí;
- čl. 16 odst. 5: aktualizace seznamu Unie v případě ochrany údajů před uplynutím doby pěti let na ochranu údajů;

- čl. 27 odst. 2: přechodná ustanovení k čl. 27 odst. 1, která by mohla být přijata;
- čl. 9: aktualizace seznamu nových potravin Unie. Pro tento účel bude nutné provést změnu nařízení (ES) č. 1331/2008 (viz 28. bod postoje Rady).

Jak již bylo uvedeno výše v písmeni c), Rada se dohodla, že pravomoc přijmout kritéria pro posouzení, zda se potravinu používala ve významné míře k lidské spotřebě v Unii před 15. květnem 1997 k datu použitelnosti tohoto nařízení (tedy 24 měsíců po jeho vstupu v platnost), by měla být přenesena na Komisi v souladu s článkem 290 SFEU.

2.2 Změny Evropského parlamentu, které nebyly přijaty

Rada nepřijala 46 uvedených změn z těchto důvodů:

- i) **Změna 2:** Vysoká úroveň ochrany lidského zdraví a zájmů spotřebitelů, pokud jde o potraviny, a účinné fungování vnitřního trhu jsou dva hlavní cíle práva Unie v oblasti potravin (článek 1 nařízení (ES) č. 178/2002). Tyto dva aspekty jsou zahrnuty v 1. a 2. bodě odůvodnění.
- ii) **Změna 9:** Jak je vysvětleno v bodě c) výše, základním kritériem pro posouzení novosti potravin zůstává její používání v rámci Unie ve významné míře k lidské spotřebě před 15. květnem 1997. Modifikovaná primární molekulární struktura, mikroorganismy, houby, řasy, nové kmeny mikroorganismů a koncentráty látek jsou rovněž zahrnuty v této definici a nemusí být uváděny odděleně.
- iii) **Změna 22:** EFSA spolupracuje s členskými státy při přípravě svých stanovisek a může využít sítě, jak je stanoveno v článku 36 nařízení (ES) č. 178/2002 a v nařízení Komise (ES) č. 2230/2004.
- iv) **Testování na zvířatech (změny 21, 87)** – otázka testování na zvířatech, zejména zamezení testování na obratlovcích a sdílení výsledků testování nespadá do oblasti působnosti toho nařízení. Podle čl. 9 odst. 2 nařízení (ES) č. 1331/2008 (jednotné povolovací řízení) předloží EFSA návrh týkající se údajů potřebných pro posouzení rizika nových potravin a tyto by měly zohlednit potřebu zamezit zbytečnému testování na zvířatech.
- v) **Zákaz produkce potravin z klonovaných zvířat a jejich potomků, jejich umísťování na trh a dovoz (změny 5, 10, 12, 14, 91 (bod 2 ba)), 92 (bod 2 a) ii) a 2 ca)), 51 (druhá část)** – Rada nemůže souhlasit s okamžitým vynětím potravin získaných z klonovaných zvířat a jejich potomků z oblasti působnosti nařízení (viz bod d) výše). Je třeba též vzít na vědomí, že Komise má právo iniciativy, pokud jde o navrhování právních předpisů EU, a nelze jí legislativním aktem uložit, aby vypracovala legislativní návrh.
- vi) **Nanomateriály**
 - a) **Změna 13:** nespadá do oblasti působnosti nařízení o nových potravinách; Uplatňuje se nařízení (ES) 1935/2004 o materiálech a předmětech určených pro styk s potravinami.
 - b) **Změna 90:** systematické zvláštní označování složek ve formě nanomateriálů je přehnané; existuje požadavek zvažovat zvláštní požadavky na označování případ od případu podle čl. 9 odst. 2.
 - c) **Změna 50:** v případě pochybností o bezpečnosti potravin obsahujících nanomateriály se uplatní zásada předběžné opatrnosti. Navíc byl den použitelnosti nařízení odložen na 24 měsíců, což poskytuje dodatečný čas pro vypracování metod posouzení rizika ohledně umělých nanomateriálů.
- vii) **Určení statutu jídla (změna 18 a část změny 40):** změny nejsou slučitelné s přístupem, který přijala Rada (viz. bod d) výše))

- viii) Dodatečná kritéria posouzení rizik agenturou EFSA
- d) Změna **70**: odkaz na článek 6 (článek 8 společného postoje) není vhodný, jelikož se týká podmínek, které mají být vzaty v úvahu ve stádiu řízení rizik, nikoli posouzení rizik prováděného EFSA).
 - e) Změna **71**: narušuje vnitřní postupy EFSA; při posuzování bezpečnosti potravin může EFSA vzít v úvahu též jiné aspekty než škodlivé či toxické účinky na lidské zdraví.
 - f) Změna **74**: nepatří do stádia posouzení rizik; stanovisko Evropské skupiny pro etiku ve vědě a nových technologiích (EGE) by mohlo být vydáno na žádost členského státu a bylo by poté zohledněno ve stádiu řízení rizik.
- ix) Další podmínky pro povolování nových potravin (řízení rizik)
- g) Změna **23**: etická hlediska mohou být zohledněna ve stádiu řízení rizik; posouzení Evropskou agenturou pro životní prostředí (EEA) není použitelné.
 - h) Změna **43**: není nezbytná, neboť aspekty zahrnuté v této změně jsou zohledňovány úřadem EFSA ve stádiu posouzení rizik.
 - i) Změna **47**: není použitelná; není ani nezbytné ani možné žádat EEA o stanovisko ohledně každé žádosti o povolení nové potravin.
 - j) Změna **48**: není možné žádat EGE o stanovisko ohledně každé žádosti o povolení nové potravin. Pokud se požaduje, jak stanoví článek 15, bude zohledněno ve stádiu řízení rizik.
 - k) Změna **49**: aspekty zahrnuté v této změně jsou zohledňovány úřadem EFSA ve stádiu posouzení rizik a mohou být pokryty podmínkami použití a dalšími zvláštními požadavky na označování podle čl. 9 odst. 2.
- x) Zásada předběžné opatrnosti (změny **1 (druhá část), 19, 52**) – zásada předběžné opatrnosti stanovená v článku 7 nařízení (ES) č. 178/2002 se vždy uplatňuje. Na tuto zásadu se odkazuje v 18. bodě odůvodnění. Není tudíž nutné ji opakovat v ostatních bodech odůvodnění jako dodatečnou podmínku pro povolení.
- xi) Dodatečné upřesňující údaje pro zápis nové potravin na seznam Unie:
- l) Změna **54**: všechny zmíněné body jsou již zahrnuty v nařízení kromě bodu f), který není jasný, neboť požadavky na monitorování a inspekce podle nařízení č. 882/2004 o úředních kontrolách jsou dvě různé otázky.
 - m) Změna **57**: podle čl. 9 odst. 2 je přítomnost nežádoucích látek v nové potravine již kontrolována specifikací potravin a omezení vystavení látkám přítomným v nových potravinách bude předmětem „podmínek používání“ a může být zavedeno v návaznosti na stanovisko EFSA.
- xii) Monitorování po uvedení na trh (změny **55 a 75**) – systematické monitorování po uvedení na trh a revize povolení po pěti letech u všech nových potravin uvedených na trh jsou nepřiměřené. Zatížilo by to administrativně provozovatele potravinářských podniků a orgány členských států. Článek 14 stanoví možnost uložit monitorování po uvedení na trh případ od případu. Výrobci mají povinnost informovat Komisi o veškerých nových vědeckých či technických informacích, jež by mohly ovlivnit hodnocení bezpečnosti používání nových potravin, které již byly uvedeny na trh Unie.
- xiii) Označování nových potravin (změny **60 a 62**) – systematické označování všech nových potravin (změna 62) je nepřiměřené a způsobilo by administrativní zátěž. Zvláštní požadavky na označování jsou možné podle čl. 9 odst. 2. Označování výrobků ze zvířat krmných geneticky modifikovanými krmivy (změna 60) nespadá do oblasti působnosti tohoto nařízení (nařízení (ES) č. 1829/2003 je jasně vyjímuto).

- xiv) Tradiční potraviny ze třetích zemí (změny **28, 64 a 66**): Rada souhlasila z odlišným postupem povolování těchto potravin než je postup navržený Komisí (viz bod h) výše).
- xv) Konzultace EGE (změna **29**): znění 28. bodu odůvodnění Rady lépe odpovídá obsahu článku 15 týkajícího se konzultací EGE (viz bod j) výše).
- xvi) Sjednocení lhůt pro povolení zdravotního tvrzení a nové potraviny v případě ochrany údajů (změny **27, 80**) – takové sjednocení může být žádoucí, ale bylo by obtížné jej zajistit v praxi, jelikož hodnocení probíhají podle odlišných časových plánů a každé z těchto dvou rozhodnutí je přijímáno odděleně.
- xvii) Změna **61**: o aktualizaci seznamu Unie v případě ochrany údajů se rozhoduje regulativním postupem, neboť se jedná o individuální povolení a nikoli o opatření obecné působnosti.
- xviii) Změny **56 a 91 (pododstavec 2a)**: povolování přídatných látek, potravinářských enzymů a látek určených k aromatizaci potravin, na které se uplatňuje nový výrobní postup, který způsobuje významné změny, je již upraveno v odvětvových právních předpisech o přídatných látkách (článek 12 a 11. bod odůvodnění nařízení (ES) č. 1333/2008), o enzymech (článek 14 a 12. bod odůvodnění nařízení (ES) č. 1332/2008) a o látkách určených k aromatizaci (článek 19 nařízení (ES) č. 1334/2008). Na tato povolení se vztahuje jednotné povolovací řízení.
- xix) Změny **78**: Rada se nezabývala otázkou výzkumných projektů financovaných EU anebo z veřejných zdrojů.
- xx) Změna **81**: Uplatňuje se nařízení (ES) č. 882/2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin (včetně nařízení o nových potravinách) a není třeba to opakovat.
- xxi) Změna **82**: Rada souhlasila s odložením dne použitelnosti nařízení na 24 měsíců po dni vyhlášení. Stejná lhůta byla dána členským státům, aby oznámily ustanovení týkající se pokut.
- xxii) Změna **83**: Není nezbytná; překrývá se s ustanoveními, která se uplatní podle článků 53 a 54 nařízení 178/2002.

Rada nepřijala změny **8 a 85**, protože jsou nejasné, a změny **4, 17, 51 (první část)**, jejichž obsah je samozřejmý a které nejsou žádným přínosem.

IV. ZÁVĚRY

Rada se domnívá, že její postoj v prvním čtení vyjadřuje rovnováhu obav a zájmů, která respektuje cíle nařízení. Se zájmem očekává konstruktivní jednání s Evropským parlamentem, aby mohlo být nařízení brzy přijato a zároveň zajištěna vysoká úroveň ochrany lidského zdraví a ochrany spotřebitele.

CENY PŘEDPLATNÉHO NA ROK 2010 (bez DPH, včetně poštovního za obvyklou zásilku)

Úřední věstník EU, řady L + C, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	1 100 EUR ročně
Úřední věstník EU, řady L + C, tištěné vydání + roční CD-ROM	22 úředních jazyků EU	1 200 EUR ročně
Úřední věstník EU, řada L, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	770 EUR ročně
Úřední věstník EU, řady L + C, měsíční CD-ROM (souhrnný)	22 úředních jazyků EU	400 EUR ročně
Dodatek k Úřednímu věstníku (řada S), CD-ROM, 2 vydání týdně	mnohojazyčné: 23 úředních jazyků EU	300 EUR ročně
Úřední věstník EU, řada C – Výběrová řízení	jazyky, kterých se týká výběrové řízení	50 EUR ročně

Předplatné *Úředního věstníku Evropské unie*, který vychází v úředních jazycích Evropské unie, je k dispozici ve 22 jazykových verzích. Zahrnuje řady L (Právní předpisy) a C (Informace a oznámení).

Každá jazyková verze má samostatné předplatné.

V souladu s nařízením Rady (ES) č. 920/2005, zveřejněným v Úředním věstníku L 156 ze dne 18. června 2005, které stanoví, že orgány Evropské unie nejsou dočasně vázány povinností sepsávat všechny akty v irštině a zveřejňovat je v tomto jazyce, je Úřední věstník vydávaný v irském jazyce prodáván zvlášť.

Předplatné dodatku k Úřednímu věstníku (řada S – Dodatek k *Úřednímu věstníku Evropské unie*) zahrnuje znění ve všech 23 úředních jazycích na jednom mnohojazyčném CD-ROM.

Předplatné *Úředního věstníku Evropské unie* opravňuje na požádání k obdržení různých příloh Úředního věstníku. Předplatitelé jsou na vydávání příloh upozorňováni prostřednictvím „oznámení čtenářům“ zveřejňovaného v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Nosiče CD-ROM budou během roku 2010 nahrazeny nosiči DVD.

Prodej a předplatné

Předplatné různých placených periodik, jako například předplatné *Úředního věstníku Evropské unie*, lze získat u našich distributorů. Seznam distributorů se nachází na této internetové adrese:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_cs.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) nabízí přímý a bezplatný přístup k právu Evropské unie. Tyto internetové stránky umožňují nahlížet do *Úředního věstníku Evropské unie* a obsahují rovněž smlouvy, právní předpisy, judikaturu a návrhy právních předpisů.

Více informací o Evropské unii naleznete na adrese: <http://europa.eu>

Úřad pro publikace Evropské unie
2985 Lucemburk
LUCEMBURSKO

CS